

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 60 (13.593)

Trst, četrtek, 15. marca 1990

Stavka avtoprevoznikov ohromila delo v industrijskih obratih

Zaloge bencina se sušijo protest pa se zaostrojuje

V Fiatu je od sinoči na prisilnem počitku že 6 tisoč delavcev
Pogajanja med vlado in sindikatom so ostala na mrtvem tiru

RIM — Stavka avtoprevoznikov je pahnila državo na kolena. Ugotovitev je nemara res nekoliko dramatična, morda celo pretirana, dejstvo pa je, da je zlasti v velikih mestih zavlada prava bencinska mrzlica. Pred bencinski-
mi črpalkami se vijejo dolge vrste avtomobilov, tako da so morali ponekod poseči organi javne varnosti. Ljudje ne tan-
kajo bencina samo v avtomobilske tanke, temveč tudi v
razne posode iz strahu pred bencinsko »sušo«. Resnici na
ljubo pa podatki, ki prihajajo iz vseh koncev Italije, niso
prav nič pomirjujoči. Kaže, da je včeraj popoldne obratova-
lo le 50 odstotkov črpalk, največ težav pa je bilo v Srednji
in Južni Italiji.

Avtoprevozniki blokada pa ne povzročajo težav samo
paničnim avtomobilistom, temveč tudi dobršnemu delu in-
dustrijskih obratov. Prvi se je zganil turinski Fiat, ki je že
sinoči odredil izredni počitek za najmanj 6 tisoč delavcev
obrata v Cassinu. Če se položaj ne bo izboljšal, bo Fiat
primoran postopoma poslati na prisilni dopust tudi delavce
drugih obratov. Vodstvo podjetja je ukrep utemeljilo rekoč,
da so zaradi stavke avtoprevoznikov ostali nekateri obrati
brez avtodela in so zato tekoči traki ustavljeni. Pojasnilo
je tudi, da bodo morali delavci nadomestiti zamujeno
delo, saj »si Fiat ne more privoščiti večjih tržnih izgub«.

Napetost narašča tudi med avtoprevozniki samimi in
med njihovimi sindikalnimi organizacijami. V Piemontu je
prišlo do obračunavanja med stavkajočimi in stavkocami,
pri čemer so vozniki, ki se je izognil cestni blokadi, težje
ranili z nožem. V Foggii je policija aretirala dva stavkajoča
voznika, ki sta obtožena napada na nekega kolega. Vroč
piskrček pa so primaknili tudi branjevci na nekaterih živil-

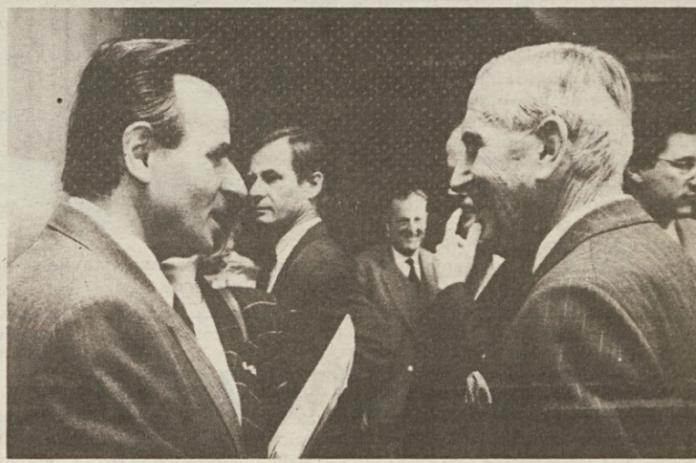
skih trgih, ki so krepko navili cene nekaterim vrtninam. V
Neaplju pa menda že bohotno cvete črni trg z bencinom...

Pogajanja med sindikatom in vlado pa so ostala na m-
rtvem tiru. V torek je podtajnik pri predsedstvu vlade Cris-
tofori izdal poseben ukrep, s katerim jamči varnost vsem
avtoprevoznikom, ki prevažajo posebne tovore. Te tovor-
njake spremlja policija. Sindikalne organizacije FITA, FAI
in FIAP so včeraj napovedale, da se bo stavka zaključila v
nedeljo, vendar so poudarile, da zaenkrat še ne morejo za-
gotoviti popolne normalizacije položaja. Še več, če se bo
vlada še naprej sprenevadala, bodo avtoprevozniki oklicali
novo daljšo stavko. Sindikalist Angelo Valenti je med dru-
gim izjavil, da avtoprevozniki ne nameravajo postati žrtve
sporov, ki se ustvarjajo v vladi (pri tem se je nanašal na
nesporazume med podtajnikom Cristoforijem in ministrom
za prevoze Berninijem, ki vlečeta vsak svoj konec vrvi). O
stavki pa je rekel, da se zna celotna zadeva spremeniti v
nevarna krajevna žarišča, če avtoprevozniki ne bodo vztra-
jali pri enotnem, pa čeprav trdem protestnem gibanju. »Za-
enkrat je pristop k stavki tak, kot smo ga zaželeli,« meni
Valenti in pripominja, da bi za nekatere zasebnike se samo
rahlo povišanje cene bencina oziroma nafte pomenilo zapr-
tje podjetja.

Sindikat CGIL, CISL, UIL je včeraj zahteval srečanje s
predsedstvom vlade. Pizzinato (CGIL) je med drugim izja-
vil, da želi sindikat zagotoviti delavcem tako pravico do
stavke, kot pravico do rednega dela in da mora zato stavka
ostati v mejah legalnosti. »To pa bomo dosegli le z ustre-
znim pristopom vlade, ki pa žal ostaja še vedno gluha na
zahteve avtoprevoznikov.«

Delegacija slovenske skupščine pri deželnem svetu

V tvornem vzdušju sporna slovenščina

Na vabilo predsednika deželnega sveta F-JK Solimberga je bila
včeraj v Trstu delegacija slovenske skupščine, ki jo je vodil njen
predsednik Miran Potrč. Srečanju, na katerem je predsednik Potrč orisal
nedavne ustavne spremembe v Sloveniji, je prisostvovalo tudi
predstavnstvo koroškega deželnega sveta. Po uvodni besedi Mirana Potrča
so se v razpravo vključili številni svetovalci iz F-JK in Koroške. Vzduš-
je pa je skalila prepoved uporabe slovenskega jezika.

Po končanem obisku v deželnem svetu se je predsednik Potrč po-
poldne sestal s predstavnstvom Slovencev v Italiji. V daljšem razgovo-
ru je zastopnikom manjšine zagotovil, da si bo odslaj skrb za Slovence,
ki živijo izven matičnih meja prevzela Slovenska skupščina.

Na sliki (foto Magajna) predsednika Potrč in Solimbergo

NA 3. STRANI

Na kongresu ljudskih poslancev prevladala želja po stabilnosti

Gorbačov novi predsednik Sovjetske zveze Sedaj lahko nemoteno izvajajo perestrojko

MOSKVA — Mihail Gorbačov je
novi predsednik Sovjetske zveze. Slo-
vestno bodo njegovo izvolitev progla-
sili šele danes, njegova sinočnja izvo-
litev ni v dvomu, saj je bil edini kan-
didat, pred tem pa je obšel celo najne-
varnejšo čer, ki je grozila, da bo izni-
čila njegove napore. Poslanci so
namreč kljub omejeni večini sprejeli
sklep, da prvega sovjetskega predse-
dnika izvolijo na tem zasedanju in ne
na vsenarodnih volitvah.

Od 1986 poslancev je za tak sklep
glasovalo 1542, proti 368, vzdržalo pa
se jih je 78. Ker je bila v tem primeru
potrebna dvotretjinska večina, je torej
Gorbačov zmagal za 45 glasov, kar se
nam zdi ogromno, za sovjetske pojme
pa je to znak precejšnjega nasprotova-
nja. Resnici na ljubo je bilo to tretje
zasedanje konferenice ljudskih poslan-
cev (na sliki AP) celo za zahodne poj-
me izredno burno in vroče. Poslanci
niso skoparili niti z nizkimi udarci, ki
so premiera Rižkova pripeljali na rob
obupa, saj je ponudil odstop, ko ga je
leningrajski poslanec Anatolij Sobčak
obtožil, da je bil skupaj s KGB vpleten

v škandal nezakonite prodaje tankov
v tujino. Teimuraz Avaliani iz Keme-
rova pa je šel tako daleč, da je pozval
poslance, naj volijo proti Gorbačovu,
ker je po šestih desetletjih graditve, drž-
avo porušil v pičlih petih letih. Kljub
takim posegom pa je bil Gorbačov de-
ležen splošne hvale. Med drugim je
spretno pristal na popravek, ki delno
omejuje njegovo neomajno oblast, ko
je v bistvu pristal, da ne bo proglasil
izrednega stanja v posameznih repub-
likah brez predhodnega pooblastila
republiškega sovjeta. Ni pa jasno, če
je ohranil pristojnost, da lahko razpus-
ti republiške sovjete. Spremembe, o
katerih smo poročali včeraj, so namreč
poslanci volili v celoti, včeraj pa so
morali o dopolnilih k že sprejetim
spremembam glasovati z dvotretjinsko
večino. Nič čudnega torej, da mu je
marsikdo očital, da je nadigrjal poslan-
ce.

Gorbačov se je torej spretno izognil
vsem čerem, sedaj, ko je neomajni vlad-
dar, pa ne bo imel več opravil, če se
njegova perestrojka ne bo uresničevala.

Bettelheim se je odrekel življenju

WASHINGTON — Svetu se je odrekel z veli-
ko težavo, svojemu poslanstvu pa je ostal zvest
do konca. Pri 86 letih si je Bruno Bettelheim vz-
el življenje, vendar tako, kot si ga vzame toliko
otrok: glavo je potisnil v plastično vrečko in v
težkem snu, ki ga dajejo tablete in alkohol (to pa
počenjajo samo odrasli) je odšel.

S samotno in žalostno smrtjo psihologa, za
katerega lahko upravičeno rečemo, da je bil
»očče« nešteti generacij staršev, se je zaključilo
še eno življenje, ki je svetu pomenilo veliko.
Bettelheim je bil po rodu dunajski Žid, ki se
je kot študent navdušil za Freudove teorije še
posebno zaradi tega, ker je bil med redkimi, ki
so imeli Freuda za profesorja. Sam se je sicer
šalil, češ, da je vzljudil psihološko, ker je hotel
kolegu iztrgati zaročenko z navajanjem najmo-
dernjših zdravniških teorij. Njegova razposaje-
nost pa je trajala malo časa, saj je moral med
prvimi spoznati grozote koncentracijskih tabo-
rišč. Ko je leta 1939 zbežal v ZDA, je imel za
sabo že Dachau in Buchenwald.

Po prihodu v ZDA je osredotočil svoje zani-
manje na otroški svet, predvsem pa na vpliv, ki

ga ima vzgoja, in torej odnos staršev na otroka.
Bil je na strani otrok, ki jim odrasli kratijo pravi-
co do otroštva in razposajene igre, nato pa se je
posvetil avtističnim otrokom, ki so bili po njego-
vem mnenju žrtve »shizofreničnih mater«. Leta
1973 se je Bettelheim, ki je bil avtor številnih
ključnih knjig o otroški psihologiji, prostovoljno
»upokojil«. Dejal je: »Prestar sem, da bi se lahko
še plazil po vseh starih,« in se umaknil v Chica-
go, nato v Kalifornijo, nazadnje pa še v Washing-
ton, kjer je imel hčerko.

Američani so vzljubili Bettelheimove psioha-
nalične in tudi življenjske provokacije, on pa je
bil tako prisrčen, da ga je celo Woody Allen
vključil v svoj film Zelig, kjer je psiholog »stati-
ral« poleg Saula Bellowa in Susan Sonntagove.
Škoda, da se je moral pri Bettelheimu uresničiti
žalostno vedeževanje zadnjega Allenovega filma
Zločini in prekrški. Bettelheim je namreč odšel
brez pravega, nam dostopnega razloga, prav tako
kot Allenov Filozof, ki je teoriziral ljubezen in
lepoto življenja, a je nekega dne pustil sporočilo
»odšel sem skozi okno« in se odrekel življenju.

Za Deželo tudi tokrat štirica

VOJMIR TAVČAR

»Pri nas se kaj takega ne bi zgodilo,
ker imajo predstavniki narodnosti
pravico, da v republiški in občinskih
skupščinah spregovorijo v maternem
jeziku.« V tem stavku predsednika
slovenske skupščine Mirana Potrča je
bistvu srž včerajšnjega incidenta v
dvorani deželnega sveta Furlanije-Ju-
lijske krajine, kjer je deželni svetova-
lec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar
želel postaviti gostu iz Slovenije
vprašanje v slovenskem jeziku, pred-
sednik sveta Paolo Solimbergo pa mu
je to preprečil.

Miran Potrč je z delegacijo sloven-
ske skupščine, v kateri so bili pred-
stavniki raznih političnih strank, pri-
šel na obisk k deželnemu svetu Furla-
nije-Juljske krajine, da bi svetova-
lec in drugim gostom orisal nedavne
ustavne spremembe v Sloveniji in od-
nose te republike z jugoslovansko
stvarnostjo. Srečanja se je udeležilo
tudi predstavnstvo koroškega dežel-
nega sveta pod vodstvom predsedni-
ce Karin Achatz.

Dogodek vreden posebne pozornos-
ti torej, saj je pomenil nov korak na
poti sodelovanja treh sosednjih dežel
in kakovostni skok v medsebojnem
poznavanju. Model za nadaljnji raz-
voj odnosov v Skupnosti Alpe-Jadran
in sirše tudi v Evropi.

Praznično vzdušje pa je skalila pre-
poved uporabe slovenskega jezika, ki
je bila tem bolj absurdna, ker je pred-
sednik Solimbergo prekinil svetova-
lca Brezigarja, potem ko je Miran Potrč
dobro uro govoril v slovensčini, nje-
gove besede pa so prevajalke nepos-
redno in zelo dobro sprovti prevajale v
italijanščino in nemščino.

Naj dodamo, da je srečanje poteka-
lo v dvorani deželna sveta, ker je bila
edina dovolj prostorna za veliko šte-
vilo svetovalcev in gostov.

Včerajšnji dogodek je grobo opozo-
ril na razkorak med deklarirano de-
mokratičnostjo in dejansko prakso v
italijanski republiki. Država, ki je
med ustanoviteljicami Evropske skup-
nosti, ki je ena od spodbujevalk pro-
cesa evropske integracije in ki je
pred več kot 40 leti zapisala v svojo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po včerajšnjem 3. mestu v Kloevojoeu

Mateji Svet srebrna kolajna v veleslalomu za SP

□ □ □

Z zmago v povratni tekmi proti CSKA

Scavolini v finalu Koračevega pokala Danes pokal prvakov

NA 10. STRANI

Bonskega vrha se bo udeležila tudi Poljska

BONN — Prvi dan zasedanja »dva plus štiri«, ki se ga udeležujejo predstavniki vzhodno in zahodnonemškega zunanjega ministrstva ter predstavniki SZ, ZDA, Francije in Velike Britanije, je po dogovoru potekal za zaprtimi vrati. Šele po večurnem dogovarjanju pa je vzhodnonemški delegat Kastrop napovedal, da so le prišli do prvega dogovora: ko bo vrh zarpravljal o meji med Poljsko in Nemčijo, bo za pogajalno mizo lahko sedel tudi poljski predstavnik. Vozli, ki jih bo moral vrh rešiti, so zelo zapleteni in se poleg morebitne nove mejne delimitacije nanašajo predvsem na položaj združene Nemčije v odnosu s severnoatlantskim in varšavskim paktom. Poleg tega pa bo treba izjasniti tudi nove odgovornosti, ki jih bodo štiri države zavzele do nove nemške države. Pogajanja bodo dosegla višek šele po nedeljskih političnih volitvah v Vzhodni Nemčiji, ko bo na podlagi volilnih izidov mogoče sestaviti posebno vzhodnonemško delovno komisijo za nadaljnja pogajanja. Vzporedno z delom vrha »dva plus štiri« pa so predvidena še številna srečanja med nemškimi predstavniki in ES.

Vprašanje imigracije še vedno buri italijanske duhove tudi zunaj Firenc

Prepletanje mnogih predvolilnih interesov v ozadju krize, ki pesti florentinsko upavo

Po treh dneh gladovne stavke so morali 6 »florentinskih« Senegalcev pospremiti v bolnišnico (Telefoto AP)

FIRENCE — Kriza florentinske občinske uprave je že zajela tudi Deželo, iz tega pa postaja razvidno, da ne gre zgolj za pereče vprašanje javnega reda in imigracije, pač pa za prepletanje predvolilnih interesov. Na koži temnopoltih priseljencev se piše novo poglavje italijanske politike, ki se sedaj sooča s težkim vprašanjem razizma. Pretepaške akcije florentinskih skrajnežev so šokirale Italijo prav v trenutku, ko je bila pozornost javnosti osredotočena na razpravo o zakonu o imigraciji, neskladni posegi prefekta Parisija pa so pospremili krizo ob aplikaciji zakona Martelli.

Včeraj je o krizi med florentinsko KPI in PSI spregovorila tudi krščanska demokracija, ki je kritizirala politično vedenje komunistov. Vprašanja temnopoltih priseljencev iz držav zunaj Evropske skupnosti ni nikakršna novost, trdi florentinska KD, in je zato sila sumljivo, da so se komunisti »spomnili« tega problema šele sedaj, po pustnem pretepu. Poleg tega pa je po mnenju KD vse prenestavno linčati žuapana Moralesa, ne da bi pri tem pomislili, da je KPI sodelovala pri up-

ravi mesta, v katerem se je v zadnjih letih stanje tako poslabšalo, da je med prebivalstvom res zavladala rasna nestrpnost. Če je že odšel Morales, naj poberejo sila in kopita še odbornik za družbene dejavnosti, odbornik za policijo in delegirani odbornik za imigrante, polemično svetuje florentinska KD.

Politične polemike z rasističnim prizvokom pa se kot gosta megla valijo tudi po rimskih ulicah. Ponovno so si v laseh socialisti in republikanci. Claudio Martelli, ki se je včeraj udeležil seminarja o zakonu o imigraciji je dejal, da je to dober zakon, ki urejuje pravice in dolžnosti imigrantov in jih tako postavlja na paritetno raven z italijanskimi državljani. Temu pa je odgovoril tajnik PRI La Malfa, ki je polemično ugotovil, da bi se ljudje ne smeli prepustiti improvizaciji, ko gre za setavljanje zakonov. Socialistični dnevnik Avanti bo v današnjem številku posvetil La Malfi misel, da je to ali avtokritika ali pa namerna laž.

Boj je torej odprt, v ozadju političnih sporov pa se policija počasi reorganizira in utrjuje svoj organik z ustanovitvijo posebnih enot, ki se bodo ukvarjale izključno z imigranti.

Majske volitve zavirajo razpravo o našem zakonu

RIM — Vladni osnutek o pravicah Slovencev bi bil moral, štiri mesece po odobritvi na seji ministrskega sveta, zakorakati na pot v pristojnih komisijah. Te dni je povoljno mnenje izrekla komisija za javna dela, vendar je bil Maccanicov osnutek tudi na dnevnem redu parlamentarne komisije za delovna vprašanja in pa pristojne ustavne komisije senata.

Žal pa se je spet zataknilo. V komisiji za delovna vprašanja so razpravo odložili na prihodnji teden, predvsem zaradi zadržanosti poročevalca večine sen. Arduina Agnellija (PSI). Prav tako so razpravo odložili v pristojni ustavni komisiji, kjer bi bil moral poročevalec večine sen. Lombardi (KD) podati svoje uvodne misli in tako dopolniti gradivo o vseh obstoječih osnutkih. Na dnevni red so vključili tudi petico, katere prvi podpisnik je odv. Manlio Cecovini in se zavzema za preštevane Slovencev ter za tako imenovano »po-

enoteno besedilo obstoječih norm«. Poročevalec večine Lombardi (KD) je namreč zaprosil za »nekaj časa, da zbere misli«.

Slovenski senator Stojan Spetič je s tem v zvezi poudaril, da se pač nadaljuje stara komedija, kjer visokodonečim obljubam sledi odlašanje v nedogled. Zadnja po vrsti je obezave zunanega ministra De Michelisa v Beogradu, da bo Italija Slovencev zagotovila zaščito »na evropski ravni«, kateri sledi nezonsna taktika zavlačevanja, katere očitni cilj je obiti čer majske upravnih volitev, ko bi jasnejše opredelitve nekaterih vladnih strank, predvsem KD in PSI, imele tudi volilne posledice.

Tudi zato bo izrednega pomena skorajšnji zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov, saj bo predstavljal začetek novega obdobja skupnih nastopov naše manjšine in drugih demokratičnih sil.

Slovenija v predvolilnem vrvežu ki ji je bil do sedaj popolnoma tuj

LJUBLJANA — Volilna kampanja se je tudi uradno pričela. Na slovenski televiziji so potekale prve okrogle mize, zvečer pa so volilna zborovanja, predstavitve kandidatov, konvencije in podobni javni shodi, ki so v predvolilnem času povsod po svetu na tekočem traku.

Na slovenskih volitvah se uradno predstavljajo štiri volilne formacije: ZKS-Stranke demokratične preнове, Socialistična zveza, ZSMS-Liberalna stranka in Demos, ki je spet sestavljen iz petih delov: Slovenske demokratične zveze, Socialdemokratske zveze Slovenije, Slovenske kmečke zveze, Slovenskih krščanskih demokratov in Zelenih Slovenije.

Poleg teh štirih strank, oziroma volilne koalicije, pa so se s 500 podpisi uradno registrirale še naslednje politične organizacije oziroma stranke:

Zveza za ohranitev enakopravnosti državljanov (še pred kratkim prosrbska Marojevičeva stranka), Skupnost Italijanov-Comunita Italiana, Slovenska obrtniško podjetniška stranka, Stranka sivih panterjev (upokojeenci iz Maribora), Demokratična zveza Kosova iz Ljubljane, Zveza društev upokojeencev Maribor in Slovenska obrtniška stranka.

Zaradi izredno zapletenega volilnega sistema bodo nekatere izmed zgoraj omenjenih strank tudi kandidirale, vendar se ne bodo potegovali za vse zборе, temveč predvsem za družbenopolitični zbor slovenske skupščine. Ne bodo kandidirali povsod, samo v nekaterih okoljih, in tudi ne celotnega števila možnih kandidatov. Njim se bodo ponekod pridružile še krajevne stranke, kot so na primer socialdemokrati iz Idrije. Vse to pa neskončno zapleta volilno podobo in neizkušen volilec se bo znašel pred kupom volilnih lističev in na nekaterih bo zelo veliko kandidatov. Pri vsem tem se voli kandidate in ne gole kandidatne liste oziroma strankarski znak.

V takih razmerah je pozornost javnega mnenja še zlasti usmerjena v velikemu dvoboju, ki ga pomenita kandidaturi Milana Kučana za ZKS-Stranko demokratične preнове in Socialistično zvezo in Jožeta Pučnika za Demos.

Volilni štab ZKS-Stranke demokratične preнове nas je opozoril na sicer formalno točnost podatkov o zborih volilcev, in formalno točno razmerje sil. Kot smo že omenili, Kučan ni kandidiral na prav vseh zborih, medtem ko je Pučnik povsod. V resnici pa so se pri ZKS-Stranki demokratične preнове odločili, da ga bodo kandidirali na komaj pol zborih volilcev, na katerih bo gotovo prejel petsto pozitivnih glasov, kar zadostuje za kandidaturo.

Kot zgovoren primer so navedli Mursko Soboto, od koder je Kučan doma in kjer uradni podatki kažejo, da je v primerjavi s Pučnikom izgubil in to kar precej krepko.

V resnici pa so stvari tekle povsem drugače. V murskosoboški občini je bilo 138 zborov in na vseh so se volilci odločali o Pučniku. Toda samo na 61 so predstavili tudi Kučanovo kandidaturo in le na teh zborih so se odločali tudi o njem. V 7 primerih je prevladal Pučnik, v osmih je bil izid izenačen, v vseh drugih pa je vodil Kučan. Končno razmerje sil je 1.450 glasov, oddanih za Kučana, in komaj 896 za Pučnika. Nekaj podobnega se je zgodilo, čeprav ni bilo tako zelo drastično, tudi v vseh drugih slovenskih občinah, tako da se je splošno razmerje sil močno prevesilo v Kučanovo korist. Iz tega pojasnila, predvsem pa iz zbranih podatkov, sledi jasen sklep, da so popularnost Milana Kučana, njegov ugled in priljubljenost splošno slovenski. Sledi pa manj laskava ocena partijske organizacije, ki se ni do kraja potrudila, da bi prav na vseh zborih volilcev govorili o svojem prestižnem kandidatu, kar je vsekakor pomemben element predvolilne kampanje. Včetrjšnji ljubljanski Dnevnik objavlja telefonsko anketo, ki temelji na 300 telefonskih klicih in iz katere izhaja, da Kučan močno vodi, zanj se je izreklo 50,7% anketirancev, za Pučnika 20,5%, za Marka Demšarja 7,6%, za Ivana Krambergerja pa 5,6%.

Hkrati s temi volilnimi zadevami pa se zlasti obe tradicionalni politični sili ukvarjata še s prozaičnimi kadroviskimi, finančnimi in podobnimi zadevami. Zlasti je v težavah Socialistična zveza, ki je opustila pridevnik SZDL, z njim pa tudi vse naloge, ki jih je opravljala, torej je s tem izgubila tudi denar.

BOGO SAMSA

Še o obmejnem pasu

LJUBLJANA — Tudi pri urejanju režima ob državni meji je treba poiskati rešitve, ki bodo skladne s sedanjim časom, potrebami in željami ljudi. Tako so med drugim menili na pogovoru med današnjim delovnim obiskom člana ZIS in zveznega sekretarja za notranje zadeve Petra Gračanina v Ljubljani. Zvezni sekretar se je z republikanskim sekretarjem za notranje zadeve Tomažem Ertom in njegovimi sodelavci pogovarjal tudi o splošni varnostni problematiki, pri čemer so skupaj ugotovili, da v republiki Sloveniji ni posebnih varnostnih problemov. Petra Gračanina je sprejel tudi predsednik izvršnega sveta skupščine republike Slovenije Dušan Šinigoj in se z njim dalj časa pogovarjal, sporoča republikanski komite za informiranje. (dd)

V skupščini navajajo uspehe vladnega gospodarskega programa

LJUBLJANA — V raznih odborih zvezne skupščine so včeraj gospodarski ministri zagovarjali program vlade in njegovo učinkovitost. Zvezni tajnik za gospodarske odnose s tujino Franc Horvat trdi, da je bila zunajnetrgovinska plačilna bilanca v prvih dveh mesecih pozitivna. Izvoz se je povečal za 17 odstotkov, od tega za 23 odstotkov na konvertibilna tržišča. Uvoz pa je narastel za 24 odstotkov. Novi gospodarski sistem je sprožil pobude, Jugoslavija se vedno bolj vključuje v svetovne tokove, trdni tečaj valute je dobra podlaga za trgovanje. Toda tog tečaj dinarja dela izvoznikom tudi velike težave, zaradi česar vlada proučuje razne možnosti, kako podpreti izvoz. Govore o nižjih obrestih, rokkih plačevanja in celo o izvoznih premijah za tiste, ki več izvozijo, kot uvozijo.

Tisoč osemsto brezcarinskih prodajal po državi bodo danes izenačili z normalnimi trgovinami in za blago bodo morale plačevati normalen prometni davek. Ohranili pa bodo brezcarinske prodajalne na letališčih, v marinah in na meji. (B. S.)

● Za Deželo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ustavo člen o pravicah narodnosti, je včeraj spet padla na izpitu o praktičnem uresničevanju manjšinskih pravic. Druge v Italiji bi ob taki priložnosti, kot je bila včerajšnja v deželnem svetu, incident najbrž obšli z večjo prožnostjo, Furlanija-Juljska krajina in Trst pa sta z ozkosrčno togostjo ustvarili iz muhe slona.

Kako so krajevni politiki lahko verodostojni, ko govorijo o sodelovanju med narodi, prijateljstvu in miru, v isti sapi pa odrekajo predstavniku narodnosti pravico do uporabe maternega jezika? Kako so lahko verodostojni, če načelne vizije o evropski integraciji gledajo zgolj skozi temne naočnike krajevnih volilnih interesov?

V vseh sistemih in državah je med zakonom in njegovim praktičnim uresničevanjem večji ali manjši razkorak, vsi sistemi včasih na takih izpitih padejo. Italija, Furlanija-Juljska krajina in Trst še posebej na izpitu o pravicah narodnosti doslej niso izdelali. Morda bodo to v prihodnje. Toda jasno mora biti, da brez vsaj borne šestice tudi v tem predmetu, poti v Evropo ni.

Heimatdienst ponovno zahteva preštevane koroških Slovencev

CELOVEC — V tem predvelikonem postnem času se je koroški Heimatdienst spet oglasil s staroobredno protislovensko tirado: prešteti jih je treba, Slovence namreč, sicer...

Na zboru 50 predstavnikov Heimatdiensta so obravnavali vprašanje dvojezičnega šolstva in soglasno zatrdili, da se bodo »z vsemi demokratičnimi sredstvi« postavili po robu vsakršni zakonski ureditvi v šolstvu, s katero bi bilo zapostavljeno večinsko prebivalstvo na Koroškem. In ponovili so izrecno zahtevo, da je možno zarisati meje poselitve slovenske manjšine samo na podlagi tajnega ugotavljanja števila Slovencev. Če ne bo tako, kot zahtevajo, se bodo lotili podpisanih akcij in »velikih zborovanj«.

Takšne reakcije vodstvo nemškonačionalnih krogov so odmev na poročila, da pripravljajo v avstrijskem prosvetnem ministrstvu zakonski osnutek, s katerim naj bi upoštevali razširjene pravice koroških Slovencev do osnovnošolskega pouka v slovenščini, kakor jih je zagotovila razzsodba ustavnega sodišča. Zakon naj bi poslanci sprejeli še pred poletnimi počitnicami.

Ozadnje izjave KHD pa utegne biti tudi razočaranje nad deželnim glavarjem Haiderjem, ki je - odkar je prvi mož v deželi - dokaj zmernejši v svojih stališčih do koroških Slovencev. O tem naj bi pričalo tudi dejstvo, da so se ondan na Dunaju na vladi predsedniki vseh treh koroških strank dokaj hitro sporazumeli z zveznimi sobesedniki, o tem, kakšno naj bo posled dvojezično šolstvo.

Značilno za očitno še zmerom nepreseženo pravilo, da ni dobro javno kazati Slovencev prijaznega obraza, je nastop predprejšnjega dolgoletnega deželnega glavarja in socialističnega prvaka Leopolda Wagnerja pred poslansko preiskovalno komisijo o milijardni izgubi v tovarni celuloze Magdalen. Wagner je zatrdil, da so bile vse tri stranke za ohranitev te tovarne za vsako ceno, če ne bi bile, bi tvegale »politični samomor«. Kajti, je nadaljeval, če bi zaprli Magdalen, tovarna celuloze Slovenijaparja na Reberci pa bi delala naprej, bi vsi govorili: »Nemško fabriko zapirate, slovensko pa puščate odprto. Tega politično ne bi nihče zdržal.«

JOŽE ŠIRCELJ

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Via G. B. Martini 3 - 00198 ROMA

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMIMI IN POVIŠANJI GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

Posojila	Kuponi		Poviški kapitala
	Izplačljivi	polletje	skupna vrednost
	1. 10. 90	1. 4. 90 30. 9. 90	1. 10. 90
1985-1995-2000 ovred.			
III. em. (H. A. Lorentz)	5,70%	0,570%	5,435
1987-1994 ovrednoteno			
II. em. (Gramme)	6,30%*	0,630%*	3,530%*
1988-1994 ovrednoteno			
II. em. (Millikan)	6,30%*	0,567%*	2,6505%*
1988-1994 ovrednoteno			
III. em. (Kirchhoff)	6,50%*	0,650%*	2,435%*
1989-1995 ovrednoteno			
I. em. (Helmholtz)	6,50%*	0,585%*	1,7055%*

* bruto brez davčnega odtrgljaja 12,50%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Predstavniki F-JK in Koroške bodo neposredno spremljali volitve v Sloveniji

Jamstvo za poštenost volitev

Slovenščina tabu

TRST — Italijanski državljani slovenske narodnosti v palači deželnega sveta nimajo pravice, da govorijo v materinem jeziku. Niti ob posebnih priložnostih, ko so gostje deželnega sveta predsednik skupščine Republike Slovenije Miran Potrč in delegacija slovenskih poslancev.

To so z grenkobo spoznali včeraj vsi izvoljeni slovenski deželni svetovalci. Ko je namreč svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar po nekaj uvodnih besedah v italijanščini želel postaviti predsedniku Potrču kratko vprašanje v slovenskem jeziku, ga je predsednik deželnega sveta Solimbergo takoj prekinil in opomnil, naj govori v italijanščini. Brezigarjevo oporekanje, da ne gre za sejo deželnega sveta, pač pa srečanje z gosti iz Slovenije in Koroške in da deluje učinkovita služba simultane prevajanja, ni zaleglo. Solimbergo je vztrajal, da mora Brezigar postaviti vprašanje v italijanščini, svetovalec SSK pa je v znak protesta zapustil dvorano deželnega sveta.

Predsednik Solimbergo se je nato spodtaknil ob začetne besede svetovalca Federica Rossija, ki je goste pozdravil v furlanščini, in ob besede komunističnega svetovalca Budina, ki je protestiral zaradi zapostavljanja slovenščine in demonstrativno končal svoj poseg s slovenskim stavkom.

Teza, ki jo je Solimbergo razvil tako v odgovor Budinu in Rossiju kot tudi v odgovor predsedniku Potrču (»Žal mi je, da je prišlo do zapletov v zvezi z jezikom. To je sicer vprašanje, ki ga mora urediti

vaš parlament, lahko pa rečem, da bi se pri nas kaj takega ne zgodilo, ker imajo predstavniki narodnosti pravico, da govorijo v lastnem jeziku,« je dejal med drugim predsednik slovenske skupščine) in poslancema Orlandu Marinu ter Viki Potočnik, je bila, da vprašanje uporabe manjšinskih jezikov urejujejo državni zakoni, deželni svet pa v tem vprašanju nima pristojnosti. Izrekel je upanje, da bo država vprašanje čimprej uredila, dotlej pa velja pravilo, da se v svetu govori v italijanščini.

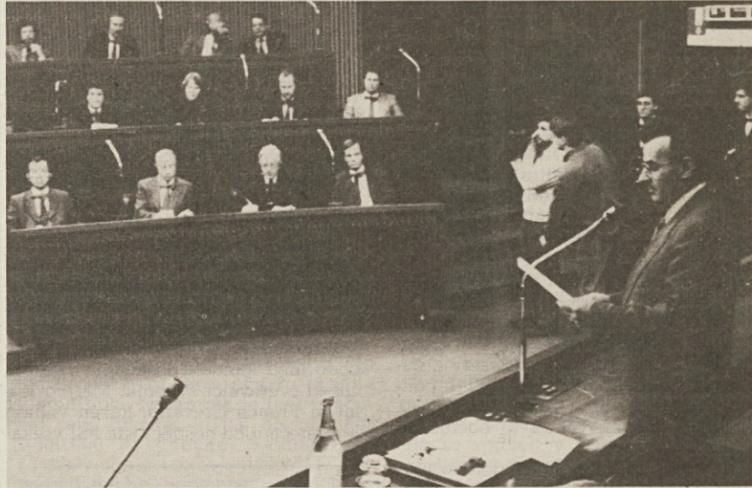
Dogodek je po oceni svetovalca Brezigarja izredno hud, ker je Solimbergo preprečil tudi simbolično rabo slovenščine, in dokazuje, da se v deželi in zlasti v Trstu izkazuje zanimanje za širjenje obzorij in za Evropo v besedah, ne pa za dejstva. Svetovalci zelene liste so izrazili solidarnost kolegu Brezigarju in dodali, da je dogodek odraz jezikovne nestrpnosti, ob kateri postane govor o združenju Evropski prazno retoričen. Komunistična svetovalca Budin in Bratina pa sta poudarila, da je večinska koalicija stopila na pot evropskega sodelovanja z dvoumnim in protislovnim stališčem, ki je pogojeno od ozkosrčne krajevne volilne logike.

Prepoved je odločno obsodila tudi SKGZ, ki je ocenila, da je primer dobil posebno razsežnost zaradi prisotnosti najvišjega predstavništva slovenske skupščine. SKGZ meni, da ni mogoče graditi Evrope narodov in narodnosti, kakor tudi ne resničnega dobrega sosedstva na temeljih omalovaževanja narodnostnih pravic.

TRST — Predstavniki deželnih svetov Furlanije-Juljske krajine in Koroške bodo aprila neposredno spremljali potek prvih demokratičnih volitev v Republiki Sloveniji. Na povabilo predsednika slovenske skupščine Mirana Potrča bodo 7. in 8. aprila v Ljubljani predstavniki deželnih svetov obeh dežel, da bi sledili dogodku, ki bo prelomnega pomena za slovensko republiko. Vabilo predsednika Potrča in pozitivni odgovor skupščin Furlanije-Juljske krajine ter Koroške je najizrazitejši rezultat včerajšnjega obiska predsednika slovenske skupščine Mirana Potrča in skupine slovenskih poslancev v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine. Obisku je prisostvovala tudi številna delegacija poslancev koroške skupščine, ki jo je vodila predsednica Karin Achatz.

Včerajšnje srečanje, na katerem je predsednik Potrč orisal ustavne reforme v Sloveniji ter položaj in odnose Slovenije z ostalimi jugoslovanskimi republikami, je nedvomno korak naprej na poti vse tesnejšega sodelovanja treh sosednjih narodov ter prispevek k procesu dogovarjanja v Evropi. Temu pa dejstvo, da bodo predstavniki skupščin F-JK in Koroške prisostvovali poteku volitev v Sloveniji in tako jamčili za korekten potek volitev, daje še dodaten pomen in pečat res novih časov. Tudi zato je tem bolj nerazumljiv dogodek v zvezi z uporabo slovenskega jezika, o katerem poročamo na drugem mestu.

V uvodni besedi se je predsednik deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine Paolo Solimbergo zahvalil gostom in poudaril, da je vzajemno poznavanje predpogoj za utrditev sodelovanja. Solimbergo je ugotovil, da ne bo manjkalo priložnosti, v katerih bodo tri dežele lahko preverjale svojo voljo do sodelovanja in svojo fantazijo v iskanju rešitev, ob tem pa je zaželel, da bi učvrstili sodelovanje in ga obogatili s pomembno vsebino v duhu miru in harmoničnega napredka vseh narodov evropske celine.

Med govorom predsednika skupščine Republike Slovenije Mirana Potrča v deželnem svetu (Foto Magajna)

Predsednik Potrč se je temu uvodnemu izzivu odzval z objektivno, podrobno in razčlenjeno sliko ustavnih sprememb v Sloveniji, procesa demokratizacije in pluralizacije slovenske družbe. V to sliko pa je vtikal tudi odnose Slovenije z vso jugoslovansko stvarnostjo. Orisal je vsebino ustavnih amandmajev, ki jih je skupščina sprejela septembra lani, in dodatnih popravkov, ki jih je sprejela 8. marca letos, od kar je Slovenija samo še republika brez vsakršne druge ideološke oznake. Slovenijo je prikazal kot lokomotivo, ki v teh usodnih trenutkih s svojim pospešenim ritmom demokratizacije spodbuja proces demokratične rasti v ostalih republikah.

Vendar vse ne gre gladko in kopja se lomijo zlasti ob vprašanju Kosova. V tem okviru je Potrč omenil tudi angažiranje JLA na Kosovu, kar postavlja Slovenijo, ki temu angažiranju nasprotuje, pred dilemo: poslušati svojo vest in grobo kršiti vezni zakon o vo-

jaških obveznostih do armade, ali spoštovati zakon proti svoji volji. Slovenija išče srednjo pot sporazuma in popuščanja tudi s strani organov federacije. »Strah pa nas je,« je dejal, »da možnosti niso dobre.«

Ob koncu svojega posega je Miran Potrč govoril o sodelovanju v skupnosti Alpe-Jadran in predlagal razširitev sodelovanja, ki je sedaj predvsem sodelovanje deželnih vlad, tudi na drugih subjekte političnega, družbenega, političnega in gospodarskega življenja dežel članic, poleg tega pa vključevanje delovne skupnosti v evropske integracijske procese.

Potrčevemu poročilu je sledila razprava, v katero so se vključili poslanci deželnega in koroškega parlamenta. V tem okviru je bilo veliko govora zlasti o narodnostnem vprašanju, o problemu varstva okolja in še zlasti o nuklearni v Krškem. Potrč je v zvezi s tem poudaril, da je Slovenija naročila študijo o jedrski elektrarni. Na tej osnovi bo sklepala o usodi nuklearke.

Zagotovila predsednika skupščine Mirana Potrča Slovencev v Italiji

Skrb za Slovence zunaj meja

V popoldanskih urah se je delegacija skupščine republike Slovenije s predsednikom Miranom Potrčem na čelu in ob udeležbi generalnega konzula SFRJ v Trstu Livia Jakovina sestala s predstavništvom različnih komponent Slovencev v Italiji, ki so ga sestavljali Klavdij Palčič, Ivo Jevnikar, Branko Pahor, Miloš Budin, Marjan Terpin, Marij Maver, Dušan Kalc in Ivan Bratina.

Miran Potrč je predstavnike Slovencev najprej seznanil s potekom srečanja v deželnem svetu in dejal, da je bila delegacija skupščine zavestno sestavljena z raznolikim političnim ključem, zato da so v njej že v sedanjem položaju - tudi pred volitvami v Sloveniji - zastopane različne politične stranke. Obžaloval je jutranji incident, do katerega je prišlo v zvezi z rabo slovenščine, saj med drugim ni šlo niti za formalno sejo deželne skupščine. Nekaj takega se v Sloveniji po predsednikovem mnenju vsekakor ne bi moglo zgoditi.

Predsednik je nato orisal položaj v Sloveniji s posebnim ozirom na politične razmere, v katerih se začneja volilna bitka. Predvsem je podčrtal dejstvo, da so v predsedstvu skupščine Slovenije že sprejeli izjavo, s katero skrb za ustavne obveznosti slovenske republike do Slovencev izven meja matične domovine prevzame slovenska skupščina in njen izvršni svet, potem ko je nekdanja za to pristojna socialistična zveza postala stranka. Skupščina bo v ta namen vsekakor okrepila svojo dejavnost in namerava vzpostaviti tudi neko obliko stalnega, neposrednega posvetovanja in sodelovanja z manjšinami glede zanje pomembnih vprašanj.

Predsednik je obrazložil nov volilni sistem, po katerem bodo aprila izvoljeni nova slovenska skupščina in njeni trije zbori. Izrazil je mnenje, da volitve doslej potekajo po sprejetih zamislih, in naglasil potrebo po veliki strpnosti glede na veliko število prisotnih strank. Stranke so za demokratično življenje v Sloveniji vsekakor pridobitev, zato bo v bodoči slovenski skupščini pomembna vsaka nova prisotnost.

Nedavni sklep skupščine, da se republiki Sloveniji iz uradnega naziva črta termin »socialistična« je predsednik obrazložil kot rezultat splošne ocene, da naziv države ne potrebuje ideološkega predznaka. Trezno in tolerantno zadržanje bo v Sloveniji potrebno tudi zaradi soočanja s posledicami preteklega časa, kar vsekakor ne bo lahko. Treba bo namreč reševati zapletena in sporna vprašanja, kot so usoda družbene lastnine, nacionalizacij in njihovih posledic, povojne politične procese in še druge vzele, za katere samo resna obravnava brez vsakega revanšizma lahko jamči, da iz starih krivic ne bodo nastajale nove.

Predstavniki slovenskih komponent v Italiji so v diskusiji podčrtali pomen obiska delegacije skupščine, kot tudi vseh stikov, ki krepijo sodelovanje med Slovenijo in deželo FJK, saj gre obenem tudi za krepitev pogojev za razumevanje vprašanja naše skupnosti v deželi. Zavzeli so za to, da Slovenija kot republika, ne glede na spremembe, ki jih bodo prinesle aprilске volitve, ohrani in še okrepi pozornost in skrb do Slovencev izven meja matice v duhu ustavnih in mednarodnih obveznosti. Slovenci v zamejstvu namreč pričakujejo, da bodo v bodočnosti za to vzpostavljeni boljši pogoji in da se bodo odstranile ovire, ki bi kakorkoli lahko zavirale enakopravno vključevanje manjšine v matični prostor.

Gostje na srečanju s predstavniki Slovencev v Italiji

(Foto Križmančič)

Slovo od Karmele Kosovel por. Graber

Daleč od domovine, v tirolskem mestecu Štajnah je bilo v torek zadnje slovo od Karmele Kosovel por. Graber, še zadnje sestre Srečka Kosovela. Vrhovi visokih gora, ki obdajajo to avstrijsko mesto, so bili pokriti s snegom, v dolini pa je sijalo toplo pomladno sonce, ko so krsto popejljal skozi mesto in za njo se je vila dolga procesija ljudi. Na pokopališču je bil cerkveni obred v nemškem jeziku. Pogreba se je udeležila tudi uradna delegacija iz sežanske občine, ki jo je vodil predsednik skupščine Ivan Vodopivec v spremstvu načelnika za družbene službe Mihe Pogačarja in ravnateljice Kosovelove knjižnice, Karmeline osebne prijateljice Lučke Čehovin. Delegacija je položila na krsto šopek rdečih nageljnov z rožmarinom, povezan s slovensko zastavo. Lučka Čehovin se je od Karmele poslovila v materinem jeziku: »Draga Karmela, velikokrat ko sva bili skupaj, si mi povedala, da ne mine dan, ko ne bi prebrala kakšne pesniške misli svojega brata Srečka. Tudi meni in mnogim njegove misli pomagajo živeti, saj so polne resnice in življenjskih spoznanj. Nekje je zapisal: "Ob poslednji uri človek spozna, kaj je življenje." Tvoja poslednja ura je prišla preveč iznenada, da bi se lahko dokončno zavedli njene resničnosti. V ušesih mi še vedno zvenijo tvoje besede, ko si

me pred nekaj dnevi poklicala in mi po telefonu pripovedovala, kako se veseliš meseca maja, ko boš prišla v Tomaj zopet med svoje prijatelje. Kaj vse bova takrat naredili in koliko mi imaš še povedati. Tako, sedaj je padel poslednji zastor in Kosovelova domačija se mi zdi sredi kraške pokrajine še tišja in še bolj žalostna kot po Tončkini smrti. Ostali so neizpolnjeni načrti in veliko neizpovedanih misli. A mogočnejša in močnejša od žalosti je zavest, da nam je bila dana posebna sreča živeti vrsto let z družino Kosovel, ki nas je kulturno oplajala in bogatila. V mislih imam ne le Srečka, temveč tudi pesnika in publicista Stanota, slavistko Anico, vsesplošno kulturno Tončko in tebe Karmela, ki si bila vsa predana glasbi. Za vsem kulturnim bogastvom, ki ste nam ga zapustili, ostajamo pokončni, v duši bogati in samozavestni. S to svetovljansko kulturno dediščino bomo živeli, sklepali prijateljske vezi in brisali meje, kajti prav kultura je tista, ki ne pozna meja. Od tebe se poslavljamo s simboličnim slovenskim šopkom, s cvetjem, ki si ga imela tako zelo rada. Ko bomo na tomajskem pokopališču prizigali sveče, bodo gorele tudi zate, in ko bo v jeseni žarel na kraških gmajnah ruj, bomo utrgali vejico tudi tebi v spomin.« L. Č.

S seje izvršnega odbora SKGZ

Za programsko konferenco pred poletnimi meseci

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na zadnji seji razpravljal o srečanjih z nekaterimi političnimi strankami, stikih in obiskih, ki jih je SKGZ opravila zadnje čase, in programih pokrajinskih in področnih odborov. Podani so bili okvirni delovni načrti, ki so jih zadalženi za različna področja sestavili s posebnim ozirom na razpravo minulih občnega in glavnega odbora, ko je bila med drugim jasno izrečena želja o maksimalni širini v delovanju in o večji operativni učinkovitosti, ki je za delo SKGZ v danih pogojih potrebna. Delovni programi odborov kljub različnosti področij odražajo skupno značilnost, da je v ospredju dejavnosti SKGZ potreba po tolmačenju njene vloge v življenju med Slovenci v Italiji in po novih oblikah dela, ki naj Zvezi zagotovijo hitrejše in neposrednejše soočanje s problemi včlanjenih organizacij. Tudi ob načrtovanju programskih smernic odborov je prišla do izraza razprava o vlogi SKGZ in o njeni perspektivi, tudi z ozirom na mnoga kritična stališča, katerih je manjšinska organizacija zadnje čase pogosteje deležna. Člani IO so z različnimi poudarki obravnavali kritike, ki v marsičem izkrikljajo značaj SKGZ v slovenski javnosti. Bolj ali manj skupna je bila ugotovitev, da je treba kljub razvejanosti strankarskega življenja v zamejstvu razčiščevati in po potrebi na novo definirati vlogo in sestavo nadstrankarske, pa vendar pluralistične manjšinske organizacije, kot edinega možnega jamstva, da so interesi Slovencev v tem prostoru upoštevani brez zunanjih pogojevanj, ki življenju naše skupnosti objektivno lahko škodijo. IO je zato potrdil in organizacijsko nastavljal napovedano programsko konferenco, ki naj bo spričlo nujnosti odprtih vprašanj še pred poletnim premorom. Priprave na konferenco bodo zahtevale napor in zavzetost vseh članov SKGZ, obenem pa je bila izražena želja, da se v to razpravo na različne načine vključi čimširši krog aktivnih Slovencev.

V torek zadnja seja občinske skupščine

Dolinske politične stranke se pripravljajo na volitve

Tudi v dolinski občini se stranke že pripravljajo na majske upravne volitve. V torek bo zadnjič v tej mandatni dobi zasedal občinski svet, ki ima na dnevnem redu celo vrsto pomembnih sklepov upravnega in političnega značaja, konec prihodnjega tedna pa bodo v glavnem že znani programi in predvsem kandidatne liste strank, ki se bodo potegovala za mandate v občinski skupščini. Dolinski svet šteje dvajset članov. Na zadnjih upravnih volitvah pred petimi leti so komunisti dobili absolutno večino v skupščini, saj so izvolili enajst predstavnikov, po tri predstavnike pa so izvolili socialisti, Slovenska skupnost in Krščanska demokracija. Upravo je vseh pet let vodila levičarska koalicija, sad sporazuma komunistov in socialistov z županom Edvinom Švabom (KPI) in podžupanom Marinom Pečenikom (PSI), ki v teh vlogah vodita to občino od leta 1975.

Dolinska SSK bo skoraj gotovo uvrstila v kandidatno listo vse tri dosedanje občinske svetovalce, in sicer Sergija Mahnič, Lojzeta Tula in Borisa Gombača. Pred petimi leti je bil nosilec liste sekcijski tajnik Mahnič, kar se bo verjetno zgodilo tudi letos. Stranka si prizadeva za pomladitev in obnovitev liste, kar ne bo lahko, saj je posebno med mladimi Slovenci v zadnjih letih močno upadlo zanimanje za aktivno politično in upravno življenje. To seveda ne velja samo za SSK, ampak za vse stranke, ne samo v Dolini, ampak tudi v drugih občinskih stvarnostih, kjer se soočajo s podobnimi problemi. Političnega in upravnega programa voditelji dolinske SSK še niso oblikovali, Gombač pa nam je povedal, »da si SSK prizadeva za take rešitve, ki bodo prinesle nekaj novega našim občanom in vsej naši občinski skupnosti«. SSK precej negativno ocenjuje petletno upravno delo levičarske koalicije KPI-PSI, ki se je po mnenju Gombača »popolnoma izpela«. Na vrh volilnega programa bo SSK uvrstila manjšinsko vprašanje, »seveda ob prizadevanjih za izvolitev slovenskega

župana in ohranitev ter utrditev slovenstva v tej občini. Ob tem pa bomo morali volilcem jasno povedati, da se nikakor ne strinjamo z vsebino vladnega zaščitnega osnutka ministra Maccanica«. Na drugo mesto pa je Gombač postavil vprašanje zaščite okolja, »medtem ko bomo o morebitnih novih koalicijah lahko govorili šele po volitvah«. SSK je bila doslej, kot znano, v Dolini skupno z demokrristjanji v opoziciji.

Tudi dolinski socialisti se pripravljajo na volitve, kot nam je povedal podžupan Pečenik pa bodo prve odločitve padle še na razširjeni seji občinske sekcije, ki bo prihodnje sredo. PSI si prizadeva za precejšnjo obnovitev kandidatne liste in še ni znano če bodo med kandidati dosedanj trije občinski svetovalci Pečenik, Marino Kofol in Franco Crevatin. Razen velikih presenečenj bo nosilec liste PSI vseka-

kor znova predsednik Kraške gorske skupnosti Pečenik.

Dolinski komunisti si kot kaže prizadevajo za odprto kandidatno listo z mnogimi neodvisnimi kandidati. V okviru občinske sekcije KPI so že pred časom ustanovili volilno komisijo, ki je pripravila seznam potencialnih kandidatov, zadnja beseda o tem pa pripada novemu vodstvu sekcije, ki ima od prejšnjega tedna novega političnega tajnika. Borisa Kocjančiča je namreč precej nepričakovano nadomestil 37-letni Boljunčan Giuseppe Mauro, delavec v Tovarni velikih motorjev, ob prostem času jamar in pevec v dolinskem pevskem zboru. Mauro je na sinočnji seji vodstva sekcije predlagal tudi sestavo novega tajništva, ki se bo takoj lotilo volilne kampanje. Glavni kandidat za nosilca liste je za sedaj župan Švab.

S. T.

Predvolilne priprave tudi v Zgoniku in na Repentabru

Na majske upravne volitve se pripravljajo tudi politične sile v zgoniški in v repentabski občini, kjer je v veljavi večinski volilni sistem. Obe upravi je v tej mandatni dobi vodila napredna koalicija komunistov, socialistov in neodvisnih levičarjev. Stranka Slovenske skupnosti je bila v obeh primerih s tremi svetovalci v opoziciji, večina pa je imela dvanajst občinskih predstavnikov. V Zgoniku je župan komunist Miloš Budin, v repentabski občini pa socialist Pavel Colja. Oba bosta skoraj gotovo spet kandidirala.

V Zgoniku so se komunisti in socialisti že srečali, do novega, verjetno odločilnega sestanka pa bo prišlo danes, ko bo baje že tekla beseda o kandidaturah in o volilnih programih. Napredna lista se bo v Zgoniku in tudi v Repentabru predstavila z novim simbolom, najbrž brez tradicionalnega srpa in kladi. Tako komunisti kot slovenski socialisti so se v obeh stvarnostih že izrekli za obnovo naprednih odborov. Zgoniški komunisti si obetajo, da bodo kandidirali več mladih in novih imen, med njimi bo prvič tudi občan italijanske narodnosti, ki govori in razume slovensko.

Tudi Slovenska skupnost že sestavlja kandidatne liste v Zgoniku in v repentabski občini, o njih pa bodo sklepali prihodnji teden. Stranka bo vložila velik predvolilni napor posebno v zgoniški občini, kjer si bo prizadevala za ohranitev mandatov in torej za politično prisotnost v domačem občinskem svetu.

Tiskovna konferenca ACLI, ARCI in AIAS Zasebna združenja v pomoč javnemu socialnemu skrbstvu

Ko se krajevne uprave iz različnih razlogov odpovejo svoji nalogi, da jamčijo učinkovite javne storitve — zlasti pa socialne storitve, ki ščitijo najšibkejšo družbene sektorje — ni nujno ubrati pot privatizacije (ki večkrat upošteva prej zaslužke kot kakovost službe). Obstaja namreč druga možnost, ki pa ne more nadomestiti vodilne in načrtovalne vloge javnih uprav, in sicer poseg "socialnih zasebnikov", to je združenj, ki že delujejo v javno korist in ki uredijo službo tudi na tem področju. V Trstu se je podobno, pa čeprav omejeno, poskus že obnesel. Združenje ACLI in ARCI ter združenje socialnih delavcev AIAS sta pred dvema letoma (zaradi zmede, ki jo je povzročal prehod pristojnosti s Pokrajine na Občino) ustanovila Združenje za socialne dejavnosti in probleme, ki združuje 60 članov in ducat prostovoljnih socialnih delavcev. Od tlej je novo združenje (s pomočjo Občine Trst, s katero je podpisalo konvencijo) ustanovilo stanovalsko skupnost za odrasli prizadeti osebi, ki imata možnost, da živita samostojno in da se s pomočjo vzgojiteljev vključujeta v različne dejavnosti "matičnih" združenj. Letos pa je Združenje za socialne dejavnosti in probleme priredilo tečaj psihomotorike za otroke miljskega vrtca (v sodelovanju z Občino Milje).

Rezultate dveletnega dela so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je deželni predsednik ACLI Tarcisio Barbo odločno poudaril, da se Občina ne sme odpovedati svoji vlogi in da je združenje torej ne sme nadomestiti. Občina je namreč dolžna zahtevati jasne smernice socialnega in zdravstvenega skrbstva (zlasti na teritoriju) in v ta načrt eventualno vključiti tudi združenja (ki so pripravljena prevzeti tudi večje breme, a seveda s finančno in strukturalno podporo krajevnih uprav). Barbo je nazadnje napovedal, da bo Združenje 29. marca priredilo posvet o pubertetnih težavah prizadetih oseb.

Po poročilih psihologov Giachinove in Dionisa, ki sta sledila gostoma sta-

novalske skupnosti, sta na včerajšnji tiskovni konferenci spregovorila tudi pokrajinski odbornik za skrbstvo Martini in občinski odbornik Berč. Le-ta je orisal finančno stisko, s katerim se spopada njegovo odborništvo, katerega so v proračunu želeli krčiti finančna sredstva (lani je prejelo 46 milijard lir, letos pa bo verjetno "iztržilo" le dodatnih 800 milijonov lir, ki ne "krijejo" niti inflacije). Če bo odborništvo prejelo dodatna sredstva, bo ustanovilo tretjo stanovalsko skupnost (zaenkrat upravlja samo dve) in uredilo službo za spremljanje prizadetih oseb (ki je od novega leta v njegovi pristojnosti).

Dolinski župan na zasedanju ANCI

V Rimu je bilo pred kratkim izredno zasedanje združenja italijanskih občin, na katerem so obravnavali najnovejšo reformo krajevnih uprav, se pravi občin, pokrajin, dežel in novih mestnih območij. Predsednik ANCI sen. Triglia (KD) je bil mnenja, da bo reforma odobrena še pred volitvami, vendar večina meni, da jo je treba še krepko izpopolniti.

V razpravo je posegel tudi dolinski župan Edvin Švab, ki je predlagal tudi dopolnilo k členu, ki obravnava dežele s posebnim statutom, po katerem naj bi državo pooblastili, da predvidi tudi rabo in poučevanje manjšinskih jezikov. Švab je poudaril, da mora biti raba manjšinskega jezika zagotovljena na narodnostno mešanih ozemljih, kjer so pripadniki manjšine doma. Ne gre za recipročnost, pač pa za izbiro najvišje kulturne in demokratične vrednosti, kajti javna raba manjšinskega jezika predstavlja tudi jamstvo za ohranitev narodne manjšine.

Poseg slovenske škofovske konference za pravičen zaščitni zakon za manjšino

Komisija »Pravičnost in mir« pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci, ki ji predseduje prof. dr. Anton Stres, se je s posebno spomenico obrnila na italijansko vlado in parlament v zadevi zaščite Slovencev v Italiji. V pismu je rečeno, da je komisija preučila Maccanicov osnutek zaščitnega zakona, a tudi pripombe Slovencev v Italiji, ki z vsebino nikakor niso zadovoljni. Zato je v njem izražena želja, da bi bili predstavniki manjšine pritegnjeni k pripravi ustreznega zakona in da bi se resno upoštevale njihove želje. Komisija se sklicuje na človekove pravice, družbeni nauk katoliške Cerkve, na novoletno poslanico papeža Janeza Pavla II. in druge dokumente ter

izraža pričakovanje, da bo zaščitni zakon v skladu z načeli teh listin.

Spomenico je komisija »Pravičnost in mir« poslala tudi komisiji »Pravičnost in mir« pri Italijanski škofovski konferenci z željo, da se zavzame za celovito in učinkovito varstvo manjšinskih pravic slovenske narodnostne skupnosti. Deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki je dobilo vest o pomembni pobudi, v posebnem tiskovnem poročilu izraža zadovoljstvo in pa priznanje komisiji »Pravičnost in mir«. Njen dokument je sad srečanja, ki ga je imela delegacija SSK v dneh pred božičem s slovenskim metropolitom, ljubljanskim nadškofom dr. A. Šuštarjem, in s predsednikom omenjene komisije prof. A. Stresom.

Kermauner o družinskem modelu pri argentinskih Slovencih

Znani literarni ustvarjalec Taras Kermauner je v torek zvečer v Slovenskem klubu razvil temo o slovenski politični emigraciji v Argentini, ki jo je večer prej že načel v Društvu slovenskih izobražencev. Kot je gost uvodoma sam poudaril, zaporedje obeh predavanj nikakor ni incident, ampak nekaj naravnega. Tema je namreč tako obširna, je dejal, da jo je nemogoče izčrpati v samo dveh večerih.

Kermauner je na torkovem srečanju v Gregorčičevi dvorani govoril predvsem o za naše pojme naravnost presenetljivem pojmovanju družine pri argentinskih Slovencih. Dovolj je povedati, da imajo družine povprečno sedem otrok. Dva meseca, ki ju je z ženo preživel med slovenskimi političnimi izseljenci v Argentini, je Kermauner uporabil predvsem za pogovore s člani te sloven-

ske "diaspore". Ugotovil je, da se tudi mlajši generaciji ideal številne, krščanske družine ni uprli, ampak da ta model tudi sami predajajo svojim potomcem. Argentinski Slovenci vzgajajo svoje otroke v krščanskem duhu. Družine temeljijo na avtoriteti (ne avtoritarnosti) staršev in lahko rečemo, da je družinski model dejansko patriarhalen.

V svojem predavanju se je Kermauner dotaknil še številnih drugih vprašanj. Med drugim je poudaril, da je nujna spremembna odnosa matične domovine do slovenske politične emigracije v Argentini. V svojem pretežno teoretičnem predavanju je gost spregovoril tudi o temeljnih marksizma in liberalizma ter segel tudi na področje etike in teologije. Večer se je zaključil z dolgo debato. (hj)

BCKB

BAŃCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

**VABILO
DELNIČARJEM**

na redni občni zbor, ki bo v prvem sklicu dne 23. marca 1990 ob 9. uri in v drugem sklicu

V SOBOTO, 24. MARCA 1990

v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 ob 9. uri z naslednjim dnevnim redom:

1. poročilo upravnega sveta;
2. poročilo nadzornega odbora;
3. predstavitev bilance poslovne dobe 1989 in zadeni sklepi;
4. določitev sejnine upraviteljem in honorarja nadzornikom;
5. imenovanje članov družbenih organov.

V smislu člena 4 zakona št. 1745 z dne 29. decembra 1962 se smejo udeležiti občnega zbora s pravico do glasovanja tisti delničarji, ki so položili delnice pri sedežu družbe vsaj pet dni pred občnim zborom.

Upravni svet

Slovensko javnost v Italiji

VABIMO

na javno razpravo s kandidatom za predsednika Republike Slovenije

MILANOM KUČANOM

**SLOVENIJA IN SLOVENC
V ITALIJI V 90 LETIH**

ki bo v Kulturnem domu v Trstu jutri, 16. marca 1990, ob 20. uri

SLORI

TUD

TRIESTE USATO DIRETTO

NEPOSREDNA PRODAJA RABLJENIH AVTOMOBILOV - TRST
Nov način prodaje ali nakupa rabljenega avtomobila, kamperja ali motocikla brez posrednikov direktno privatnik - privatniku

- parkirišče za vozilo, neposredno dogovarjanje med teboj in kupcem
- takojšen servis ACI pri prepisu lastništva, možnost takojšnjega finansiranja (c.r.t) in zavarovanja (MEIE Ass.)
- nasveti in pomoč na mestu samem pri mehničnem in električnem preverjanju vozila.

TRŽAŠKI VELESEJEM

DATUMI RAZSTAV: 17.-18. marec, 7.-8. april, 5.-6. maj

URNIK: od 10. do 19. ure.

Namestitev vozila na sejmistič od 8. ure dalje.

Za obiskovalce vstop prost.

INFORMACIJE tel. 040/44110

Ustanovili bodo društvo Edinost

Dne 12. marca 1990 se je sestala na prvi seji pripravljalni odbor za ustanovitev družbeno političnega društva, ki naj bi pospeševalo prizadevanja Slovencev v Italiji za polno priznanje jezikovnih in kulturnih pravic slovenske narodne skupnosti. Kot beremo v tiskovni noti, ki jo je podpisala Jagoda Kjuder, si bo društvo s pluralističnim pristopom kot mnenjsko gibanje prizadevalo pospeševati enotno nastopanje in izoblikovanje enotnih stališč. Društvo ne bo politična stranka in ne namerava nastopati pri volitvah, pridruže pa si pravico, da podpre kandidate katerekoli stranke, ki so se bolj izkazali v prizadevanjih za pravice Slovencev v Italiji. Društvo bo seveda sodelovalo z že obstoječimi slovenskimi kulturnimi in gospodarskimi organizacijami in političnimi gibanji ter z demokratičnimi Italijani in njihovimi organizacijami, kakor tudi s Slovenci v SFRJ in v drugih državah.

Zaradi osnovnega cilja novega društva, piše dalje v tiskovnem poročilu, je pripravljalni odbor mnenja, da lahko izbere slavno in močno obvezujoče ime Edinost.

Priljubljeni odbor je že sestavil prvi osnutek pravil novega društva, ki bo takoj nastopilo v javnosti. Naslov pripravjalnega odbora je: Lonjerska cesta 239/4, 34149 Trst.

Na pobudo kulturnega krožka Maria Theresia Predlog o večjezičnem šolanju kot tvoren prispevek k sožitju

Kulturni krožek Maria Theresia je včeraj priredil javno razpravo na temo "Koristnost večjezičnega šolskega pouka na obmejnih področjih delovne skupnosti Alpe-Jadran". Predstavniki krožka prof. Sanzin je v svojem uvodu dejal, da je večjezična šola predlog, ki ga želi krožek predstaviti tržaški in hkrati širši javnosti v skupnosti Alpe-Jadran. V trenutku, ko se še vedno bjeeta dva kulturna koncepta in sicer misel homogenosti in kultura različnosti, želi krožek vzpostaviti dialog med drugačnimi.

O načrtu sta spregovorila prof. Darko Bratina in prof. Angelo Filipuzzi, resnici na ljubo je težo problema nosil predvsem Bratina, medtem ko se je njegov sogovornik omejil na koristnost tega, da se v šolah dobro učijo več jezikov.

Bratina je svoj poseg pričel s trditvijo, da so v luči naše zgodovinske izkušnje dogodki iz lanskega leta zaključili obdobje, ki se je pričelo s prvo svetovno vojno. Pred tem je bil naš prostor kulturno in jezikovno odprt in prostogoter. Bratina je omenil šolski sistem, kjer so poučevali več jezikov in še posebej omenil gorški licej, kjer so poučevali nemščino, italijanshino in slovenshino. Dejansko je bil in je naš prostor stičišče treh velikih kultur, to je germanske, latinske in slovanske. Ze prva svetovna vojna je pomenila

konec večjezične in večkulturne izkušnje, sledila so ji desetletja globokih prekatov in sporov. Bratina je poudaril, da ne želi obujati nostalgij, ampak opozoriti na skupno zgodovinsko izkušnjo. Skratka, večjezična šola ne

bi bila novost, ampak povsem naravno dejanje v mestu in krajih, kjer obstajajo različne kulture in kjer ljudje govorijo različne jezike. Predavatelj je naglasil predvsem naravnost pojava in torej tudi šole ter ga označil kot prednost v sodobnem svetu. Dejstvo je namreč, da se postindustrijska družba deli v manjše enote, kjer je bistveno, da ena stvarnost pozna drugo. Kultura drugačnosti je torej realna perspektiva, večjezična šola pa bi dala otrokom novo in večjo možnost, da se vključijo v nove razvojne procese.

Prof. Filipuzzi je spregovoril predvsem o osebnih večjezičnih izkušnjah, na tej svoji poti pa je srečal Furlane, ki v njem prav gotovo niso vzbudili velikega spoštovanja, saj se je tudi med včerajšnjim predavanjem obregnil ob "majhnost" njihove kulture. Očitno ima vsak svoje endemične antipatije...

Vsekakor je bilo včerajšnje srečanje koristno, saj je ponudilo zanimivo pobudo v korist sožitja v tem našem prepirljivem mestu.

Med včerajšnjim predavanjem v dvorani Baroncini (foto Križmančič).

Sesljan močno razdvaja WWF in občinsko upravo

Bodočnost Seslanskega zaliva je še vedno predmet precej ostre polemike med devinsko-nabrežinsko občinsko upravo in krajevno sekcijo Svetovnega sklada za naravo (WWF), ki ni izključeno, da se bo končala na sodišču. WWF je včeraj znova izdal tiskovno noto, v kateri uvodoma podčrtuje, da je znani apel »proti privatizaciji in zacementiranju Seslanskega zaliva« podpisalo več uglednih osebnosti in voditeljev naravovarstvenih organizacij. Med drugim častni predsednik, tajnik in štirje vsedravnji voditelji združenja Italia Nostra, državni predsednik WWF, predsednik in tajnica Lige za zaščito okolja ter vsedravnji predsednik Združenja geologov.

Polemika se nato znova nanaša na skupno prostornino zazidljivih območij v zalivu in na sporno vprašanje, kdo je pravzaprav izdelal znano varianto št. 15 občinskega regulacijskega načrta, ki se nanaša na turistični razvoj Seslanskega zaliva. Voditelji tukajšnje sekcije WWF znova pravijo, da imajo dokaze, da so zgoraj omenjeni projekt oblikovali strokovnjaki Finsepla in ne tehniki, ki jih je določila občinska uprava. Vodstvo WWF — piše še v tiskovni noti — je namreč svojčas zaposlilo nabrežinskega župana za kopijo tega načrta, ki pa jo je potem dobilo direktno od družbe Finsepol.

Protest proti nepravilni okrožnici V bolnišnico le Romuni ki imajo dovolj denarja

Deželni svetovalci KPI Augusta De Piero Barbina, Perla Lusa in Ugo Poli, svetovalec Zelene liste Andrea Werfennig in svetovalec Zelenih z mavrico Giorgio Cavallo so z vprašanjem predsedniku deželnega odbora Biasuttiju opozorili na svojevrstno okrožnico višjega nadzornika tržaške KZE. Izraz "svojevvrsten" je le mila oznaka glede na vsebino okrožnice, ki jo povzemamo na podlagi vprašanja omenjenih svetovalcev.

Predmet okrožnice so romunski državljani, ki so na zdravljenju v tržaških bolnišnicah, ali boljše novi možni "gostje" iz Romunije. Višji nadzornik v svoji okrožnici namreč formalno prepoveduje, da bi sprejeli na zdravljenje v tržaške bolnišnice romunske državljane, ki nimajo jasnega jamstva, da jim bo kakva ustanova plačala bivanje v bolnišnici. Nadzornik je tudi izračunal ceno bivanja, ki naj bi stalo kar 1.200.000 lir dnevno. Ravnateljem zdravstvenih ustanov je nadzornik priporočil, naj ne sprejemajo pobud, ki bi spravile v težave bodisi same pobudnike kot tudi izvajalce. V bistvu gre

za poziv, naj ne sprejemajo bolnikov, ki ne morejo plačati.

Deželni svetovalci komentirajo okrožnico z italijanskim zakonom, ki določa, da je treba sprejeti na zdravljenje vsakega človeka, ki potrebuje zdravniško nego. O sprejemu odloča izključno deželni zdravnik, pri tem pa niso potrebni ne posebni dokumenti in niti osebne izkaznice. Skratka, dolžnost zdravstvenih ustanov je, da sprejmejo bolnika. Podpisniki vprašanja naglašujejo, da bi okrožnica lahko bila povod za to, da bi pričeli odklanjati tudi domače ljudi, ki nimajo zdravstvenega zavarovanja ali pa denarja za plačevanje zdravniških uslug.

Okrožnica višjega nadzornika pa vsebuje še drugo izjavo, ki je razburila deželne svetovalce. Vzrok za prepoved naj bi namreč bila ugotovitev, da je nek solidarnostni komite omogočil, da so sprejeli v bolnišnico nekatere romunske državljane brez pravega vzroka in torej protizakonito. Svetovalci zato zahtevajo, naj pride nemudoma do preiskave, ki naj na podlagi dejstev potrdi ali pa zanika nadzornikovo izjavo. Ob zaključku svojega posega se deželni svetovalci sprašujejo, če en dan zdravljenja stane resnično 1.200.000 lir, saj dokumentacija, ki jo imajo na razpolago, ne predvideva tolikšnih stroškov.

Afero je treba očitno razčistiti, saj bi bilo nepotrebno sprejemanje (kogarkoli) v bolnišnico hudo dejanje, prav tako huda bi bila spekulacija z romunskimi državljani. Najhuje pa bi bilo puščati tistega, ki je potreben, na cesti in to samo zato, ker nima denarja za zdravljenje. (am)

■ V družbenopolitičnem krožku Salvemini na Korzu 12 bo danes ob 18.30 javno srečanje o nedavnih premikih znotraj socialistične stranke, o odnosih na levici in o upravni politiki PSI. Razpravo bo vodil časnikar Walter Spreafico, srečanja pa se bodo udeležili deželni svetovalec Dario Tersar ter člana pokrajinskega vodstva Arnaldo Pittoni in Salvatore Vindigni.

Opozorilo ACEGA Na Opčinah jutri brez vode

Občinsko podjetje ACEGA obvešča porabnike, ki stanujejo na Opčinah, zlasti stanovalce ulic Fiordalisi in Cipressi ter območja vojašnice in kampinjskega Pian del Grisa, da bodo jutri ukinili dobavo vode od 8. do 16. ure zaradi vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju. Ko bodo ponovno uredili dobavo vode, pa podjetje poziva porabnike, naj vodo zavrejo vsaj deset minut, preden jo uporabijo v gospodinjstvu. Voda naj bi bila spet pitna šele 48 ur po zaključku vzdrževalnih del. ACEGA bo vsekakor obvestilo porabnike, ko bo KZE ugotovila, da je voda spet pitna.

Pozor na domače naprave za čiščenje pitne vode

Skrb ljudi, da je voda, ki jo pijejo iz pip, onesnažena, omogoča tudi zaslužek. V trgovinah in lekarnah je namreč vedno več preparatov za filtriranje in razkuževanje "pitne" vode, skratka, tiste, ki priteče v naše domove. Kdor ne zaupa vodovodnim mrežam, a noče piti le mineralnih vod, lahko kupi pripravo za dodatno filtriranje. Očitno pa je aparatov toliko, da je bil potreben zakon, ki določa, kakšne morajo biti, oziroma ne smejo biti čistilne naprave, da ne postanejo škodljive za zdravje. Gre očitno za paradoks, vendar je skrb toliko utemeljena, da je tudi tržaška KZE izdala tiskovno sporočilo, kjer opozarja na lastnosti domačih čistilnih naprav.

Uvodoma KZE opozarja, da tržaško pitno vodo stalno pregledujejo v laboratorijih KZE in občinskega podjetja ACEGA in da je "pitnost" zajamčena. Kdor ni prepričan v to zagotovilo in uporablja domače čistilne pripravke, mora paziti, da ne nasede in kupi preparate, ki lahko na škodljiv način spremenijo sestavino vode. Paziti je torej treba na nekatere značilnosti naprav. Na vseh napravah mora biti jasno zapisano, na kakšen način čistijo vodo. Niso dovoljene naprave, ki jih namestimo samo v določenem kraju, na primer na vodni pipi. Prepovedani so filtri iz "aktivnih" snovi, ki lahko pospešujejo razmnoževanje bakterijev.

Dovoljenim čistilnim napravam pa morajo ob nakupu biti priloženi vsi dokumenti, ki opisujejo lastnosti filtrov, način instalacije in norme za vzdrževanje.

Zaradi onesnaženja Tržaškega zaliva zaplenili norveški tanker Bernora

Tržaško sodišče je včeraj izdalo odlok o zaplenbi norveškega tankerja »Bernora«, iz katerega se je v nedeljo izlila v morje večja količina nafte. S tem so sodniki dejansko potrdili že precej razširjene vesti, da je za onesnaženje morja v Tržaškem zalivu kriv norveški tanker, kar je sicer, kot so poročali iz Kopra, že priznal tudi njegov kapitan Virgilio Galon. Včeraj je tržaška luška kapitanija javila, da se obsežna očiščevalna akcija, ki se je začela v nedeljo, končno uspešno zaključuje.

Kot smo že poročali, je norveški tanker »Bernora« priplul v Trst iz Tunisa s približno 80 tisoč ton surove nafte, ki bi morala po naftovodu v Avstrijo. Vendar pa je pri prečrpanju iz ene cisterne v drugo prišlo do okvare, govori se, da se je pokvaril ventil, tako da se je večja količina nafte razlila v morje. Izlita nafta je več dni tvorila precej velik in grozeč oljni madež, ki se je iz Tržaškega zaliva premikal proti jugoslovanskim vodam.

Najprej so namreč skoraj tri kilometre dolg in približno kilometre širok madež opazili pred novim tržaš-

kim pristaniščem v nedeljo dopoldne. Kmalu nato se je začela obsežna očiščevalna akcija, v kateri je bilo prvenstveno angažiranih pet ladij opremljenih za čiščenje in zbiranje oljnih in naftnih izlivo, sodelovalo pa je še več plovil, tudi jugoslovanskih, saj se je mastni madež začel nevarno približevati obali pri Izoli. Delo posebnih ladij pa so usmerjali in koordinirali patroljni čolni mejnih milicnikov in luških kapitanij z obeh strani meje.

V prejšnjih dneh so »čistilci« zaradi neugodnih vremenskih razmer, nad Trst se je namreč zgrnila precej neobičajna megla, naleteli na več težav. Zaradi nepreglednosti predvčerajšnjim niso mogli točno lokalizirati madeža, kar pa jim je uspela včeraj dopoldne, ko je bilo nebo povsem jasno. Približno ob 10. uri zjutraj je namreč s portoroškega letališča poletelo letalo cessna 172, s katerega so takoj opazili, kje se še zdržujejo madeži in so proti njim usmerili italijanske ladje opremljene za čiščenje. Včeraj dopoldne se je madež raztezal sredi plovne poti med Trstom in Savudrijo.

Lado Jakša jutri gost otroških uric

Jutri bo v NSK zopet zatiktakala otroška urica, tokrat s kar »avantgardno« vsebino: v goste so namreč povabili fotografa-glasbenika Lada Jakša, ki ga kronike opisujejo kot esteta in svetovljana, polnega ustvarjalne energije, ki združuje svet glasbe, zvoka, tišine in slike skozi objektiv svojega aparata. Vendar pa pustimo ob strani poetične opise in natrosimo nekaj življenjskih podatkov. Lado Jakša se je rodil v Ljubljani leta 1947. Na glasbeni akademiji je študiral klavir, klarinet in saksofon, na filozofski fakulteti pa zgodovino umetnosti. Za svoje umetniško delovanje si je izbral kar dve obliki izražanja, glasbo in umetniško fotografijo, kajti eno se z drugim prepleta. Že za diplomsko nalogo je izbral »kult glasbe v likovni umetnosti« in se s povezavo enega z drugim ukvarja vse odtlej. Zanima ga predvsem estetska plat te povezave in zlasti prehajanje enega v drugo.

Njegove fotografije, ki se poslužujejo predvsem črno-bele tehnike, so vizualizacija abstraktnih razmišljanj o življenju ljudi in narave, z obremen humorističnimi in resnobnim nadihom. Jakša ima za sabo že veliko razstav v Jugoslaviji, Italiji, Avstriji in Združenih državah Amerike, veliko fotografij pa je bilo objavljeno v pomembnih revijah.

Poleg tega je Lado Jakša eden izmed najbolj znanih jugoslovanskih jazzovskih glasbenikov. Sodeloval je s številnimi slovenskimi skupinami, ki so igrale rock, jazz, improvizirano glasbo: Buldožer, Sončna pot, Lačni Franz, Laibach... Bil je tudi eden izmed vodilnih glasbenikov skupine New Music Workshop Orchestra, s katero je nastopal v Dallasu v ZDA.

Med njegove številne dejavnosti spada tudi sodelovanje z Glasbeno mladino Slovenije, za katero vodi Glasbeno delavnico in razne dejavnosti Glasbenega kluba. Prav za Glasbeni klub je pripravil animacijski program »Delamo zvočke, ostrimo ušesa«, namen katerega je spodbujanje ustvarjalnosti, spoznavanje različnih zvočnih virov od enostavnih otroških zvočil in konkretnih zvokov do zvokov klavirja, flavte, klarineta in saksofona ter razlage in demonstracije elektronskega sintetizatorja.

Ni kaj, priznati je treba, da bo tokratni gost otroške urice, ki bo jutri ob 17. uri v NSK, res izreden vodič v svet glasbe. (bov)

Na bazoviškem Krasu včeraj vrsta požarov

Dolga suša in žal že običajna nemarnost sta med glavnimi vzroki za včerajšnji požar v borovem gozdiču v bližini Drage, ki se je razplamtel malo po 13. uri. Popoldanskemu in najboljšejeemu pa so pozno zvečer sledili še drugi, ki so se pojavljali v bližini Bazovice. V večernih je gorelo predvsem grmičevje, vendar pa je v požarih zgorelo tudi veliko borovcev.

Ognjene zublje, ki so se dvigali iz borovega gozdiča ob cesti, ki od bazoviških fobj pelje proti Dragi, so opazili včeraj malo po 13. uri. Prvi gasilci so prišli na kraj nesreče kmalu zatem, nato so prišla še ojačenja. Zaradi obsega požara so pri gašenju, ki je trajalo približno pet ur, sodelovale ekipe gasilcev z Opčin in iz Trsta in gozdnih čuvajev. V akcijo je med drugim posegel tudi poseben helikopter, ki je nad goreče borovce nallil na hektolitrate vode.

Kot rečeno, vzroki požara niso še povsem znani, vendar se domneva, da jih je povzročil kak nemarno odvržen ogorak. Posledice dolgotrajne suše in veter sta naredila ostalo. Zanimivo je, da je do požara prišlo med opoldanskim odmorov gozdnih čuvajev, ki so delali prav na območju, kjer je kasneje gorelo.

Indonezijski ambasador na tržaškem županstvu

Indonezijski veleposlanik v Rimu Rachadi Iskandar, ki se v teh dneh mudi na obisku v Trstu, da bi navezal stike z različnimi ustanovami, podjetji, gospodarstveniki in tovarnami, je včeraj obiskal tudi tržaško županstvo. Na sedežu Občine je uglednega gosta sprejel podžupan Seghene.

Ambasadarju Iskandarju, katerega je spremljal italijanski konzul Mastrovalerio, je podžupan orisal zgodovino Trsta, zlasti pa njegovo sedanjo obetavno vlogo v luči zgodovinskih sprememb v Vzhodni Evropi. Predstavil pa je tudi najbolj perspektivne dejavnosti mesta, med katerimi je izpostavil pristanišče ter mednarodno znanstveno raziskovanje. Ob koncu obiska je Seghene podaril gostu tržaški pečat iz 14. stoletja.

V »črnem« dnevu za voznike nenavadno število nesreč

Včerajšnji dan bodo prav gotovo uvrstili na že precej dolg seznam kritičnih dni tržaških avtomobilistov. Teško bi opredelili vzroke, zaradi katerih je prav včeraj prišlo do tako dolge vrste prometnih nesreč, v katerih je bilo več oseb ranjenih, vendar na srečo ni nihče v smrtni nevarnosti.

Tokratni nerazveseljivi seznam prometnih nesreč, ki so imele nekoliko resnejše posledice, začenjamo z nezgodo, ki se je pripetila ostarelemu pešču. Skoraj 85-letnega upokojenca Ameriga Ghersino je ob približno 7.45 na prehodu za pešce med ulicama Filzi in Valdirivo podrl voznik Pietro Tommasini, ki je upravljal pegeot 205. Zaradi zlomov, pretresa možganov in hrbtenice so Ghersino prepeljali na nevrokirurški oddelek na Katinari, kjer se bo moral predvidoma zdraviti dober mesec.

V včerajšnje nesreče je bilo vpletenih več motorjev. Na enem, in sicer na malem mopedu, se je včeraj ob približno 13.30 po Ul. Castelliere peljal tudi komaj 15-letni študent Piero Giantsante. Iz še nepojasnjenih razlogov je prišlo do trčenja med mopedom in avtom, ki ga je upravljal Marco Degano. Poškodoval se je seveda mopedist, ki so ga prepeljali v bolnišnico Burlo Garofolo. Zaradi zlomov na nogi in drugih poškodb se bo moral zdraviti približno 30 dni.

Tudi v trčenju, do katerega je prišlo ob približno 15.45 na križišču med uli-

cama Giuliani in Del Rivo, se je poškodoval mopedist. Mario Picciulin, rojen 27. marca 1933, se je na malem tomosovem mopedu peljal po Ul. Giuliani, na križišču z Ul. Del Rivo ga je podrl precej močnejši motor kawasaki z videmsko registracijo, upravljal pa ga je Elio Fadda, ki sicer stanuje v Trstu. Zaradi kompliciranega zloma leve noge so Picciulina prepeljali na ortopedski oddelek katinarske bolnišnice. Po vsej verjetnosti se bo moral zdraviti vsaj mesec dni.

Na ortopedskem oddelku Glavne bolnišnice pa se bo prav tako mesec dni moral zdraviti dvajsetletni Maurizio Porcelli, ki je malo pred 17. uro v Ul. Di Vittorio s svojo fiat panda čelno trčil v fiat tipo iz Bergama. V nesreči se je Porcelli potolkel po celem obrazu, si izbil kak zob in si prebil spodnjo ustnico.

Trideset dni zdravljenja so zdravnik napovedali tudi 29-letnemu motoristu Brunu Cauciju, ki se je včeraj popoldne malo po 17. uri ponesrečil na tržaški obalni cesti. Na motorju bmw se je namreč peljal iz mesta proti Sesljanju, ko je v bližini naravne galerije, trčil v golf s parmsko registracijo. Voznica golfa, Ivana Cippollini, se v nesreči ni poškodovala, medtem ko si je Cauci zlomil levo zapestje in desno nogo, zaradi česar so ga prepeljali na ortopedski oddelek katinarske bolnišnice.

Prvi bo že to nedeljo

Spet Verdijevi nedeljski koncerti

V nedeljo, 18. marca, se bo začel nov cikel nedeljskih koncertov, ki jih Občinsko gledališče Verdi prireja ob nedeljah in praznikih dopoldne. Letošnji cikel bodo oblikovali trije orkestri oziroma skupine, ki samostojno delujejo v okviru gledališča. Gre za pihalni orkester, ki ga vodi Aleksander Vodopivec, komorni orkester, ki ga vodi Severino Zanerini, in zborovsko skupino, ki imajo že pripravljen program. Pihalni orkester bo predstavil zelo širok spored, od stare do sodobne glasbe, od Scarlattija do izvirne glasbe, ki jo je napisal sam Vodopivec. Komorni orkester se bo popolnoma posvetil Mozartu in na ta način napovedal obletnico, ki jo bodo prihodnje leto zabeležili po vsem svetu, to je dvestoletnico Mozartove smrti. Zborovska skupina pa bo na prvem koncertu predstavila najrazličnejše madrigale, na drugem pa »La pazzia senile« Adriana Banchierija.

Letošnji nedeljski koncerti pa predvidevajo tudi novost, ki jo bodo občutili sicer predvsem miljski in tržiški sosedje. Občinsko gledališče se je namreč odločilo, da bo nedeljske koncerte prirejalo tudi v Miljah v sodelovanju s Kulturnim krožkom Frau-sin (koncerti bodo v gledališču Verdi) in v Tržiču v sodelovanju z združenjem Amici dell'opera lirica (v cerkvi Rožice venca). Kot rečeno, se bo cikel nedeljskih koncertov začel že to nedeljo, nadaljeval pa se bo vsako nedeljo (razen na veliko noč) do 29. aprila. V Trstu bo nastopil najprej komorni orkester, nato zborovska skupina in še pihalni orkester (v ostalih nedeljah bo zaporedje enako). V Miljah pa bo cikel odprl pihalni orkester, za njim bo nastopil komorni orkester, nazadnje pa še zborovska skupina (tudi tu bo v naslednjih nedeljah zaporedje enako).

gledališča

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Simfonična sezona 1989/90
Danes, 15. t. m., ob 20. uri (red A) premiera opere FIDELIO L. van Beethovna. Opera bo v izvorniku - nemščini. Dirigent Spiros Argiris, režija Frank Bernd Gottschalk. Ponovitve si bodo sledile 17., 20., 22., 25., 27. in 29. marca ter 1., 3. in 5. aprila.

ROSSETTI
V nedeljo, 18. t. m., ob 21.00 se bo lutkovna skupina I Piccoli di Podrecca predstavila s delom Furia Bordona IL VI-AGGIO INCANTATO. Izvirno glasbo je napisal ANGELO BRANDUARDI. Režija Francesco Macedonio.

Po predstavi bo kantavtor ANGELO BRANDUARDI nastopil samostojno. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V gledališču Rossetti bodo še jutri, 16. t. m., gostovali Simona Marchini, Piero Badaloni in Toto Cutugno z oddajo »Piacere Rai!«. Brezplačna vabila za predstavo so na razpolago pri osrednji blagajni v Pasaži Protti vsak dan od 9.00 do 12.00 in od 15.30 do 19.00.

LA CONTRADA - CRISTALLO
Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina La corte di Catapano predstavila UN CAPPELLO DI PAGLIA DI FIRENZE. Režija Nucci Ladogana. Nastopajo Cesare Gelli, Michele Trotta in Diana De Toni.

GLEDALIŠČE MIELA
(Trg Duca degli Abruzzi 3)
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu KON-CERT za violino in klavir. Skladbe S. Prokofieva bosta izvajala Victoria Terekiev (klavir) in Massimo Belli (violina).
Jutri ob 17.30 bodo predvajali VIDEO-TRILOGIJA MAJAKOVSKIJANA Gian-nija Totija. Sledil bo pogovor z avtorjem.

V soboto, 17. t. m., ob 20.30 bo KON-CERT v spomin na Vladimira HORO-WITZA. Pianist Claudio Crismani bo izvajal Škrjabinove skladbe.

razna obvestila

Slovenski visokošolski sklad »Sergij Tončič« v Trstu obnavlja razpis za letošnjo nagrado »dr. Frane Tončič« za kandidate, ki so ali bodo vsi univerzitetni študij dokončali med 1. 6. 1988 in 30. 4. 1990. Interesenti naj izvod diplomskega dela dostavijo najkasneje do 30. aprila t. l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu.

KRUT obvešča udeležence plavalnih ur v Strunjanu, da je odhod avtobusa danes, 15. t. m., ob 14.30 s Trga Peruginu.

Uprava občine Dolina sporoča, da bo 34. OBČINSKA RAZSTAVA VIN od 5. do 8. maja 1990 v sklopu tradicionalne Majence v Dolini in vabi vinogradnike, da se prijavijo na razstavo do 24. t. m. Prijave sprejema občinsko tajništvo od 9. do 12. ure, tudi po tel. na št. 228110, 228127 in 228392.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Thorbjörn Egner

RAZBOJNIKI IZ KARDEMOMME

Režija Marko Sosič

PONOVITVI — danes, 15. t. m., ob 10. uri
— jutri, 16. t. m., ob 10. uri

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

danes, 15. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na OPČINAH
v soboto, 17. t. m., ob 20.30 v Župnijski dvorani v BAZOVICI
v nedeljo, 18. t. m., ob 18. uri v dvorani I. Gruden v NABREŽINI

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil ansambel Wiener Mozart Akademie - Alessio Vlad.

Glasbena matica Trst, koncertna abonmajska sezona 1989/90 - V sredo, 21. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu simfonični orkester SLOVENSKE FILHARMONIJE. Dirigent Marko Letonja, solist Miran Kolbl. Na sporedu: Mihelčič, Lalò in Franck. Prodaja vstopnic od sobote, 17. t. m. dalje v Pasaži Protti - Utat.

razne prireditve

SKD Slavec Ricmanje-Log bo priredilo že tradicionalni RICMANJSKI TE-DEN od 15. do 19. t. m. Spored: danes, 15. t. m., ob 20.30 otvoritev XII. razstave in pokesnje vin z nagrajevanjem najboljših vzorcev, sodeluje mladinski pevski zbor Primorec - Tabor; v soboto, 17. t. m., ob 20.30 celovečerni koncert orkestra Vecchia Vienna; v nedeljo, 18. t. m., odprtje razstave od 15. do 20. ure; v ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30 zaključni večer z nastopom domačih skupin: združenega mešane-pesvskega zbora Slavec - Slovenec ter dramske skupine Slavec z veseloigro Pariz je pač Pariz J. Tavčarja.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na cikel predavanj enologa in pokesvalca M. Pillona, na temo BUKE IN AROMA VIN, ki bo v Ljud-skem domu v Podlónjerju (Ul. Masaccio 24) danes, 15. t. m., ob 20. uri.

SKD Vigred prireja jutri, 16. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih PROSLAVO OB DNEVU ŽENA z nastopom Vanke in Tonce ter tamburaškega ansambla iz Bo-ljunca. Vljudno vabljeni!

SKD Igo Gruden in ŠD Sokol prireja-ta DRUŽABNI VEČER jutri, 16. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih. Vabljeni!

KD F. Venturini priredi praznovanje DNEVA ŽENA jutri, 16. t. m., ob 20. uri v centru A. Ukmar Miro pri Domju. Sode-lujejo MPZ in otroški pevski zbor F. Venturini ter ŽPS Stu ledi. Sledi družab-nost. Vljudno vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 17. t. m. na predvajanje filma RAIN MAN. Uvodna beseda o tem KAJ JE AVTIZEM bo imela defektologi-nja Stanka Čuk. Začetek ob 18.30.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 19. t. m. govorila Spomenka Hribar na temo PONUJENA SPRAVA - PREDVOLILNA POTEZA ALI AVTENTIČNO IN ISKRENO DEJANJE SPRAVE? Srečanje bo v Peterlinovi dvo-rani s pričetkom ob 20.30.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. Jutri ob 16.00 La guerra dei Roses.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Nato il 4 lu-glio, r. O. Stone, i. Tom Cruise, □

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 21.45 Le-gamil, r. Pedro Almodovar, i. Victoria Abril, Antonio Banderas, □□

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 Valmont, r. Milos Forman, i. Colin Firth.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Harry ti presento Sally, i. Billy Cristal, Meg Ryan.

NAZIONALE III - 15.20, 22.15 Match bestiale 2, porn., □□

NAZIONALE IV - 15.30, 21.30 Camille Claudel, i. Isabelle Adjani, Gerard De-pardieu.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Tango e Cash, i. Sylvester Stallone.

MIGNON - 16.00, 22.15 Scandalo Blaze, i. Paul Newman.

EDEN - 15.30, 22.00 Piaceri eccitanti, corpi bollenti, porn., □□

CAPITOL - 16.15, 22.00 La voce della luna, r. Federico Fellini, i. Roberto Benigni, Paolo Villaggio.

LUMIERE - 16.30, 22.15 Corsa di prima-vera.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Amici, complici, amanti, i. A. Bancroft, M. Broderick. □

RADIO - 15.30, 21.30 Superdotati cerca-si, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

TRŽAŠKA KNJIGARNA

IZREDNI POPUSTI

na knjigah, grafikah in folklornih predmetih

do 31. MARCA

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Trst - Ul. sv. Franciška 20

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

prireja

danes, 15. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška 20, drugo predvajanje televizijske nadaljevanke

V HRIBIH SE DELA DAN

Začetek ob 20.30.
Vabljeni člani in prijatelji društva!

izleti

Kmečka zveza sporoča udeležencem izleta v Verono, da bo odhod avtobusa jutri, 16. t. m. po naslednjem urniku: ob 5. uri s trga v Boljuncu, ob 5.30 pri kamolnu Faccanoni, ob 5.45 izpred Prosvetnega doma na Opčinah, ob 6. uri izpred Društvene gostilne na Proseku ter ob 6.30 izpred gostilne v Štivanu.

čestitke

Draga IRINA! Minilo je že 10 let, odkar privekala si na svet v radost nam in v veselje, kot so bile naše želje. Vse naj, naj za tvoj rojstni dan ti želimo tata Sergij, mama Alda, Peter in vsi, ki te imajo radi.

Predvčerajšnjim je na bolonjski pravni fakulteti doktoriral

IVO STARC

Čestitajo mu

član društva JUS

mali oglasi

OSMICO je odprl Dušan Guštin, Repen št. 22.

OSMICO ima odprto Ivan Antonič v Ce-rovljah št. 34. Toči belo in črno vino.

V NABREŽINI je odprl osmico Vladimir Caharija. Toči belo in črno vino.

V SOVODNJAH je odprl osmico Franc Lukman (Magrinov v vasi). Toči belo, črno vino in sivi pinot.

V DOBERDOBU je Berto Tonkič odprl osmico. Nudi domač prigrizek ter belo in črno vino.

INŠTRUKTORJA za srednjo šolo in pri-pravo za maturo iščem. Tel. 212730.

INŠTRUKTORJA za srednjo šolo iščem. Ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Inštruktor".

MLAD PAR kupi stanovanje izven cen-trra: tri sobe, kuhinja in kopalnica. Tel. 362120.

PRODAM furgon fiat 242 v odličnem stanju ter renault 5 piga, letnik '89. Tel. 763387.

PRODAM fiat 126 bis, bele barve, letnik '88. Tel. 226752.

PRODAM dvoposteljno spalno sobo po veliki ugodni ceni. Tel. 228468 po 18. uri.

PRODAM lancia gamma coupé 2.500, IE, letnik '82 v odličnem stanju. Tel. (040)225682 od 8. do 14. ure.

PRODAM prikolico za trošenje gnoja in deteljeva semena. Ivan Cingerle, Ul. Capitello 22, Ronke.

PRODAM akacijeve kole. Tel. 421508 od 13. do 13.30.

PRODAM leseno mizo 90 cm x 90 cm ter 32 plastični stolic za vrt. Tel. 200160.

PRENOSNI osebni računalnik toshiba ibm, združljiv in tiskalnik star prodam. Tel. 302748 v večernih urah.

TVRDKA prodaja 127 fiorino PK 1.300 dizel, homologiran kot tovornjak. Tel. na št. 220367.

GRADBENA FIRMA zaposli uradnika z znanjem trgovskih ved in osnov računalništva ter z dovršenim vojaškim rokom. Tel. ob delavnikih na št. 306675.

18-LETNO dekle z izkušnjami v cvetličarstvu išče resno zaposlitev. Tel. 200882.

IŠČEMO prikolico za trošenje gnoja. Tel. (0481) 32965 ob uri obedov.

IŠČEMO delo kot hišna pomočnica od De-vena do Gorice. Tel. (003865) 53470.

IŠČEMO izkušeno prodajalko za slašči-čarstvo in začetnico polno dobre volje. Te. 213055.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje išče urad-nika/co z znanjem angleščine in srbo-hrvaščine ter z vozniškim dovoljenjem. Pismene ponudbe pošliti na upravo Primorskega dnevnika, ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tajnik".

48-LETNA vzgojiteljica - gospodinska pomočnica z znanjem italijanščine in angleščine išče zaposlitev pri tržaški družini. Tel. na št. (003861) 721488.

menjalnica

14. 3. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1264,150	1252.—	Japonski jen	8,311	8.—
Nemška marka	738,150	736.—	Švicarski frank	829,790	827.—
Francoški frank	218,410	216.—	Avstrijski šiling	104,876	104,40
Holandski florint	655,360	652.—	Norveška krona	191,050	188.—
Belgijski frank	35,535	35.—	Švedska krona	204,420	201.—
Funt šterling	2028.—	2010.—	Portugalski eskudo	8,359	8.—
Irski šterling	1962,500	1945.—	Španska peseta	11,488	11.—
Danska krona	192,660	190.—	Avstralski dolar	964,700	910.—
Grška drahma	7,791	7,40	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1077,100	1040.—	ECU	1504,500	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Večer bele soul glasbe z ansamblom rdečelasca

Videmska športna palača bo v petek zvečer (ob 21. uri) prizorišče zelo zanimivega koncerta moderne glasbe: Azalee Sound in Music A ponujata deželni publiki nastop angleške skupine **Simply Red**.

Soul skupino je leta 1982 v Manchestru ustanovil rdečelasca Mick Hucknell. Prvi Simply Red so kmalu zasloveli kot dobri izvajalci tipično črnske soul glasbe. Glasbene hiše so odličnemu pevcu in vodji skupine Hucknellu ponudile mikavno solo kariero, »Red« pa je vse ponudbe zavrnil. Leta 1985 je zbral okoli sebe bobnarja Chrisa Joyceja, basista Tonyja Bowersa in klavirista Tima Kelleta in tako sestavil novo skupino. Kmalu sta se pridružila še talentiran pianist Fritz McIntyre in kitarist Sylvan Richardson. In to je tudi zasedba, ki se še danes pojavlja pod imenom Simply Red.

Band rdečelasca Micka je v vseh teh letih pridobil na slavi predvsem z igranjem priredb starih soul in jazz hitov. Njihova prva uspešnica **Holdin' Back the Years** se je že leta 1985 povzpela na vrh ameriških in evropskih top lestvic. Motiv je sledila še cela vrsta uspešnic, od **Money's Too Tight to Come To My Aid**, od **Jericho** do **The Right Thing** in Porterjeve balade **Ev'ry Time We Say Goodbye**. Glasbena struktura vseh pesmi te skupine je precej enostavna. Veliko pozornosti posvečajo predvsem brezhibnemu izvajanju glasbe in odličnemu glasu Micka Hucknella, pravega soul pevca, ki nam sedaj baje pripravlja solo album. Za uvod petkovega koncerta ansambla Simply Red v Vidmu bo poskrbela avstralska kantavtorica Jenny Morris, ki je pred dvema letoma zaslovela z albumom **Body and Soul**. (a. w.)

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Srečni otroci ob pravi vzgoji

Ideje Marie Montessori, o kateri smo se razpisali zadnjič, so v svetu še vedno veljavne. V severnih evropskih deželah so jih nekatere šole rade osvojile.

Posebno mesto ima pri tej vzgojni metodi čutno dojemanje, hkrati pa metoda teži za čimpočnejšim osamosvajanjem otroka. Skratka, njen moto bi se lahko glasil: »Pomagaj mi, da naredim sam!«

To pa je pravzaprav gibalo, ki bi moralo služiti tako vzgojiteljem tistih otrok, ki jim pravimo normalni, kot tistih, ki so v svojih razvojnih funkcijah prizadeti. V nekaterih nemških šolah, v katerih so sprejeli metode Marie Montessori, so prepričani, da ne morejo postaviti skupino prizadetih z neprizadetimi otroki in le upati, da se bodo otroci ujemali. Z integracijo morajo začeti najprej v malem in z malimi. To skušajo izvesti vzgojiteljice v majhnih skupinah najprej v popoldanskem času. Otroci se učijo spoznavati didaktični material, neprizadeti otroci pa se še posebej učijo, kako voditi prizadete pri učenju. To je prava pot do samostojnosti. Tudi pri učenju niso odvisni zgolj od odraslih, ampak sami spoznajo, kako lahko pomagajo drugim otrokom. Ta neodvisnost od odraslih pri učenju daje otroku tudi največje možnosti svobodnega učenja. V mali šoli si na primer vsak učenec sam izbere delo za tisti dan, sam odloča, kdaj bo pojedel malico, vendar mora pred tem pripraviti mizo, jo pobrisati, pogrniti in, ko je pojedel, zopet obrisati mizo za seboj. Veliko pomena namreč polagajo na pravilne odnose med otroki, da se že zmalga naučijo pomagati drug drugemu in skrbeti drug za drugega.

Na isti način kot se to že dela v vrtcu ali mali šoli, se tudi v obvezni šoli skuša med seboj pomešati pri delu različne starostne skupine otrok. Tudi v šoli skušajo čim večji del izobraževanja in vzgoje izvajati v okviru »svobodne izbire dela«. Sam otrok poišče material, s katerim bi rad delal, sam se nato odloča za strokovno področje, razen v primerih, ko ima učitelj posebej začitano delo ali ko so na vrsti predmeti, ki jih morajo vsekakor obdelati, kakor šport ali verouk. Pri tem obstajajo letni programi nespremenjeni.

Seveda mora sam učitelj ugotoviti, ali učenec potrebuje njegovo pomoč glede na to, da si vsak učenec prilagodi učni čas po lastnih sposobnostih in težavnosti dela, ki si ga je naložil. Jasno je, da celo za izkušene pedagoge ni lahko hitro odkriti, kdaj si je dal učenec za svoje sposobnosti pretežno nalogo ali kdaj se je lotil napačnega materiala. Tu gre že za posebno »umetnost« vzgoje, pri kateri morata biti globoko soudeležena tako učenec kot učitelj. Učenec mora sam pri sebi težiti po osvajanju znanja, učitelj pa mora težiti za tem, da otroka privede do te želje. Torej nekaj popolnoma dugačnega, kakor smo navajeni pri frontalnem načinu poučevanja.

Predvsem gre za to, da ne zaviramo otroške naravne želje po znanju, da otroku ne vsiljujemo prezgodaj omejeno usmerjene snovi in da ne nastajajo v otroku večji pritiski, čeprav se ne more lepo, tekoče brati v tretjem razredu.

Prosta izbira predmeta pomaga otroku, da se koncentrirano posveti učenju, da tolerantno prenaša posebnosti drugih učencev, hkrati pa bosta koncentriranost in tolerantnost tudi pokazali, če otrok osvaja učno snov.

Sicer z zamudo, vendar smo v teh dneh prejeli še zadnjo številko glasila **Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije**. Ekonomske razmere so posegle tudi v izdajanje tega glasila, tako da je izšlo v letu 1989 štirikrat namesto šestkrat, kakor smo bili navajeni doslej. Kakor je že v navadi, se vije skozi vsebino kakor rdeča nit glavna tema z naslovom **Intimno življenje**. Namen je seveda poglobiti probleme v zvezi z intimnim življenjem razvojno motenih oseb.

Pri Organizaciji združenih narodov so že leta 1971 sprejeli Deklaracijo o pravicah duševno prizadetih oseb. To deklaracijo imajo kot temelj tudi pri urejanju življenjskega položaja duševno prizadetih ljudi v Jugoslaviji, tako na državni kot medrepubliški ravni.

V okviru razprave, ki je bila na to temo v Sloveniji, je izšla osnovna mi-

Naš zbornik

sel: Človek je čustveno in razumsko bitje; če je okrnjen na enem področju, še ne pomeni, da je tako na vseh področjih. O tej problematiki piše v uvodnem članku glasila **Naš zbornik** Valerija Bužan. Sledi Razmišljanje zdravnika o spolnosti pri duševno prizadeti osebi. Že prvi stavek nam pojasni, da je obravnava problema spolnosti pri duševno prizadeti osebi interdisciplinarna in vključuje strokovnjake različnih strok od pedagoške, socialne in pravne do medicinske. Zapis je izpod peresa dr. Vojka Turka.

Nevropsihiater dr. Franc Vajd razvija svoja spoznanja v zvezi z razbijanjem tabujev o intimnem življenju v **Zavodu za duševno in živčno bolne Hrastovec-Trate**. Članek nosi naslov **Intimno življenje naj ne bo prepovedana tema**. Veliko je še zapisov in daljših člankov na to temo, ki lahko pojasnijo marsikateri problem, osvetlijo različne izkušnje in pozitivno lahko vplivajo na to, da predrukačimo svoj pogled na intimno življenje oseb, ki so lažje, srednje in težko prizadete.

Glasilo **Naš zbornik** dopolnjuje stalne rubrike iz naših društev in ustanov, predstavljamo vam, Starši pišejo in Iz prakse za prakso. V rubriki **Po Jugoslaviji** in v svetu Aljoša Vodnik piše o Centru za avtizem, ki so ga odprli v Zagrebu. Tudi v tej številki ne manjka rubrika **Naši otroci** pišejo in rišejo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Il mago - Sonata per ladro a quattro mani 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Varieteja: Gran premio - pausa Caffè, 14.10 Occhio al biglietto (vodi Valerio Merola) 14.20 Kviz: Il gioco più bello del mondo (vodi Gabriella Carlucci) 15.00 Aktualno: Primmissima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.35 Odprti prostor 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.40 Kviz: Lascia o raddoppia? 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Variete: Gran Premio (vodi Pippo Baudo) 23.00 Dnevnik 23.10 Aktualnosti: Droga - che fare? 24.00 Dnevnik in vreme 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	7.00 Otroški variete: Pata-trac in risanke 8.30 Nadaljevanke: Capitol 9.30 Dokumentarec: Anatomia di un restauro 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.45 Tutti per uno 16.05 Nanizanka: Cuore e batticuore 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Lepa Italija 17.35 Rubrika: Tutto sul Due 18.20 Športne vesti 18.35 Nanizanka: Faber 19.25 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, sport, vreme 20.30 Nadaljevanke: Aquile (r. Nini Salerno, i. Gino Cappone, 1. del) 22.10 Dnevnik - nocj 22.20 Aktualno: 1990 Mode 23.00 Košarka: Barcelona-Philips 23.50 Dnevnik in horoskop 0.20 Film: Assassinio sul palcoscenico (krim., VB 1965, r. George Pollock, i. Margaret Rutherford)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Alle porte di Bisanzio, Medioevo a Bologna, Storia del Banco di Santo Spirito, Regioni allo specchio 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Telestoria - Sredozemlje 15.30 Videosport: rubriki Rally in Nogomet 17.00 Nanizanka: Valerie - In quarantena, 17.30 Vita da strega - Lo show di Serena 18.00 Dokumentarna oddaja: Geo (vodi Gianclaudio Lopez) 18.30 BlobCartoon 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Blobcartoon 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.30 Dok. oddaja: Samarcan-da (vodita G. Mantovani in M. Santoro) 23.00 Dnevnik - nocj 23.15 Variete: Fuori orario 0.15 Nočni dnevnik	9.05 Mozaik. Spored za otroke in mlade: Indijanske legende 9.30 Šolska TV: Tisoč udarcev, 10.00 Industrijsko oblikovanje - Oblika za prodajo, 10.25 Slovenci v zamejstvu (pon.) 10.55 Video strani 14.55 Video strani 15.05 Žarišče (pon.) 15.35 Nanizanka: Magnum (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik. (pon.) 18.20 Spored za otroke in mlade: Ciciban, dober dan, 18.30 nad. Mladi Sherlock (zadnji del) 19.00 Risanka in TV okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nad.: Bluebell (P. Wheeler, r. Moira Armstrong, 2. del) 21.00 Tednik 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Film: Splay meduze (dram, Slov. 1980, r. Karpo Godina, i. Olga Kacijan, Vladislava Milosavljevič) 23.55 Video strani	13.45 Nogomet - nemško prvenstvo 15.30 Nogomet - špansko prvenstvo 17.15 Snow Board Show 17.30 Oddaja o odbojki: Supervolley 18.15 Wrestling Spotlight 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Tičiče 20.00 Žarišče 20.30 Dok.: Campo Base 22.15 TVD Novice 22.25 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.10 Košarka NBA 0.55 Oddaja o športu: Juke Box	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenski Ikar; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južnoameriška folklorja; 9.40 Slovenska ljudska in umetna poezija; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Zvočne kulise; 12.00 Dogodki našega stoletja; 12.20 Melodije; 12.40 Naša pesem; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Medigra; 15.10 Četrtekova srečanja: Rezija '89; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (53. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	1971, r. William Graham, i. Diane Baker)	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Nanizanka: La grande vallata - Endy, il killer, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat - Il vice-dinosauro, 10.00 I Jefferson 10.30 Kviz: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 17.00 Kviz: Doppio slalom (vodi Corrado Tedeschi), 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.35 Kviz: Telemike 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.05 Filmske novosti 1.10 Nanizanka: Lou Grant - Gli indiani	8.30 Nanizanka: Ironside 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.20 La valle dei pini, 15.50 Veronica, il volto dell'amore, 16.45 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore 18.30 Variete: Star 90 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanka: Mai dire si 20.20 Film: E' una sporca faccenda, tenente Parker! (krim., ZDA 1974, r. John Sturges, i. John Wayne, Diana Muldaur) 22.35 Film: Saturday Night Fever (kom., ZDA 1977, r. John Badham, i. John Travolta, Karen Gorney, v angleščini) 0.50 Film: Voce senza volto (kom., It. 1938, r. Gennaro Righelli, i. Laura Nucci, Vanna Vanni)	7.00 Otroška oddaja: Caffèlatte in risanke 8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.30 Nanizanka: Batman - Il lamento della sirena 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanki: L'incredibile Hulk, 19.30 Genitori in blue jeans - Gli affari sono affari 20.00 Risanke: Bobobobs 20.30 Film: Ladyhawke (fant., ZDA 1984, r. Richard Donner, i. Rudder Hawn, Michelle Pfeiffer) 22.55 Dokumentarec: Sorrisi e filmi 23.05 Športna oddaja: Viva, il mondiale 23.35 Šport: Grand Prix 0.50 Filmske novosti 0.55 Nanizanki: Star Trek, 1.55 Kronos	12.30 Nanizanka: Quattro in amore 13.00 Otroški variete: Sugar 15.00 Nad.: Senora, 16.00 Pasioni, 17.00 Mariana 18.00 Branko in zvezde 18.30 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.00 Filmske novosti 19.30 Risanke in smešnice 20.15 Branko in zvezde 20.30 Film: Torino nera (dram., It. 1972, r. Carlo Lizzani, i. Andrea Balestri, Marcel Bozzuffi) 22.30 Šport: Caccia al 13 23.00 Film: Dust (dram., Fr.-Bel. 1985, r. Marion Hansel, i. Jane Birkin, Trevor Howard)	17.45 Aktualno: Ženska TV 18.45 Igra: Il paroliere 19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Odbojka - All Star Game 22.20 Sport: Snežni planet 22.50 Vesti in šport 23.05 Nogomet: pokal VB	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja in živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
TELE 4	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1)	RADIO KOPER (italijanski program)	TELEFRILI	RADIO KOPER (slovenski program)	
10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nadaljevanke: Gabriela 11.30 Aktualno: Ženska TV in Ogledalo življenja 13.30 Vesti in šport 14.30 Glasba: Clip clip 15.00 Risanke: Snack 15.30 Variete: Girogiromondo 16.00 Film: Congratulazioni, è un maschio! (kom., ZDA	11.30 Nanizanka: Boys & Girls 12.00 Rubrika: Il salotto di Franca 12.30 Medicinska rubrika 13.00 Glasbena oddaja 13.30 TV film: La battaglia di Engolchen 15.00 Music Box 17.15 Nadaljevanke: Passioni, 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.30 Rubrika o zdravstvu 20.30 Nadaljevanke: L'Orlando furioso (r. Luca Ronconi, 3. del) 22.00 Nan.: Coronet Blue, 23.00 Dick Van Dicke 23.30 Nočne vesti 0.10 Vesti: News	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Glasbeni spored; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in telefon in živo; 9.45 Jugoton; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Tikajmo se; 10.35 Družinski vesolje; 11.00 Pismo iz; 11.10 Iz raznih kotov; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Glasba in čestitke in živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja; Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.00 Radioscena; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.	11.30 Nanizanka: Autostop per il cielo 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Odbojka - All Star Game 22.20 Sport: Snežni planet 22.50 Vesti in šport 23.05 Nogomet: pokal VB	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi: C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 19.00 V svetu knjige; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.	

Proračunska razprava v pokrajinskem svetu

Poudarek ekološki problematiki Okolje med besedami in prakso

Po odobritvi proračuna pokrajinskega prevoznega podjetja na torkovi seji — dokument je bil odobren z veliko večino glasov, saj sta proti glasovala le dva svetovalca — in po branju predsedniškega poročila k proračunu, se je na včerajšnji seji pokrajinskega sveta pričela prava razprava o finančnem načrtu. Zaključila se bo predvidoma danes, ko naj bi o dokumentu glasovali.

Predsednik Crisci je v programskem poročilu najprej ugotovil, da spremembe razmere v državah vzhodne Evrope narekujejo nov pristop kar zadeva razvojne možnosti Gorice in goriške pokrajine. Nove smernice ali popravke dosedanjim je treba osvojiti čimprej in jih v praksi tudi začeti izvajati, drugače bomo zamudili vlak.

V nadaljevanju poročila pa je Predsednik pokrajine vzel v pretres številna vprašanja dejavnosti pokrajinske uprave, od šolstva, prometnih struktur do okolja in prostorskega načrtovanja, skrbstva za ostarele in manj zaščitene skupine prebivalstva ter pri tem opozoril zlasti na nove pristojnosti (in tudi težave) v postopku prehajanja pristojnosti z Dezele, oziroma občin.

Posebna pozornost je v poročilu namenjena ekološki problematiki, pri čemer si Pokrajina prizadeva uresničiti dva pomembnejša pogoja.

Gre za globalni načrt pobiranja, odvažanja in predelave odpadkov iz gospodinjstev in industrijskih odpadkov za nabavo naprav za ugotavljanje onesnaženosti ozračja.

Oba postopka sta že v teku in v zelo kratkem, naj bi prišlo, kakor je bilo slišati te dni, do prvih konkretnih korakov. Tako naj bi že konec maja vzeli v pretres osnutek načrta za odpadke iz gospodinjstev.

Precej prostora je v poročilu nadalje namenjeno gradbenim posegom na področju šolstva, urejanja in vzdrževanja poti itd.

Ekološki poudarek je imel tudi včerajšnji začetni del razprave, zlasti v posegih Fiorellija in Giorgija. Fiorelli je govoril, sklicujoč se na dokument, ki so ga na to problematiko predstavili komunisti, o raznoterih aspektih kmetijstva, zlasti biološkega kmetijstva, Giorgi pa je v razčlenjenem posegu opozoril na razkorak med deklaracijami in stvarnostjo, kar zadeva varstvo okolja. "Se zmeraj žal prevladujejo naravovarstveniki po besedah".

Komunist Cipolloni je v svojem posegu kritiziral pomanjkljivosti v sistemu financiranja javnih ustanov, napačne davčne sistema in se zavzel za drugačno davčno politiko, ki edina lahko pomaga najti izhod iz sedanjega stanja.

Komunist Puntin je predsedniku Crisciju očital, da v poročilu ni zadostne pozornosti do številnih vprašanih dela in zaposlovanja.

V razpravi so sinoči sodelovali še nekateri drugi svetovalci. Pokrajinski svet se bo sestel tudi danes.

Predstavitev knjige o Lojzetu Bratužu

Na sedežu Mohorjeve družbe v Celovcu bodo jutri predstavili publikacijo Lojze Beatuž po 50 letih, ki jo je izdala Goriška pokrajinska uprava. Knjigo bosta predstavila dr. Mirko Špacapan in dr. Rafko Dolhar. Predstavitev se bodo udeležili tudi predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci, odbornik za kulturne dejavnosti Giovambattista Panzera in italijanski konzul v Celovcu Martini.

Predstavnik ANC Benny Nato danes v Gorici Koncert, film in razgovor proti pojavom rasizma

Dopoldne srečanje z dijaki v Kulturnem domu

Z Mandelo naproti svobodi. To je naslov, ki ga je Pokrajinski odbor za človekove pravice izbral za vrsto manifestacij, s katerimi želi opozoriti na problem rasizma v Južni Afriki in pri nas v Italiji. Prireditve so se začele že konec prejšnjega tedna z nastopoma dijakov italijanskega učiteljskega, danes pa bo vrsta srečanj, ki se jih bo predvidoma udeležil tudi Benny Nato, predstavnik za Italijo protirasističnega gibanja ANC, katerega podpredsednik je Nelson Mandela.

Začeli bodo dopoldne ob 10.30 v goriškem Kulturnem domu, kjer bo srečanje z dijaki goriških srednjih šol. Z Bennyjem Natom bodo tudi predstavniki odbora za človekove pravice, ki združuje vrsto kulturnih, sindikalnih in katoliških organizacij in v katerem so tudi predstavniki SKGZ, ZSKD, Kinoteltjeja in Kulturnega doma.

Popoldne bo ob 15.30 v Verdievem gledališču koncert Mandela Rock, na katerem bodo nastopili mladinski rock ansambl Exit, Immortal Existence, Soul Rabbits, Murder Angels, Enigma, Lovelace. Med koncertom bo okrog 17.30 spregovoril tudi Benny

Nato, ki bo nato ob 18. uri imel srečanje z novinarji in javnostjo v predavalnici liceja Paulino d'Aquileia v Ul. Seminario 7. Zvečer bodo ob 20.45 v Verdijevi dvorani predvajali filma Pasquale Squitieri »Il colore dell'odio«. Film obravnava izredno aktualno in pereče družbeno vprašanje odnosa, ki ga v Italiji imamo do tujih priseljencev. Po filmu bosta spregovorila Benny Nato in predstavnik odbora za človekove pravice.

Današnja srečanja naj bi po pričakovanju organizatorjev bila priložnost za informacijo o stanju v Južni Afriki, kjer končno prihaja do pogajanj belih oblastnikov s političnimi predstavniki večinskega temnopoltega prebivalstva in za načrtovanje konkretnih solidarnostnih pobud. Gotovo pa ne bo govor samo o Južni Afriki. Razširitev prav v zadnjih dneh odkrivamo tudi v Italiji, v naši ožji krajevni stvarnosti pa sožitje med pripadniki različnih narodnosti tudi ni vedno imuno pred bolj ali manj rasističnimi izpadi.

prispevki

Za postavitev spomenika deportancem v nemška taborišča so darovali: Otello Zuri 30 tisoč, Rudi Budal 200 tisoč, Rinaldo Marega 70 tisoč, Viljem Zavadlav 70 tisoč, Stojan Kodrič 70 tisoč, Vinicio Duca 50 tisoč, združenje ANED iz Ronk 1 milijon, VZPI-ANPI iz Ronk 500 tisoč, Wilma Braini 70 tisoč, Natjuška Mauri 50 tisoč, Nada Komjanc 50 tisoč, Avgust Štekar 100 tisoč, Evgen Kraus 20 tisoč.

V počastitev spomina Edvina Cotiča daruje družina Sokol 50 tisoč lir za otroški pevski zbor Oton Župančič v Štandrežu.

Ob smrti brata Edvarda daruje Jerica Voltič 100 tisoč lir za mešani pevski zbor Oton Župančič.

izleti

Sekcija VZPI in Sindikalna zveza upokojencev iz Doberdoba prirejata 4-dnevni izlet od 16. maja dalje v Mauthausen, Prago, Bratislavo in na Dunaj. Vpisovanje in pojasnila pri Mili do 20. aprila.

razna obvestila

KD Jezero iz Doberdoba priredi danes, 15. t. m., ob 20. uri predavanje na temo "Naravna zaščitna sredstva proti škodljivcem". Predava dr. Pavel Šegula, profesor Vrtačarske univerze v Ljubljani.

Na prvem omrežju ljubljanske televizije bodo danes ob 10.20 in ob 16.50 predvajali oddajo Slovenci v zamejstvu. Današnja oddaja bo posvečena srečanju z Ljubko Šorli ob njeni 80-letnici.

SKRD Jadro sporoča, da se nadaljuje na sedežu društva ciklus vzgojnih predavanj dr. V. Ščuke iz Nove Gorice. Jutri ob 20. uri bo na sedežu društva v Romjanu predaval na temo Razvoj otrokovega značaja (za srednje šole).

Slovenske sekcije VZPI-ANPI na Goriškem prirejajo 24. marca srečanje v hotelu Sabotin v Solkanu. Vpisovanje pri predsednikih sekcij do torka, 20. marca.

kino

Gorica

VERDI 15.30 koncert Mandela Rock-20.45 film »Il colore dell'odio«.

CORSO Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »Nato il 4 luglio«. Prep. ml. pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Valerie, calda bestia 2«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Voglie sfrenate«. Prep. mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Dovoljenje za ubijanje«, 20.00 »Ko je Harry srečal Sally«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Zadnji kitajski cesar«.

DESKLE 19.30 »Nočno življenje«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provizidenti - Travnik 34 - tel. 531972

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes ob 9.30 Venceslao Erzetti iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče, ob 11.30 Luigi Komel iz splošne bolnišnice v cerkev na Svetogorski in na glavno pokopališče, ob 10. uri Sergio Grimaldo iz glavnega pokopališča v Trst, ob 10.10 Maria Verzegnassi vd. Grion iz bolnišnice Janeza od Boga v Tržič.

Zaradi stavke in blokov avtoprevoznikov že primanjkuje bencina in sveže zelenjave

Na mnogih bencinskih črpalkah v Gorici in drugod v pokrajini so se včeraj pojavili napis "super bencin pošel" in podobno. Uslužbenici so križem rok odslavljali avtomobiliste in čakali na morebitno (vendar malo verjetno) dostavo goriva. Na pokriti tržnici so prav tako včeraj začele primanjkovati nekatere vrste zelenjave in sadja, cene razpoložljivega blaga pa so izredno poskočile, tako da je bilo za nekatere povrtine treba odšteti tudi dvakrat ali trikrat več kot še pred kakim dnevom. Podobne probleme imajo tudi v prehrabnih oddelkih nekaterih veleblagovnic, kjer prav tako že nekaj dni dobivajo le minimalne količine sadja, zelenjave in nasploh drugih kvarljivih prehrabnih izdelkov.

Vzrok teh težav, ki se bodo danes in v prihodnjih dneh najbrž še zaostrele, je stavka nekaterih združenih avtoprevoznikov. Čeprav je stavka neposredno zajela le manjšino prevoznikov, so njene posledice dosti težje, saj prihaja do cestnih blokov in raznih oblik ustrovanja, ki so skupaj z bojaznijo pred maščevanji ustavile tudi mnoge tovornjake, ki bi sicer redno vozili.

Mnoge bencinske črpalke so kot rečeno že ostale brez goriva, druge pa se bodo najbrž "izsušile" v teku današnjega ali jutrišnjega dne. Stanje tudi pri grosistih namreč ni rožnato. Goriško oskrbujejo v glavnem štiri družbe. Od teh so tri (IP, Morassi in Falca-Esso) že skoraj izčrpale zaloge, četrta (Petroliera Goriziana, ki oskrbuje črpalke Agip) pa razpolaga z nekoliko večjim rezervoarjem, kar zagotavlja redno oskrbo za nekaj dni ob normalni porabi, najbrž pa ne dovolj, če se bodo vsi vozniki zgrnili na maloštevilne črpalke, ki še razpolagajo z bencinom.

Goriški grosisti se z gorivom oskrbujejo v Mestrah in Viscu. Cestni bloki so od ponedeljka dalje onemogočili, da bi iz Mestrah pripeljala ena sama cisterna z gorivom. Podobno je tudi v Viscu, kjer je skupina stavlajočih voz-

nikov preprečila polnjenje redkih cistern, ki so redno pripeljele do skladišča goriva. Varnost voznikov, ki se niso pridržili stavki, zagotavljajo karabinerji. »Toda nihče nam ne more jamčiti, da nam ne bi kdo preluknjal gume ali morda napadel voznika med povratkom«, nam je včeraj zaupal eden od grosistov, »zato danes tudi iz Visca nismo dobili niti kapljice goriva«. Težave so tudi pri nabavi kurilnega olja, vendar vsaj glede tega ne pričakujejo težjih problemov, upoštevajoč na srečo toplo vreme, ki je precej omejilo porabo.

Prav tako se težave pojavljajo na tržnici, kjer je začelo primanjkovati zelenjave. Pri grosistih smo se pozanimali kako je z dobavo in dobili dokaj zaskrbljujočo sliko. Sadje in povrtina prihajata v Gorico pretežno s tržnic na delovo v Trstu in Vidmu. Tovornjaki, ki so se včeraj odpravili v Trst, so se vrnili prazni. Nekoliko več sreče so imeli v Vidmu, kjer so lahko naložili

nekaj zelenjave, toda po do trikrat višjih cenah kot pred dnevi. Nedvomno je pri tem tudi nekaj špekulacij, saj ni nikakršnega drugega opravičila na primer za ceno korenja, ki gotovo ne sodi med najbolj kvarljivo povrtino in ga zato ne primanjkuje, a se je vseeno podražil od 400 kar na 1.500 lir kilogram. Za druge pridelke pa redki avtoprevozniki, ki prevažajo blago iz južne Italije, zaračunajo tudi nevarnost, ki so ji izpostavljeni zaradi blokov in groženj stavlajočih kolegov. Pričakovati je torej dodatno zaostritev: če se bo protest nadaljeval - kot napovedano - do sobote, se stanje na tržnici na drobno ne bo normaliziralo vsaj do torka ali srede prihodnjega tedna.

Nekoliko boljše so vsaj zaenkrat zaloge v prodajalnih velike distribucije. V goriški Standi ne dobivajo več konfekcij jestvin iz Veneta in Emilie. Iz zagate si deloma pomagajo z nabavo v bližnji okolici, problemi pa se pojavljajo s povrtino in drugimi naglo kvarljivimi jestvinami, ki že izginjajo

s polic in tudi pri grosistih niso več razpoložljive v zadostnih količinah. V marketu Comprabene včeraj niso še imeli težav, saj nabavljajo blago v Pradamano, odkoder so jim doslej zagotavljali redno dostavo. Tudi prodajalne verige Despar, ki imajo distribucijsko središče v Vidmu, še niso občutile težav, pričakujejo pa jih že danes ali jutri.

Posledice protesta prevoznikov se poznajo tudi na mejnem prehodu pri Štandrežu, čeprav so tovornjake večjih podjetij v določeni meri nadomestili manjši zasebni prevozniki. Vseeno pa se je dotok tovornjakov pri uvozu zmanjšal od približno 300 na 200 vozil dnevno. Dogaja se tudi to, da mnogi vozniki po carskem pregledu ustavi-jo tovornjake kar na mejnem postajališču, ker se bojijo napadov in nasilja pri cestnih blokih stavlajočih.

V Tržiču stavlajo vsi šoferji avtoprevozniške zadruge Cita, ki ima monopol za prevoze blaga iz pristanišča, kjer je zaradi tega paralizirana skoraj vsaka dejavnost. Izjema je raztovarjanje premoaga, ki ga nato kar po morju prevažajo do bližnje termoelektrarne Enel.

Z goriške prefekture zaenkrat ni vesti o kakem ukrepu zoper stavlajoče. Kot nam je povedal šef kabineta dr. Panico, so doslej po navodilih z notranjega ministristva poskrbeli za nadzorstvo v distribucijskih središčih in na številnih ključnih točkah na cestah, da bi preprečili nasilne izpade in cestne bloke. V naši pokrajini doslej ni bilo takih primerov, občutijo pa se posledice blokov v drugih krajih, ki onemogočajo prihod številnih tovornjakov. Kar zadeva krajevne prevoznike, so na prefekturi ugotovili, da na Goriškem stavka približno 35 odstotkov od skupnih 800 zaposlenih v tem sektorju. (mm)

Na sliki (foto Pavšič): napis, kakršnih je te dni precej na bencinskih črpalkah na Goriškem.

Pevski večer jutri v Sovodnjah

Kulturno društvo Sovodnje in Sovodenska dekleta vabijo jutri ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na pevski večer Zapojmo pesem...

Vokalna skupina, ki jo vodi Sonja Pelicon, bo spored pesmi popestrila z recitacijami verzov slovenskih pesnikov, med njimi Ljubke Sorli in Petra Butkoviča.

Glede izbora pesmi naj povemo, da bodo Sovodenska dekleta posredovala izbor najbolj uspešnih - oziroma po njihovi presoji, najbolj priljubljenih pesmi iz repertoarja zadnjih nekaj let.

Bolnišnica

"Nova bolnišnica - zanesljiva stvarnost za Gorico in Goriško". Pod tem geslom napoveduje mestni odbor KD javno posvetovanje, jutri ob 17. uri v predavalnici Pavlina Oglejskega, v Semeniški ulici 7.

Govorili bodo Bruno Gregorig, Ermínio Tuzzi, Antonio Scarano in Mario Brancati.

V Doberdobo odobrili proračun

Davek za uničevanje smeti se bo podražil za 20 odstotkov

Občinski svet v Doberdobo je včeraj odobril letošnji proračun Občine in programsko poročilo uprave. Za odobritev se je izreklo devet svetovalcev večine, trije predstavniki opozicije pa so se vzdržali. O glavnih postavkah proračuna smo že poročali ob predstavitvi programskega poročila na prejšnji seji občinskega sveta. V dokončnem oblikovanju je prišlo do manjših sprememb pri nekaterih postavkah, ki pa ne spreminjajo celote. Skupno so za tekoče leto predvideli 3 milijarde 974 milijonov lir. Med izdatki bodo predvidoma porabili 934 milijonov za tekoče stroške (od tega okrog 45% za osebe), vrednost investicij pa naj bi preseгла 2 milijardi 800 milijonov lir.

Kot je poudaril župan Lavrenčič, se zaradi manjšega dotoka državnih sredstev tudi letos obetajo težave v poslovanju. Zaradi tega so morali omejiti nekatere izdatke, med dohodki pa poiskati vse možnosti (vključno s podražitvijo nekaterih tarif) za kritje predvidenih stroškov. Po krajši razpravi v zvezi z nekaterimi pripombami opozicije predvsem glede utemeljenosti predvidevanj pri nekaterih finančnih postavkah je prišlo do glasovanja in odobritve proračuna.

S proračunom povezana je bila tudi prilagoditev davka za smetarsko službo za tekoče leto. Odbor je upoštevajoč proračunske potrebe in povišanje stroškov za to službo predlagal povišek, njegovo določitev pa prepustil občinskemu svetu. Strošek za to službo bo letos dosegel okrog 72

milijonov lir. Povišek gre pripisati v veliki meri podražitvi tarif za uničevanje odpadkov, delno novi delovni pogodbi za osebe in drugim dejavnikom. Med temi je tudi amortizacija investicije za tovornjak. Glede tega so imeli predstavniki opozicije nekaj pomislekov, češ da je premalo izkoriščen in so predlagali, naj bi ga uporabljali skupaj s kako sosednjo občino. Odbor ni izključil te možnosti, ki pa je v praksi zelo težko izvedljiva. Ob spoznanju, da je povišanje tarif nujno (danes občani krijejo 59% stroška za uničevanje odpadkov, še pred kakim letom pa so ga skoraj stoodstotno), sta se izoblikovala dva predloga: opozicija in svetovalec Ferfolja so bili za omejitve poviška na 6%, kolikor naj bi znašala inflacija, odbornik Černic pa je predlagal 20-odstotno podražitev. Ta predlog, ki je naposled obveljal s podporo osmih svetovalcev, je utemeljil z raznimi ugotovitvami: predvsem to, da je danes v Doberdobo taksa za smeti (626 lir na kv. meter) med najnižjimi v pokrajini, opozoril pa je tudi na zaskrbljujoče naraščanje količine proizvedenih odpadkov. Čeprav namreč zelo uspešno poteka ločeno nabiranje stekla in papirja, je povprečje ostalih odpadkov doseglo skoraj poldrug kilogram dnevno na prebivalca, kar je dvakrat več kot še pred kakim letom. Dokler ne bo v ceni blaga vključen tudi strošek za njegovo uničenje ali predelavo, je dejal Černic, se moramo pač sprijazniti z dejstvom, da bo naša potrošniška družba morala plačevati vedno več za čedalje večje količine odvzetenega blaga.

Premiera mladinske igre »Razbojniki iz Kardemomme« Šveda Egnerja Svet roparjev, levov, tetke Zofije in veselja

Kdo bi se ne bal grozovitih razbojnikov in krvoločnega leva, ki živi kar v hiši? Vsakdo, saj je nevarnost pred razbojniki stalna in za leva niti ne vemo, kdaj in kako se mu v glavi zavrti, kdaj je lačen. In ko so levi lačni, ni jim dobro hoditi pred očmi. Če pa so razbojniki in lev iz pravljice, potem je stvar popolnoma drugačna, celo prizajna, nikakor pa nevarna. Zaradi tega je bilo včeraj vzdušje v tržaškem Kulturnem domu vedro, razposajeno in pisano, ker lev ni jedel otrok in razbojniki jih niso oropali, saj tega švedski pisatelj Thorbjörn Egner, ki je napisal »Razbojniki iz Kardemomme«, ni predvidel. Nasprotno, sestavil je radoživno zgodbo, ki govori o Kasperju, Jesperju in Jonatanu ter njihove vemu levu, prijazni živalici s košato rdečo grivo. Da so trije razbojniki prej muzikantje kot roparji, je popolnoma jasno: Kasper, Jesper in Jonatan namreč kradajo zaradi praznih trebuškov in zato so njihove žrtve predvsem mesar Klobasičnik, pekovski mojster Prestopék in tisti pač, ki imajo hrano. Skratka, ropajo in kradajo, da bi se nasitili. Poleg tega pa imajo še drugo veliko »napako« - zelo so neurejeni. Njihovo bivališče je pravi smetnjak, skladišče vsakršne šare, zato pa ugrabijo tetko Zofijo, da bi jim držala urejen dom. A kaj, ko stari devici sploh ni do dela, nasprotno, tako gospodovalna je, da morajo razbojniki nanesiti nje pucati in se ji v vsem pokoriti. Tako ne gre, pravijo Kasper, Jesper in Jonatan in zato Zofijo spet odpeljejo tja, od koder je prišla. Pa spet ropajo, dokler jih ne ujamemo, zaprejo v ječo, kjer naj bi se pokorili za svoje grehe. Občinski policaj Bastian in njegov pomočnik pa sta neobčajno usmiljena in razbojnikom predlagata sledeče: spet postanite muzikantje in si

služite kruh pošteno. Predlog je sprejet in pravljice je konec.

Pravljica »Razbojniki iz Kardemomme« je torej zelo enostaven splet raznih situacij, ki jih je režiser Marko Sosič sešil v duhovito, dinamično, veselo in barvito predstavo, v kateri je pravljica zgodba le nekakšna rdeča nit pri pletenju najrazličnejših šaljevih gagov, ki se vrstijo kar na tekočem traku. Polno je torej dogajanja in nezadržnega ritma, čeprav se prav v tem nekajkrat zatakne in se prekine tok dinamičnega odrskega plesa. Skratka, verbalizem je postavljen ob rob in v osrednje stopa akcija, ki je seveda bistvenega pomena pri vzpostavljanju dialoga s tako zahtevno publiko, kakršna je mlada. Gledalec (pa naj bo mlajši ali starejši) ima vsekakor kaj videti in podoživljati, saj deluje inscenacija sproščujoče, kljub prej omenjenemu dinamičnemu nihanju. Za to imajo, poleg režiserja, velike zasluge tudi drugi elementi, ki oblikujejo predstavo. Na prvo mesto bi postavili kostume Giuliane Gerdol: bili so cirkuško ekstravagantni v močno opredeljujočimi živimi barvami, v njihovi kolažni estetiki skladni in duhoviti, nekoliko nori, a v sozvočju z osnovno mislijo uprizoritve. Taka je bila tudi glasba Mirana Košute. S hudomušnimi ritmi, prijetnimi za poslušalčevo uho, je Košuta opremil svoja prav tako duhovita besedila (songe), s katerimi so se igralci poigravali in dodajali predstavi elemente muzikala, tako da bo marsikateri skladbica ostala za dalj časa v slušnem sistemu gledalcev. Miloš Jugovič pa je oblikoval nekakšno »nordijsko« sceno v kontrastu z barvitostjo glasbe in kostumov, vendar izjemno funkcionalno in gibljivo, kot da bi hotel izpovedati, da se za sivimi in mrzlimi barvami

Maja Blagovič (Jonatan), Giuliana Gerdol (kostumografa), Melita Malalan (pek) in Franko Korošec (mesar) (foto Magajna)

severnjaških pročelij vendarle skriva dogajalska dinamika.

Razbojniki, meščani, policaji, brivec in lev so se na takem prizorišču in v taki zamisli dobro znašli. Predvsem roparji, ki so jih oblikovali Stojan Colja (Kasper), Alojz Milič (Jesper) in Maja Blagovič (Jonatan) so svoje like poudarjali s svojstvenimi potezami in opredeljevali tudi v govorni strukturi, tako da so bili prej simpatični kot strah vzbujajoči. Milič najbolj zanesljivo in prilagodljivo član tolpe, Colja zelo dobrohoten poveljnik in Blagovičeva kot srborita in težko ukrotljiva

»zločinka«. V tem kontekstu je z impozantno držo in oblačilom stare device deloval tudi Vladimir Jurc v vlogi tetke Zofije pa Melita Malalan kot cartasti lev, ki se raje razteguje in muza kot da bi koga napadal. Posrečene like so oblikovali tudi Franko Korošec kot Klobasičnik (poudarjena govorna struktura), Adrijan Rustja (oblastniški, a nikakor ne oblastni policaj), Drago Gorup (policajev pomočnik), Miranda Caharija (trgovka Vseprodala), Lučka Počkaj (brivec) in spet Melita Malalan (pekovski mojster).
MARIJ ČUK

Poletna šola za mlade glasbenike

Te dni je izšla v Čedadu v oskrbi Državnega konvikta »Paolo Diacono« ter s prispevki Zdrženja za zgodovinske in umetnostne študije v Čedadu, Dežele Furlanije-Juljske krajine, videmske Pokrajine in Carnica Assicurationi, zelo lično opremljena publikacija o Prvi mednarodni poletni šoli za mlade glasbenike pod okriljem Evropskega združenja ESTA (European String Teachers Association), ki je bila od 21. avgusta do 2. septembra 1980 v Čedadu. Organizacija šole je bila zaupana našemu mlademu violinskemu pedagogu prof. Igorju Kuretu.

Publikacija, ki je bogato slikovno opremljena, prinaša kratko uvodno misel prof. Maxa Rostala, častnega predsednika evropske ESTA, sledi predstavitev Prve poletne šole za mlade glasbenike (godalce) izpod peresa Elene Marco, nato seznam profesorjev ter vseh mladih udeležencev šole, med katerimi so bili mladi violinisti iz Italije, Slovenije in Avstrije, program uvodnega in dveh sklepnih koncertov, pa še predstavitev umetniškega vodje šole prof. Igorja Kureta in same ustanove ESTA. Drugi del publikacije obsega ponatisse člankov, ki so bili o tej prvi pedagoški pobudi ESTA objavljene v tisku in sicer v Il Piccolo, Primorskem dnevniku, Messaggero Venetu, ljubljanskem Dnevniku, Il Gazzettino in v celovškem Kleine Zeitungu.

Publikacija ima eno samo hibo: teksti (razen ponatisov člankov) so samo v italijanščini in angleščini, glede na pretežno sodelovanje slovenskih in avstrijskih pedagogov in tudi mladih glasbenikov, pa bi morali biti seveda tudi v slovenščini in nemščini. (JK)

Najnovejša knjiga Evalda Flisarja pri Pomurski založbi O resnici v ljubezenskem čustvu

V svoji najnovejši knjigi, ki jo je Evald Flisar izdal pri Pomurski založbi v Murski Soboti, go naslovil z »Norim življenjem«, se v podnapisu vprašal, če je to sploh roman, gre za zanimivo, da ne rečemo frontalno soočanje z enim osrednjim človekovih doživetij: z ljubeznijo. Pravzaprav z ljubeznijo med moškim in žensko - natančno opredelitev je nujna, ker je pač ljubezen vseobsežen pojem, po svoji besedi pa si vendar najprej priključimo v misel ravno »čudodelno doživetje« med spoloma.

Po avtorju je pač življenje močnejše od posameznika, slednji je zato prisiljen iskati težišče v vseh mogočih in možnih pristopih, med katerimi poznamo religijo, znanost, umetnost, filozofijo, resnico, fatalizem, politične dogme, denar, spolnost, poklicne ambicije itd., pa kljub temu človek še vedno pada v prazno, se vedno na novo pogreza, pa spet dviga, tako rekoč iz dneva v dan, iz obdobja v obdobje. Ker je pač tako, kot je, sploh ni nenavadno, da je ravno ljubezen med spoloma ključno področje življenja, v resnejših izvedbah pride namreč do zlitja dveh bitij, do samopotrditve ali samonajdenja, do odrešitve prejšnjega stanja, ki je postalo nezno - v kolikor se je to zgodilo na obeh straneh, seveda istočasno, smo priče pomembnejšemu ljubezenskemu in življenjskemu dogodku.

V tej točki je treba seveda izločiti vse površnejše zgodbe in zgodbe, ki se ne zarivajo v duševnost, ampak se sprehajajo po robu ugodja in prijetnosti, ki jo pač predstavnik enega spola pomeni drugemu in obratno.

Knjiga je zgodba o štiridesetletnem Henrikju, svetovno znanem fotografu, in pa o šestnajstletni Maji, ki se spoznata preko pisma, se končno srečata pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani, potem ko je Henrik pripotoval iz Londona, se odpravita na križarjenje v Grčijo - s privolitvijo Majinih staršev (!) - ter doživljata in doživita očitno bistveno zgodbo svojega življenja.

Čeprav je generacijska različnost opazna, predvsem v odnosu do ljubezni in življenja, kjer pač Henrik opravlja drugačne račune in razmišle, si pravzaprav pojasnjuje

že opravljeno pot, ki je v prispodobi neke vrste neuspeh in razočaranje, pa je vendar v ospredju kruta različnost moškega in ženskega sveta, pri čemer Maja šele vstopa v svet in življenje, ga raziskuje, zgolj pridobiva, tudi če se moti, ker pač potrebuje odkrivanje stvari, ki ji še niso bile dane v odkrivanje. Henrik dela obračun življenja, Maja živi brez občutka dolžnosti in zavezanosti - vse je še pred njo, pač pot dogodkov, spoznavanja, zmot in eventualnega prepoznavanja.

Od zunaj gledano je tudi pričujoča zgodba, kot večina drugih, obsodena na propad, če gledamo na njen konec, če pa gledamo na obojestransko samoizpolnitev, pa seveda sreča, poglubitve, obogatitve. Že kmalu se pojavijo klice razdruževanja, kljub temu da sta oba zelo čuteča, da se zavedata celotnostnega dogajanja in da se proti koncu družijo in v skrbi neskončno pogovarjata o koncu, zaključku, razhodu, nepreklicni razdružitvi.

Vse to se dogaja skupaj s slikovitim zunanjim dogajanjem, popotovanjih po Grčiji, kasneje po Španiji, vmešal se bo še tretji element, trikotnik je neizbežen, čeprav še ni razpada, toda slej ko prej gre avtorju za analizo notranje vrste, za analizo ljubezni kot takšne. Dejstvo je, da oba akterja kar obsedeno iščeta resnico drug v drugem, da hočeta priti stvari do dna, da se spoznavata in na nek način izrabljata, da živita burno ljubezensko življenje, da

pa se počasi - kot je praviloma običajno - oddaljujeta, se pravi, da se vse bolj vidita in razčarani luči, z vse več napakami in nepopolnostmi. Ljubezen se umika s prizorišča, odhaja brez besede in brez pojasnila in v tem je nekaj bridkega.

V vsakršnem koncu globljega ljubezenskega doživetja je nekaj sile bridkega in žalostnega. Zaljubljenca, v kolikor so čuteči, se tega zavedo, zavedo istočasno in tukaj smo že blizu možnosti trajne zveze in povezanosti - Henrik in Maja sta blizu izjemnega dogodka, ki bi bil večna notranja povezanost, saj vidita prihajati konec in vendar trepetata, sta v tem trepetanju skupaj, kar je seveda posebna oblika ljubezni, ki je na žalost dostikrat ne prepoznamo. V kolikor bi trepetala drug za drugega in ne le vsak zase, bi zveza ostala, ljubezen ne bi odšla, razdruženost ne bi zmagala.

Henrik in Maja sta na pragu tiste uredničitve in trajne obogatitve, obogatitve v vzajemnosti, ki jo želi ljubezen kot bitje in sila: vsaka prava ljubezen si namreč želi večnosti in ker je ne dobi, zapusti zaljubljenca in ju tako ali drugače navda z grenkobo, nujo izdajstva, ustreznim občutkom nesmisla in človekove izgubljenosti. Zanimivo: avtor ne zaključuje zgodbe, ne pove konca, v njem skrito obžalovanje nesmisla razdruženosti sveta in ljudi mu ustavi pero - to je nemara najlepši dogodek te lepe knjige.

JANEZ POVŠE

»Moja kratka večnost« pesnika Cirila Zlobca

Nova, šestnajsta pesniška zbirka »Moja kratka večnost« uglednega in priljubljenega slovenskega pesnika, prevajalca in esejista Cirila Zlobca je eno najzanimivejših lirskih dosežkov povojne slovenske poezije in v marsičem tudi odraz časa, v katerem avtor angažirano podoživlja trenutke svoje kratke večnosti. Podobno kot v ostalih pesniških zbirkah avtor tudi tokrat osrednje mesto namenja ljubezni in ženi. V pesmih s to motiviko (cikel: Pesem, žena in cikel: Testament) je Ciril Zlobec dosegel skoraj idealno ravnovesje med erotičnim doživetjem, ljubezensko izpovedjo in eksistencialno usmerjenim razmišljanjem. Konstanta te pesniške zbirke je harmonično prepleteno doživetje in spoznanje, da je človeško življenje le utrinek večnosti, in hkrati neskončno dolga trnova pot vsakega posameznika (z lastno usodo) in borba za fizično in duhovno preživetje, predvsem pa vijučasta pot, na kateri se neprenehoma izmenjujejo nikoli povsem uredeni upi in številna grenka razočaranja, vedno pa ostaja neomajna vera v človeške vrednote. Tako kot prva dva omenjena cikla reflektirata avtorjev intimni svet, naslednji trije cikli (Satirični intermezzo, Triptih triptihov o narodu, Zdaj in tu) spadajo v domeno angažirane poezije. V teh pesmih je opazna velika pesnikova družbena izkušnja in njegov prispevek v vedno aktualnih razmišljanjih in bojih za sodobno slovenstvo. Tovrstna razmišljanja so sicer značilna za avtorjeve kulturnopolitične eseje in meditacije, tokrat pa nam jih ponuja tudi v pesniški besedi. V teh pesmih se prepušča razmišljanju (meditiranju) o tragični podobi narodove eksistence in njene sedanje usode, svari pred samozadostnostjo, ki je tudi dandanes »rak rana« mnogih Slovencev tostran in onstran meje. Obenem hrabro in pokončno izreka zgodovinski »ne« (»non passaran«) vsem mračnjakom, ki skušajo že izborjeno in pridobljeno identiteto in suverenost slovenskega naroda ogrožati na najbolj perfidne načine in zavrteti kolo zgodovine nazaj v temo »balkanskega srednjega veka«.

Zadnji cikel - Zapisovanje dneva prinaša avtorjeve impresije, dejansko zbirko razmišljanj, ki so na določen način dokaz njegovega spoznanja, da na koncu poti (ustvarjalne, življenjske...) človek vedno ostane sam in kljub številnim izkušnjam in življenjski zrelosti, šele tedaj ugotovi, da se življenjski cikel ponavlja ali z drugimi besedami, da se v podzavesti ponovno vračajo vprašanja (večkrat brez zadovoljivih odgovorov), ki se najprej, sicer skoraj nezavedno pojavijo v dobi otroštva in kot zvesti življenjski spremljevalec znova z neizmerno silino izbruhnejo v zrelih letih. V omenjeni pesniški zbirki prevladuje sonetna oblika, ki jo v sodobni slovenski poeziji vse bolj pogrešamo. Sonetna oblika pa Cirilu Zlobcu ne pomeni samo in zgolj naslanjanje na tradicijo, ki jo nekateri kritiki etiketirajo kot konservativni prežetek minulih časov, temveč jo avtor pojmuje kot izzivi za iskanje novih možnosti, kar mu je nedvomno tudi uspelo, posebej pri nekaterih satiričnih in lirskih pesmih, ki bi jih lahko povsem upravičeno uvrstili v antologijo sodobne slovenske poezije.

SLAVKO GABERC

Slovensko pričevanje o dogodkih v prvi svetovni vojni

Sodobno slovensko zgodovinsko je posvetilo največjo, včasih celo eskuzivno pozornost osvetlitvi NOB in drugi svetovni vojni na Slovenskem, tako da so nič manj ključna vprašanja sodobne polpretekle zgodovine ostala slabo ali skromno raziskana. Prva svetovna vojna je nedvomno ena najslabših raziskanih problematik. Zgodovinski pregled J. Mustiča, V. Gradnika ter reportažna dela J. Mesesnela in I. Hmelaka so dragoceni prispevki za poznavanje vojnih dogajanj, posebno na Soški fronti, a še povsem nezadostni, če jih primerjamo rezultatom italijanske in avstrijske historiografije. Dovolj pomenljiva je že sama na sebi ugotovitev, da je v zajetni Zgodovini Slovencev prva svetovna vojna praktično likvidirana v borih štirih straneh. Slovenci še vedno nimamo poglobljenega prikaza bojev na Soški fronti in niti dela, ki bi z večplastnim pristopom osvetlilo življenje slovenskega prebivalstva v zaledju in v begu, njegov odnos z vojaškimi oblastmi in z vojno na sploh. V tem okviru ostaja povsem neraziskan odnos slovenskega malega človeka do vojne vihr. Prva svetovna vojna pa je zapustila izrazite sledove v književnosti. Vojna tematika je bila, kot znano, predmet literarnih naporov Voranca, Finžgarja, Cankarja, Kozaka, Majcna in številnih drugih priznanih ali manj priznanih književnikov.

Vojna kot izjemno doživetje je spodbudila tudi literarno manj nadarjene pisce in samouke, da so zapisali svoja doživetja. Omembe vredna je zlasti memoarska proza, ki nam sicer ponuja le subjektivne in parcialne prereze, ki pa so zaradi prej omenjenih praznin nad vse pomembni. Leopold Vadnjal je kot pričevalec teh zgodovinskih dogajanj čutil potrebo, da zapiše svoja doživetja, ki so izšla v zadnji tematski številki Borca. Vadnjal, doma iz Brega pri Borovnici, se je leta 1921 vrnil iz ruskega ujetništva, ko je svoje dneviške skromne zapise predelal v literarno besedilo, v prepričanju, da je bila njegova izkušnja res enkratna. Za zgodovinsko bi bilo njegovo doživljanje vojne verjetno nezanimivo, če ne bi njegovih izkušenj doživeli tisoči in tisoči Slovencev. Stanko Janež, ki je ta pričevanja pripravil in oblikoval za objavo, ugotavlja, da je Vadnjal sedem let življenja opisal »v nepretrgani obliki, brez naslovov, lično, brez prečrtovanja in popravljanja...«

19-letni Vadnjal je bil odpoklican v vojsko potem ko je prekinil šolanje na gimnaziji in se je zaradi težkih družinskih razmer zaposlil kot železničar. Pred odhodom na fronto v Galicijo so se vojaki »opinjali kot krave, nekateri so peli, nekdo je igral na harmoniko in okoli njega so plesali, kot da bi vsi

znoreli. Iz Vadnjalovih zapisov sta razvidni podrejenost slovenskih fantov nadrejenim in pokončnost tudi v lakoti in v mrazu. Avtor se je kot pripadnik znamenitega 17. pešpolka »Kranjskih Janezov« boril v galicijskih strelških jarkih, kjer je doživljal hudo fizično in duševno stisko. Bil je ranjen in padel v rusko ujetništvo. Tam je bil presenečen, da ga niso Rusi mučili ali celo ubili kot je razglašala takratna avstrijska propaganda. Spoznal je gostoljubnost ruskih kmetov in doživel tople sprejeme pri sibirskem prebivalstvu, ki je že takrat prej težko shamalo z ruskimi priseljenci. Vadnjal opisuje odnos takmajšnjega prebivalstva do ujetnikov, govori pa tudi o prihodu boljševidov, po katerem se je vidno izboljšal položaj delavcev in ujetnikov, ki so delali v sibirskih rudnikih.

Vadnjalovo delo priča o tem, kako je vojna sproščala strasti in maščevanja, med ujetniki, ne glede na njihovo narodnost, pa je vendarle prevladovala solidarnost. Povratek v domovino je bil kljub dolgem pričakanju tudi zanj, kot za mnoge vojne ujetnike, pravo razočaranje. Nova jugoslovanska država je namreč mnoge ruske ujetnike sprejela kot nevarne prenašalce boljševiških in komunističnih idej.

MARTA VERGINELLA

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila
in objave sprejemamo
vsak dan od 8. do 13. ure
po tel. 7796-611

Po včerajšnjem 3. mestu v poslednjem veleslalomu sezone za svetovni pokal Mateja Svet osvojila srebrno odličje v veleslalomu

Mateja Svet

KLOEVJOE (Švedska) — »Po slabem začetku sezone kolajne nisem pričakovala. Do preobrata je prišlo na "Zlati lisici". Z dvema zmagama sem se znašla v krogu in na koncu sem osvojila srebro,« je po včerajšnjem uspešnem nastopu v poslednjem veleslalomu sezone povedala Jugoslovanska Mateja Svet, ki si je v tej disciplini zagotovila končno drugo mesto. Pred včerajšnjim nastopom je Mateja nujno potrebovala uvrstitev na eno od prvih treh mest. Zlato je bilo že oddano Avstrijki Wachterjevi, zato pa sta se za srebro borili vodilna v svetovnem pokalu, Avstrijka Kronbergerjeva (imela je štiri točke prednosti) ter Američanka Roffova (imela je isto število točk). Svetova pa je že v prvem spustu pokazala svoje sposobnosti in je dosegla drugi najboljši čas za Francozinjo Merlovo je imela 0'35 zaostanka. Tretja je bila Wachterjeva, a Roffova četrta, medtem ko je Kronberger-

jeva pristala na 8. mestu. V drugi vožnji je zablestela mlada Norvežanka, 17-letna Hansenova, ki se je prebila na končno drugo mesto, medtem ko sta Roffova in Kronbergerjeva zdrknili na 8. oz. 9. mesto. Svetova je vozila previdno, dosegla je 9. čas, ki pa ji je zadoščal za 3. mesto in za srebrno kolajno. V včerajšnjem veleslalomu je jugoslovanski uspeh dopolnila Katjuša Pušnik s 5. mestom, medtem ko je Nataša Bokal zasedla 21., a Mojca Dežman se ni uvrstila v finalno serijo. PREOSTALI SPORED: 16. 3.: Are (Šve.) superveleslalom; 17. 3.: Are, smuk; 18. 3.: Are, slalom. VRSTNI RED: 1. Merle (Fr.) 2'13'04; 2. Hansen (Nor.) 2'13'39; 3. Svet (Jug.) 2'13'71; 4. Schneider (Švi.) 2'13'90; 5. Pušnik (Jug.) 2'14'10; 6. Nilsson (Šve.) 2'14'15; 7. Wachter (Av.) 2'14'17; 8. Roffe (ZDA) 2'14'21; 9. Kronberger (Av.)

2'14'55; 10. Walliser (Švi.) 2'14'57; 21. Bokal (Jug.) 2'16'14. SKUPNI VRSTNI RED ZA SP: 1. Kronberger (Av.) 326 točk; 2. Wachter (Av.) 294; 3. Gerg (ZRN) 250; 4. Walliser (Švi.) 218; 5. Merle (Fr.) 177; 6. Schneider (Švi.) 173; 7. Svet (Jug.) 140; 8. Figini (Švi.) 134; 9. Dedler (ZRN) 125; 10. Wolf (Av.) 122. KONČNI VRSTNI RED VELESALOMA ZA SP: 1. Wachter (Av.) 133; 2. Svet (Jug.) 89; 3. Kronberger (Av.) 85; 4. Roffe (ZDA) 82; 5. Schneider (Švi.) 69; 6. Walliser (Švi.) 55; 7. Merle (Fr.) 53; 8. Gerg (ZRN) 47; 9. Haas (Švi.) 43; 10. Bouvier (Fr.) 39. Danes moški smuk ARE (Švedska) — Izteka se tudi moška smučarska sezona, saj do konca manjkala le dva smuka. Prvega bodo izpeljali danes, poslednjega pa v soboto. Včeraj so opravili dva poskusna spusta. V obeh je najboljši čas dosegel Švicar Alpiger, v drugem pa se je izkazal tudi Italijan Ghedina, ki je bil takoj za Alpigerjem.

Kvalifikacije za EP »under 21«

Jugoslavija na dobri poti

JUGOSLAVIJA - BOLGARIJA 2:0 (1:0) STRELCA: Prosinečki v 32' in Boksič v 79'.

JUGOSLAVIJA: Leković, Brnović, Jarni, Panadić, Djukić, Štimac (Nedeljković), Mijatović (Lukić), Mihajlović, Boksič, Prosinečki, Šuker.

BOLGARIJA: Stojanov, Kariakov, Dartilov, Cvetanov, Bankov, Ivo Slavčev, Kostadinov, Georgi Slavčev (Pančev), Balakov, Kaladžijev, Dimov (Nankov).

SODNIK: Galler (Švi.); GLEDALCEV: 15 tisoč.

ZAGREB — Jugoslavija je v prvi četrtfinalni tekmi kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo »under 21« sicer zmagala, vendar bi bil končni rezultat lahko višji v korist »modrih«, ki pa so pokazali običajno neučinkovitost v napadu. Tekmo so namreč pričeli odlično, a Boksič je že v prvih 15 minutah zaparvil tri izvrstne priložnosti. Zatem je Prosinečki dosegel res lep gol (na drugi strani ga je zgrešil Kostadinov). V drugem polčasu je Boksič sicer povihal na 2:0, vendar je malo prej zamudil priložnost, kot se je v 55. in 60. minuti dogodilo Šukerju. Vsekakor Bolgari niso odigrali podrejene vloge in njihov kapetan Kaladžijev je v 68. in 86. minuti dobro streljal, a vratar Leković je bil na mestu.

Povratna tekma bo 28. t. m. v Sofiji in v primeru uvrstitve v polfinale bi se Jugoslavija pomerila z zmagovalcem tekme Italija - Španija.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za dve koli izključila Matteia (Udinese), po eno kolo pa bodo počivali Citterio, Limpar, Dezotti (Cremonese), Ancelotti (Milan), Carboni (Sampdoria), Destro (Ascoli) in Francini (Napoli). V B ligi je bil za 3 kola izključen Apollini (Parma), za dve Gnoffo (Licata), za eno Cassia (Licata), Caneo (Cosenza), Zanoni (Ancona), Angelini (Bari), Ficcadenti (Messina), Flamigni (Monza), Giovanelli (Cagliari), Manzo (Brescia), Sordo (Torino) in Zaccolo (Licata).

Po sinočnji zmagi proti sovjetski CSKA Scavolini finalist Korčacevega pokala

SCAVOLINI - CSKA 107:94 (57:32) SCAVOLINI: Pieri 2, Gracis 14, Magnifico 11, Boni 8, Cook 15, Daye 16, Zampolini 4, Boesso 16, Costa 21, Rossi.

CSKA: Gorin 13, Berežnoj 17, Tarakanov 20, Meleškin, Lopatov 7, Gusev 23, Popov 9, Tkačenko 2, Resson 3.

SODNIKA: Sanchis (Šp.) in Koralewki (Pol.); PM: Scavolini 27:30, CSKA 10:17; 3 TOČKE: Magnifico 0:1, Cook 0:2, Zampolini 0:2, Boesso 2:4, Gorin 3:4, Berežnoj 1:2, Tarakanov 1:3, Lopatov 1:5, Gusev 1:5; PON: Gusev (34), Lopatov (38); GLEDALCEV: 4.400.

PESARO — Na včerajšnji povratni polfinalni tekmi Korčacevega pokala Sovjetov, ki so doma zmagali s točko razlike, ni bilo prepoznati. Bilo so slabi v obrambi in pri metu, tako da si je Scavolini, pri katerem se je odlikoval zlasti Costa, že v prvem polčasu zagotovil zmago in s tem vstop v finale. Za ime svojega nasprotnika v finalu pa bo izvedel danes, ko se bosta v povratni tekmi srečala Badalona in Bosna.

Danes tudi Philips in Jugoplastika

V košarkarskem pokalu prvakov bodo danes odigrali srečanja 12. kola, in sicer Makabi - Ju-

goplastika, Barcelona - Philips, Den Helder - Aris, Lech - Limoges. Trenutna lestvica je naslednja: Barcelona 18, Jugoplastika in Limoges 16, Aris 14, Philips 12, Makabi 10, Den Helder 2, Lech 0.

Primizie nadigrala Jedinstvo iz Tuzle

PARMA — V prvi finalni tekmi košarkarskega pokala Ronchetti je Primizie Parma z 79:54 (45:28) premagala Jedinstvo. Povratna tekma bo čez teden dni v Tuzli.

Bojijo se angleških in nizozemskih »na-vijačev«

LONDON — Načelnik-sekcije, ki se pri angleški policiji ukvarja z nogometom, je javnosti naslovil dramatičen poziv. Trdi namreč, da se angleški in nizozemski »hoooligans« že dalj časa sistematično pripravljajo na spopade na Sardiniji. Načelnik je dejal, da razpolagajo celo z doma izdelanimi bombami.

Mladinski nogometni turnir »Udine '90« SZ boljša od Jugoslavije

JUGOSLAVIJA - SOVJETSKA ZVEZA 0:2 (0:1)

STRELCA: Babalarjan in Atelkin. JUGOSLAVIJA: Milojević, Živadinović, Gašpar, Stanić, Osibo, Pavlovski, Marković, Djordjijević (Vlahović), Adžić, Peternac (Dimitrijević).

SODNIK: Longhi iz Rima. GLEDALCEV: 1.500. GORICA — Sovjetska zveza je upravičeno slavila na 2. mednarodnem nogometnem turnirju under 18 »Udine '90«, ki ga je delzna nogometna zveza priredila za uvod v letošnji »mundial«. Sovjeti so pokazali tehnično in taktično boljšo igranje, čeravno je treba povedati, da so »modri« v začetnem delu srečanja zamudili nekaj enkratnih priložnosti za gol.

Sicer se je prva resna priložnost v 11. minuti ponudila Babalarjanu, ki pa je 2 minuti kasneje po izredno lepi akciji neubranljivo premagal Milojevića. Ena najlepših napadalnih akcij Jugoslovnanov se je odvijala v 18. minuti, ko sta najprej Adžić in nato še Peternac zgrešila pred skoraj praznimi vrati. V 2. polčasu so Sovjeti zaigrali bolj obrambno in onemogočili Jugoslovnanom, da bi izkoristili protinapade. »Modri« so tako imeli malo priložnosti. Gotovo najboljši je zapravil Adžić in namesto izenačenja je prišlo do podvojitve Sovjetov.

V srečanju 3. mesto (odigrali so ga v Krminu) je De Sistijsjeva Italija z 1:0 premagala italijansko amatersko reprezentanco, ki jo vodi Aldo Bet. (RUDI PAVŠIČ)

naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih - naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

DLF TRST - BOR 0:3 (13:15, 3:15, 6:15) BOR: Betocchi, D. in G. Gasparo, Stranj, Iesu, Neubauer, Zaina, Martinolič, Pavlica.

Kljub temu da so borovci nastopili v nekoliko spremenjeni postavi, so odigrali brzokone letošnjo najboljšo tekmo: gostitelja, ki je bil pred tem nastopom dvakrat zapored uspešen, so povsem nadigrali. Ob dobrem sprejemu je bil tudi napad zelo učinkovit. Vsi igralci tokrat zaslužijo pohvalo. Še posebej za Stranj, ki je po nekaterih napakah v začetku odlično zalagal napad, ter Zaina, ki je tokrat igral tako kot se nikoli v letošnjem prvenstvu. Ekipa je vse bolj uigrana in mladi vidno napredujejo. V nadaljevanju prvenstva bodo še marsikomu prekrizali račune. (G. F.)

CLUB ALTURA - SLOGA SAGOR 0:3 (15:17, 9:15, 7:15)

SLOGA SAGOR: Jercog, Kerpan, D. in M. Kralj, Maver, Pahor, Riolino, Zgubin. V predzadnjem kolu so slogaši odpravili skromnejši Club Altura. Naši fantje sicer niso igrali najbolje, saj je bila njihova igra precej nihajoča, tako da so le-pim akcijam nerazumljivo sledile naivne napake. Glavni cilj Sloga Sagor je bila vsekakor osvojitve novih točk, kar ji je tudi uspelo: s tem so tudi ohranili stik z vrhom lestvice. (Inka)

OSTALI IZID 8. KOLA: La Marmotta - Sant'Andrea 3:0. Tekmo Prevenire - Le Volpi so prekinili v 3. setu. Počitek: Volley Club.

LESTVICA: La Marmotta 12 točk, Sloga Sagor 10, Prevenire, Le Volpi in Bor 8, Club Altura in DLF 6, Sant'Andrea 4, Volley Club 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SLOGA SAGOR - BOR FRIULEXPOR 3:0 (15:5, 15:11, 15:12) SLOGA SAGOR: Bizjak, D. in K. Bogatec, Brišnik, Ferluga, Fonda, Kalc, Kosmina, Mahnič, Spacal, Starc, Tensi.

BOR FRIULEXPOR: Gregori, Pernarič, Superina, Gulič, Brazzani, Visentin, Čuk, Neubauer.

Tekma je bila zelo privlačna in borbeno, o čemer pričča tudi podatek, da je trajala več kot eno uro. Obe šesterki sta pokazali marsikatero lepo akcijo, še posebej pa so se igralke odlikovale v obrambi. Potem ko je Sloga Sagor brez težav osvojila prvi set, sta bila preostala dva vseskozi izenačena, v zaključnih trenutkih pa so bile prisrebnejše domačinke, ki so tudi zasluženo zmagale. Tako Sloga Sagor kot Bor sta s 4 točkami z ekipo Rozzol na spodnji polovici lestvice, a zaradi boljše set razlike so slogašice na 6. mestu. (Inka)

CLUB ALTURA OMSE - BREG 3:0 (15:10, 15:4, 15:7)

BREG: Kosmač, Gobbo, Bandi, Slavec, Zeriali, Seganti, Kralj, Sancin, Ota.

Po enournem boju so Brežanke zapustile igrišče poražene. Čeprav je manjkala kapetanka Kocjančičeva, nimajo nobene olajševalne okoliščine, saj so igrale skrajno nemotivirano, posebno porazen

pa je bil servis. Nasprotnice so jih nadigrale v vseh elementih. V naslednjem kolu čaka ekipo zelo pomembna preizkušnja z neposrednim tekmečem in s to tekmo se bo tudi zaključil prvi del prvenstva. (Ota)

OSTALA IZIDA: Virtus - OMA 0:3, CUS Killjoy 3:0. Počitek: Rozzol.

LESTVICA: OMA 14 točk, Virtus 12, Club Altura 6, Rozzol, Bor Friulexport in Sloga Sagor 4, Breg 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

KONTOVEL - OMA 1:3 (7:15, 15:6, 7:15, 12:15) KONTOVEL: Pertot, Černe, Brišček, Kralj, Grilanc, Bogatec, Bezin.

Premoč je bila skozi skoraj vso tekmo na strani nasprotnic. Igralke Ome so imele boljše napad od domačink, pri katerih je odpovedala obramba. Le v 2. nizu so Kontovelke pokazale precej dobro in zagrizeno igro in predvsem niso grešile na servisu. V naslednjih setih so Kontovelke spet popustile in zaradi nesmiselnih napak in preveč zgrešenih servisov prepustile zmago nekoliko močnejšim nasprotnicam. (Tanja Černe)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Le Volpi A - La Marmotta 0:3, Club Altura - Pellicana 3:2. Počitek: Sant'Andrea.

LESTVICA: La Marmotta 10 točk, Sant'Andrea in OMA 8, Kontovel 6, Club Altura 4, Pellicana in Le Volpi A 0.

BOR FRIULEXPOR - LE VOLPI B 1:3 (15:3, 13:15, 9:15, 10:15) BOR FRIULEXPOR: Flego, M. in P. Krapeš, Vidali, Fajman, Tence, Giugovaz, Bezenšek, Fischer.

Proti ekipi Le Volpi B so borovke odlično začele in avtoritarno osvojile prvi niz. V tem setu so namreč pokazale najboljšo igro, saj so nasprotnicam prepustile le 3 točke, same pa so si jih v eni sami menjavi z Alenko Giugovaz na servisu priigravale kar deset.

V drugem nizu se je nekoliko zapletlo in čeprav so bile domačinke do polovice seta stalno v vodstvu, so jim bile nasprotnice vseskozi za petami in jih tudi prehitile pri izidu 8:7 ter minimalno razliko ohranile do petnajstke. Izenačeno stanje je zamajalo samozavest borovk, ki niso bile več zmožne obrniti položaja v lastno korist. Ta labilnost v igri je tudi ena od značilnosti za mlade ekipe, saj nastopajo v tej konkurenci dekleta letnika '76 in mlajše. (Igor)

JULIA - SOKOL 3:0 (15:3, 15:13, 15:9)

SOKOL: Devetak, Gruđen, Caharija, Ban, Golemac, Legiša, Pertot, Radetič, Ferlan, Švara, Živec, Antonič.

Sokolovke so začele zmedeno in nasprotnice so izkoristile lepo priložnost ter z lahkoto osvojile set. Začetek drugega niza je bil podoben prvemu. Nabražinke so s številnimi napakami pripomogle, da je nasprotnik povedel z 11:1. Po nekaterih menjavah in minuti odmora so sokolovke izenačile pri 12:12, a v končnici so bile gostiteljice prisrebnejše in so set zaključile v svoj prid. Tretji set je

potekal izenačeno do rezultata 8:8, nakar so sokolovke odpovedale (delale so vse preveč napak), tako da so domačinke z lahkoto osvojile tekmo. (PAM)

OSTALA IZIDA 4. IN 6. KOLA: Prevenire - Le Volpi B 3:1, CUS - Prevenire 3:1. Počitek: DLF.

LESTVICA: CUS 10 točk, DLF in Julia 6, Prevenire in Le Volpi B 4, Sokol 2, Bor Friulexport 0.

UNDER 16 MOŠKI

VAL TEKNO PROGRESS - ACLI RONCHI 3:0

SLOGA - PALLAVOLO TRST 1:3 (10:15, 15:9, 4:15, 11:15)

SLOGA: Andolšek, Ban, Carola, Grgič, Kralj, Marc, Mijot, Purič, Radetič.

Derbi med edinima tržaškima predstavnikoma v tej konkurenci je bil vse prej kot lep. Napake so se vrstile na obeh straneh mreže in le občasno so odbojkarji prikazali kako atraktivno potezo. Zmaga je šla Tržačanom, ki zasedajo tudi višje mesto na lestvici in so si že zagotovili pokrajinski naslov v tej kategoriji. (Inka)

LESTVICA: ACLI Ronchi in Val Tekno Progress 26 točk, Prata 22, ASFJR Cedad 20, Volley Ball Videm 18, Pallavolo Trst 16, Volley Ball Maniago 8, Sloga, Vivil in Il Pozzo 6, Volley Corno 0.

UNDER 16 ŽENSKE

SLOGA SAGOR - PRIMA SCUOLA PALL. 3:1 (15:2, 15:3, 12:15, 16:14)

SLOGA SAGOR: Bizjak, Daniela in Kristina Bogatec, Brišnik, Ferluga, Fonda, Kalc, Kosmina, Mahnič, Spacal, Starc, Tensi.

ZAULE - SLOGA SAGOR 0:3 (7:15, 5:15, 15:17)

SLOGA SAGOR: Brišnik, Ferluga, Kalc, Kosmina, Mahnič, Spacal, Starc, Tensi.

V tem tednu so slogašice odigrale dve srečanja. Najprej so v zaostali tekmi premagale ekipo Prima Scuola Pallavolo, ki je sicer našim iztrgala set. V soboto pa je Sloga Sagor igrala še z Zaulami in gladko slavila, čeprav je nastopila okrnjena. S to tekmo so se za slogašice končala tekmovanja v izločilni skupini, v kateri niso naletele na enakovrednega nasprotnika, saj so v 12 tekmah prav tolikokrat zmagale in prepustile svojim nasprotnikom vsega le tri sete. Zdej jih čaka še play off, vanj so se uvrstile obe prvouvrščeni in obe drugouvrščeni ekipi iz vsake skupine, ki se bodo potegovala za osvojitve pokrajinskega naslova. (Inka)

OSTALI IZID: CUS - Virtus 3:0.

LESTVICA: Sloga Sagor 22 točk, CUS 20, Virtus 10, Zaula Rabuiese in Prima Scuola Pallavolo 8, Ricreatori Comunali A 6, Breg 4.

UNDER 14 MOŠKI

SLOGA - PALLAVOLO TRST 2:0 (15:5, 15:6)

SLOGA: Grgič, Kralj, Glavina, Carola, Plesničar, Guštin, Marc.

Tirensko - Jadransko morje

Romingerju (Švi.) končna zmaga

SAN BENEDETTO DEL TRONTO (Ascoli Piceno) — Na zaključni etapi (na kronometer posamezno) kolesarske dirke od Tirenskega do Jadranskega morja je zmagal Nizozemec Breukink, ki je 18,300 km prevozil v 22'15" s povprečno hitrostjo 49,348 km na uro. Vodilni na skupni lestvici, Švicar Tony Rominger, je bil enajsti po 40", kar pa mu je zadostovalo, da je ubranil končno zmago.

Skupna lestvica je tako naslednja: 1. Rominger (Švi.) 27.29'18"; 2. Jaskula (Pol.) po 2'31"; 3. Delion (Fr.) 2'42"; 4. Leclercq (Fr.) 2'46"; 5. Fondriest (It.) 2'46"; 6. Kelly (Ir.) 2'58"; 7. Maassen (Niz.) 2'58"; 8. Early (Ir.) 3'12"; 9. Steiger (Švi.) 3'22"; 10. Roosen (Bel.) 3'58"; 20. Da Silva (Por.) 5'51".

obvestila

TPK SIRENA sporoča, da bo 13. redni občni zbor v soboto, 17. t. m., na pomorskem sedežu kluba v Miramarskem drevoredu 32 z začetkom ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: otvoritev, poročila glavnega in nadzornega odbora, razprava in razno.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo seja odbora danes ob 20.30 v Borovem športnem centru.

KOŠARKARSKI KLUB BOR sporoča, da bo ob priliki sobotne košarkarske tekme v D ligi med Roncadami in Borom Radensko organiziral avtobusni izlet. Prijave za izlet na tel. št. 226569 od 16. do 18. ure. Odhod avtobusa bo ob 16.15 s Proseka.

TO ZSŠDI GO priraje EKIPNO TENIŠKO PRVENSTVO za goriška društva. Vpisovanje na uradu ZSŠDI v Gorici, Ul. Malta 2 (tel. 33029) do 31. t. m.

SK BRDINA organizira 25. t. m. izlet v Sappado ob priliki tekme za zamejsko prvenstvo. Vpisovanje na sedežu v ponedeljek za pregleda, nasvete, itd. Zainteresirani naj se vse informacije predhodno javijo na Jadranskem sedežu (tudi telefonsko na št. 213403) vsak dan od 10.30 do 12.30, razen ob sobotah in nedeljah.

PLAVALNI KLUB BOR sporoča, da bo redni občni zbor v petek, 30. t. m., na stadionu 1. maj, Vrdeška cesta 7 v Trstu, z začetkom ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: otvoritev, poročila glavnega in nadzornega odbora, razprava in razno.

UNDER 14 ŽENSKE

SKUPINA A OMA B - SLOGA SKLAD MITJA ČUK 2:1 (15:11, 2:15, 15:11)

SLOGA SKLAD MITJA ČUK: Ciocchi, Corfucci, Čuk, Dapretto, Ferluga, Mahnič, Perini, Radetič, Stiliani, Stopar, Toros, Živec.

V 10. kolu so mlade slogašice nekoliko nepričakovano, a tudi povsem zaslužno izgubile. Nasprotnice, ki so jih v prvem delu prvenstva gladko premagale, so preveč podcenjevale, kar jih je tudi drago stalo. Brez težav so sicer osvojile drugi set, tekmo pa so zmagale po zrtvovalneje domačinke. (Inka)

L'ARCOBALENO - BOR FRIULEXPOR 0:2 (15:15, 15:15)

BOR FRIULEXPOR: Čok, Gregori, Neubauer, Flego, Vitez, Zubič, Vodopivec, Marija in Petra Krapeš.

V povratni tekmi z Arcobaleno so borovke nastopile nekoliko okrnjene, a so bile še vedno premočne za nasprotnice, ki niso bile zmožne zbrati niti ene točke. Iz zadnjih izidov kaže, da je postala osvojitve setov na ničli dodatna motivacija za plave v tem prvenstvu, saj bi se drugače dekleta dolgočasila - tolikšna je njihova premoč v tej konkurenci. (Igor)

OSTALI IZID 11. KOLA: Ricreatori Comunali - Club Altura 2:1. Počitek: Kontovel Electronic Shop.

LESTVICA: Bor Friulexport A 20 točk, Sloga Sklad Mitja Čuk in Club Altura 14, OMA B 10, Ricreatori Comunali 8, Kontovel Electronic Shop 2, L'Arcobaleno 0.

SKUPINA B

BOR FRIULEXPOR B - SOKOL INDULES 2:1 (11:15, 15:10, 15:3)

BOR FRIULEXPOR: Orlič, Debeljuh, Mikulus, Scheimer, Fischer, Teršar, Olenik, Fajman, Vidali.

SOKOL INDULES: Golemac, Legiša, Švara, Antonič, Vižentin, Percič, Radetič. V slovenskem derbiju kola so borovke zaslužno slavile zmago proti nabrežinskemu Sokolu Indules. Kot sami izidi kažejo, je bila tekma precej zanimiva in napeta. Medtem ko so sokolovke osvojile prvi set, domačinke niso nikakor vrgle puške v koruzo in so nadaljevale s trdnim namenom, da se nasprotnicam oddolžijo. To zagrizenost tudi dokazuje sam rezultat iz drugega niza, po katerem je bilo srečanje zopet povsem odprto. To dejstvo je verjetno tudi zmedlo Nabrežinke, ki v zadnjem nizu niso znale učinkovito reagirati na Borov zmagoviti nasokov. (Igor)

OSTALI IZID: CUS - OMA A 0:2. LESTVICA: OMA A 16 točk, CUS 12, Bor Friulexport B 8, Ricreatori Melara in DLF 4, Sokol Indules 2.

Na mladinskih igrah je osvojila pokrajinski naslov v rokometu Šola Kosovel dvakrat prva (med moškimi in ženskami)

Letošnja izvedba rokometnega prvenstva v okviru mladinskih iger je openski šoli Srečko Kosovel prinesla res lepo zadoščenje, saj sta tako moška kot ženska reprezentanca osvojili pokrajinski naslov. S tem pa se tudi nadaljuje že dolgoletna uspešna tradicija te naše šole, ki se je pred leti z moško rokometno reprezentanco prebila tudi do vsedravnega finala v Rimu. Zanimivo je predvsem to, da sestavljajo tako moško kot žensko rokometno ekipo ne rokometiški in da so torej vsi uspehi sad izkjučno šolskega dela, saj vadijo dijaki in dijakinje to športno panogo med urami telesne vzgoje oziroma šolskim športnim krožkom. Kljub temu se uspešno kosajo z reprezentancami šol, v katerih igrajo tudi rokometiški, kar daje uspehu dijakov in dijakinj profesorja Ivana Peterlina še dodatno veljavo.

Pojdimo zdaj po vrsti. Kot smo že poročali, se je letos na moški del prvenstva prijavilo pet šolskih reprezentanc, ki so se pomerile po sistemu vsaka proti vsaki. Openski dijaki so osvojili vsa srečanja in zato tudi povsem zaslužen postali pokrajinski prvaki. Odločilna je bila vsekakor zadnja tekma s šolo Caprin, ki je sicer že izgubila eno srečanje. Openskim dijakom bi tudi tesen poraz še omogočal osvojitve naslova, vsekakor so se hoteli od prvenstva posloviti brez poraza. Caprin pa je seveda hotel po vsej sili zmagati. Žal je tudi tokrat, kot se je pri rokometu že večkrat zgodilo, prišlo do pre-

cej pristranskega sojenja v korist šole Caprin, kar je imelo za posledico izredno naelektrjenost na igrišču. Vendar je dijakom Kosovela uspelo, da so obdržali mirnejšo kri in iztržili sicer tesno a zaslužen zmagoto.

Udeležba ženskih reprezentanc je bila letos zelo skromna, saj sta se na tekmovanje prijavili le šoli Caprin in Kosovel, ki sta se med sabo pomerili dvakrat. Obakrat so sicer s tesno razliko zmagale dijakinje Kosovela, ki so tako še dopolnile uspeh svojih sošolcev.

IZIDI

Moški: Sauro - Kosovel 10:19, Kosovel - Rismondo 20:19, Kosovel - Dante 22:16, Caprin - Kosovel 22:23.

KOSOVEL: Fabio Cocevari, Danijel Gregori, Devan in Maksimilijan Grgič, Elvis Guštin, Aljoša Kralj, Igor Malalan, Matjaž Milič, Adriano Plehan, Aleksander Purič, Davorin Spacal, Stefan Škabar, Maurizio Vidali.

Ženske: Kosovel - Caprin 5:4, Caprin - Kosovel 7:8.

KOSOVEL: Manuela Carli, Daniela Ciochi, Luciana Čebren, Sabina Čuk, Valentina Ferluga, Damjana Gomizelj, Katerina Kalc, Mojca Milič, Erika Milkovič, Sara Perini, Elena Prelec, Ksenja Stopar, Rozana Škerlavaj, Valentina Šuber.

Tako moška kot ženska Kosovelova ekipa bosta seveda zastopali tržaško pokrajino na deželnem rokometnem finalu. (Inka)

Na nedeljski drugi regati v Tržaškem zalivu za Zimsko trofejo Zmaga jadrnice Alkolja (Čupa)

V nedeljo je bila na sporedu druga regata za kabinat, veljavna za Zimsko trofejo v organizaciji društva Barcola-Grignano. Proga je bila postavljena miljo pred Miramarom na enakostraničnem trikotniku dolgem 12 morskih milj. Na startu je bilo prisotnih 26 posadk, od katerih je bilo šest Cupinih. Odlično se je tokrat uvrstila posadka Alkolje Nika Kosmine, ki je povedla takoj po startu in nato ubranila prednost nad drugim, vse do konca regate ter tako zaslužen zmagala pred posadko Montebello, na kateri sta bila med drugimi vkracana tudi člana Čupe Aleksij Bezin kot skiper in Dario Benci. Alkolja sedaj vodi na absolutni lestvici trofeje s samimi tremi točkami. Drugi na lestvici je zmagovalec prejšnje regate Grace, tretji pa je Montebello. Ostale posadke Čupe so se uvrstile kot sledi: Feeling (Škabar) 9., 2. v kategoriji D; Atman (Vuga) 10., 3. v kategoriji D; Chiarodiluna (Ferfolja) 1. v kategoriji A; Salep (Križnič) 4. v kategoriji D2; Cheeky Cherry (Martelanc) 16., 5. v kategoriji B. (B. I.)

naše peterke v pokrajinskih prvenstvih - naše peterke v pokrajinskih prvenstvih

Lepa zmaga Bregovih deželnih kadetov, Jadranovi mladinci poraženi

DRŽAVNI MLADINCI

JADRAN FARCO - SAN BENEDETTO 78:118 (43:53)
JADRAN FARCO: Storni, Battini 34 (3:5), Gerli 4 (0:1), Pertot 8 (0:3), Lesica 2, Sosić 6, Crisma 24 (9:14).
PM: 12:24. TRI TOČKE: Battini 2, Crisma 1.

Proti vodilnemu na lestvici B skupine državnega mladinskega prvenstva so Jadranovi košarkarji doma visoko izgubili. Poleg poškodovanega Oberdana je bil tokrat odsoten tudi Rudi Stanisa, ki še čuti bolečine v gležnju.

Brez teh dveh standardnih igralcev je bila seveda naloga jadrancov še težja, kajti goriški predstavniki, med katerimi so se izkazali Braini, Ursich in Marega, so se spet dokazali, da si povsem zaslužijo vodstvo na lestvici. (Jan)

DEŽELNI KADETI

LATTECARSO A - BREG 77:81 (45:36)
BREG: Pumis, Žerjal, Salvi 13 (1:4), Barini 11, Schiulaz 17 (5:6), Martini 6, Rudeš 20 (2:5), Corbatti, Bandi 9 (1:2).
3 TOČKE: Barini 1.

V nedeljo so brežani nepričakovano premagali moštvo Lattecarso A. Ves prvi polčas so naši zaostajali, v drugem pa so z agresivno cono spravili v krizo nasprotnika. Brežani so z odličnimi skoki v napadu prišli do izenačenja in doseženo vodstvo po pametno zadržali do konca tekme.

LESTVICA: Saba 18, Lattecarso A 14, Inter 1904 12, Breg, Kontovel A 10, Inter Muggia, Kontovel B 4, Lattecarso B 0. (Maurizio Schiulaz)

NARAŠČAJNIKI

KONTOVEL - LATTECARSO A 82:94 (39:39)
KONTOVEL: Budin 33, Križman 21, Černe 10, Emili 11, Spadoni 2, Gruden 3, Cingerla 2.
TRI TOČKE: Budin 2, Križman 3. PON: Emili, Černe in Budin.

Kontovelci so se morali pod košema veliko boriti zaradi precej visokega igralca nasprotnikov, ki je bil odločilen za rezultat tekme. Predvsem v drugem polčasu je v odločilnih trenutkih zadel zelo važne koše. Kontovelci so — poleg tega, da jim ni uspelo zaustaviti visokega centra — puščali preveč prostor tudi drugim igralcem, ki so lahko prodirali pod koš. Tekmo so izgubili v prvi polovici druge-

ga polčasa, ko so gostje povedli za 21 točk. (Černe)

PROPAGANDA

BOR INDULES - STEFANEL 72:89 (41:35)
BOR INDULES: Jagodic 4 (2:6), Colja 4, Kovač, Jogan 10 (0:1), Sancin 7 (3:7), Uršič 24 (4:11), Qberdan 21 (3:10), Požar 0 (0:2), Lapelj 2 (0:2).

Končni rezultat ne kaže pravega razmerja moči na igrišču, saj sta si bili ekipi več kot tri četrtine tekme enakovredni. Borovci so začeli zelo angažirano, Stefanec takega začetka naših ni pričakoval, a mu je vseeno uspelo zaključiti prvo četrtino v vodstvu s 14:13. V drugi četrtini so naši ponovili borbeno in požrtvovalno igro, a so zakrivila preveč prekrškov, tako da je moral tik pred odmorom Jogan predčasno na klop zaradi pete osebne napake.

V drugem delu tekme so naši nekoliko popustili v obrambi in skoku zaradi stalnega kopičenja prekrškov. Tedaj so Ste-

fanelovi košarkarji povedli in zaključili tretjo četrtino v vodstvu 63:57. V zadnji četrtini so morali izčrpani borovci eden za drugim na klop zaradi petih osebnih napak, tako da so na koncu ostali na igrišču le v treh. Ob takem razmerju moči so gostje z lahkoto polnili Borov koš in visoko zmagali. (U. A.)

MINIBASKET

TURNIR ZINI&ROSENWASSER

BOR - DARDI 74:46 (37:25)

BOR: Jagodic 21 (3:10), Andrej Kafol 2, Luka Kafol, Perkovič 24 (0:2), Turk 14 (0:2), Bonamore 2, Kozman, David Štokelj 6 (0:2), Niko Štokelj 2, Bajc 2.

Prejšnjo nedeljo so borovci po zelo slabi prvi četrtini (17:2 za goste) zaigrali dobro in slavili visoko zmago. V drugi četrtini so imeli ob odmoru z delnim izidom 35:8 12 točk prednosti. V drugem delu tekme so plavi večali prednost in ponovno slavili zmago. (U. A.)

1. MOŠKA DIVIZIJA

SKUPINA A

BOR PAPI SPORT - BASKET TRIESTE 69:84 (27:43)
BOR: Oblak 11 (2:2), Jagodic 8 (2:4), Pupulin 3 (1:2), Bajc 9, Starec 5 (1:2), Berdon 6 (0:2), Kralj 6 (2:6), Uršič 21 (5:9).

3 TOČKE: Bajc 1, Oblak 1.

Borovci, ki so spet nastopili v okrnjeni postavi, so zamudili lepo priložnost, da bi si priigrali 2. prvenstveno zmago. Nasprotnik si je namreč priboril vso prednost sredi 1. polčasa in jo nato dejansko obdržal do konca tekme. V Borovih vrstah sta spodbuden krstni nastop opravila mlada Bajc in Starec. (M. Oblak)

SKUPINA C

KONTOVEL HELVETIUS - TEATRO VERDI 60:112 (28:52)

KONTOVEL HELVETIUS: Nabergoj 4, A. Pertot 9, Kneipp 8 (2:3), I. Pertot, Cunja 5 (1:3), Bogatec 2, L. Emili 16 (2:4), A. Emili 13 (1:7), Cingerla 3 (0:2).

TRI TOČKE: A. Pertot in Cingerla 1; PON: A. Pertot (34).

Kontovelci nadaljujejo svojo serijo porazov, vsakič z večjo razliko v točkah. Ekipa Teatro Verdi je objektivno boljša od naše peterke, vendar ne toliko, da bi ji lahko zadala tako visok poraz brez odločilne »pomoči« s strani naših. Kontovelci so bili namreč vseskozi v težavah, saj niso zmogli organizirati uspešne igre. Prvi vzrok je v tem, da ima ekipa na razpolago za treninge le igrišče na odprtem, ki je v zimskih večerih očitno neuporabno.

(Andrej)

SOKOL - PLAMBERS 86:55 (51:29)

SOKOL: Pertot 2, Terčon 12, Velussi 14, Andrej Gruden 10, Pupis 6, Dolhar 6, Sedmak 15, Ušaj 9, Aleksij Gruden 4, Rosatti 8.

V nedeljo so Nabrežinci z lahkoto premagali tržaško ekipo Plambers. Tekmo so sokolovci odločili v svojo korist že v uvodnih minutah, ko so si predvsem z dobro obrambo priborili 16 točk prednosti. V nadaljevanju so le pazili na to prednost in pokazali nekaj lepih potez v napadu. Dobro je igrala vsa ekipa. (Niko)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V teku priprave na 36. redni občni zbor SPDT

Občni zbor SPDT

V teku so priprave za 36. občni zbor SPDT, na katerem se bodo morali člani izreči tudi o spremembah statuta društva. Dosedanji odbor je namreč mnenja, da je treba statut iz leta 1954 razširiti in posodobiti za današnje potrebe in zahteve samega društva. Spremembe statuta predstavljajo prvo točko dnevnega reda občnega zbora s prisotnostjo notarja, šele potem bodo na vrsti poročila, razrešnica in volitve. Nedvomno se bo občni zbor nekoliko zavlekel, zato priporočamo članom, ki so te dni prejeli vabila, da pridejo pravočasno na občni zbor. (L. A.)

"V hribih se dela dan"

Predvajanje televizijske nadaljevanke "V hribih se dela dan" je pritegnilo pozornost številnih članov SPDT in na splošno planincev, ki so sredi februarja napolnili Gregorčičevo dvorano. Tedaj so vsi odhajali zadovoljni in polni vtisov o lepotah slovenskih gora in pokrajine.

Danes je na vrsti drugo nadaljevanje televizijske nadaljevanke s prikazom slovenske planinske poti od Jezerskega do Črne prsti. Televizijska ekipa se je namreč podala po stezah in grapah Karavank in Julijcev in obeta se nov užitek ob spremljanju planincev, ki so se podili po stezah in grapah najvišjega pogorja v Sloveniji. Vabilo na nocojšnje predvajanje velja vsem, predvsem tistim, ki so sledili prvemu nadaljevanju, da ne bodo prikrajšani lepih užitkov. (L. A.)

Zimski vzpon na Snežnik

V ogromni množici planincev, ki so se prejšnjo nedeljo podali na tradicionalni vzpon na Snežnik, je bilo tudi nad trideset članov SPDT. Vzpon je bil pravzaprav pomladanski, kajti udeleženci so se z manjšimi zaplatami snega srečali le malo pod vrhom, kjer so požrtvovalni člani prireditelja planinskega društva Ilirska Bistrica, delno v sneg in delno v led izsekali nekaj stopničk za varnejši dostop. Vzpon je bil torej pravi sprehod po

pomladno se prebujajočem gozdu v sijočem soncu, ki je na vrhu Snežnika kar prijetno gredo.

Tržaški planinci so se odpeljali že navsezgodaj iz Bazovice, šli čez mejo pri Lipici in po Vremski dolini prišli v Ilirsko Bistrico, odkoder so se do Sviščakov peljali z avtobusom. Vračali so se zvečer vsi zadovoljni, predvsem tisti, ki so si na tem vzponu na Snežnik pridobili priznanja in značke. Bronasto značko so dobili Aleksij Civarđi, Mauro Soban, Isa Arban in Sergij Dussini, srebrno Milko Hrovatin in zlato, za šestkratni vzpon, Marija in Avgust Castellani. Za desetkratni vzpon na Snežnik pa je posebno priznanje in značko dobil Franc Armani. (L. A.)

Markacijski izlet po doberdobskem Krasu

Prihodnjo nedeljo, 8. marca, se tržaški planinci odpravljajo na markacijski izlet po doberdobskem Krasu. S tem bodo pričeli markacijsko akcijo na ozemlju goriške pokrajine po poti Klementa Juga, ki spada v okvir Ver-

tikalne SPDT. Gre za orientativno markiranje, ker bo treba poiskati nove steze in poti in se po možnosti izogniti asfaltiranih cest.

Akcijo vodi Peter Suhadolc, ki vabi planince v nedeljo v Medjo vas ob 8.30, odkoder se bo skupina odpravila v Doberdob in se potem vračala mimo Jamelj spet do Medje vasi, kjer bo zjutraj pustila avtomobile. Vabljeni so vsi ljubitelji pomladanskih sprehodov, ki imajo nekaj dobre volje, da nosijo s seboj še čopič in barvo. (L. A.)

Tržaško smučarsko prvenstvo

Na Cima Sappada se je prejšnjo nedeljo v precej neugodnih snežnih razmerah odvijalo tržaško smučarsko prvenstvo. V ženski konkurenci je bilo tekmovanje na Cima Sappada, v moški pa na Sappada 2000. Tržaškega smučarskega prvenstva se je v ostri konkurenci, udeležilo tudi devet članov SPDT, ki so dosegli nekaj dobrih rezultatov. (L. A.)

ob robu naših nogometnih prvenstev

Odločilne tekme za Juventino

Kapetan Juventine Massimo Tabaj

Prvenstvo v prvenstvu. Tako bi lahko označili prizadevanje 8 ekip, ki se v B skupini 1. amaterske nogometne lige borijo proti izpadu. Verjetno bo prav zadnje kolo odločalo, kdo (3 ekipe) bo zapustil ligo, saj je položaj na repu lestvice dokaj zapleten in negotov.

Štandreška Juventina Radenska, ki je novinec v ligi, potem ko je v zadnjih dveh sezonah zabeležila dvojno napredovanje, starta na tej preizkušnji z dokaj dobrimi perspektivami, da si zagotovi obstanek med prvokategorniki. To lahko rečemo predvsem po zadnjih srečanjih, na katerih so Štandrežci resda igrali s spremenljivo srečo, odpravili pa so nekaj osnovnih napak, zaradi katerih so ob preobratu leta zabeležili »črno serijo«, ki jih je potisnila na rep lestvice.

Kar je zabeležilo viden napredek v »upravi Grion-Tavcar«, je obramba. Trevisan in tovariši so namreč veliko bolj gotovi in na zadnjih tekmah nismo bili priča nekaterim napakam, vrednih kakega sindikalnega srečanja. Gotovost in trdnost obrambe sta Juventini Radenska zagotovila prav gotovo kakšno točko več na lestvici. Okrepitev obrambne črte se je pokazala predvsem v trenutku, ko je Tommasi prevzel stalno mesto v tamkajšnjem sektorju in ko je na levem krilu ponovno kot sicer zna zaigral Travagin. Celotni obrambni sektor pa odlično upravlja »libero« Trevisan, ki je verjetno tudi sam uvidel, da pustolovščin na sredini igrišča ne gre iskati.

Močnejša obramba, a istočasno bolj zanesljiva sredina igrišča, kjer je kapetan Tabaj znal ustvariti potrebni filter. Tabajev doprinos pa je izredno dragocen tudi v napadu, še posebno pri visokih žogah in pri streljih s kota. Škoda, da v tem nevrvalgičnem predelu igrišča je v zadnjem času nekoliko odpovedal Klanjšček, ki pa bo še kako dragocen v tem sklepnem delu prvenstva, ko je treba odločnost večkrat združiti tudi z izkušnostjo.

V napadu pa je položaj popolnoma podoben začetnemu delu prvenstva. Lanskoletni odhod Tesolina je

pri Juventini pustil vrzel, ki jo nista znala zapolniti ne Andaloro ne Del Negro, čeravno glede tega zadnjega igralca lahko rečemo, da ima v sebi velik potencial. Potrebno pa je, da izkoristi le njegovo izredno hitrost, preigravanje in kaj podobnega pa mora pustiti drugim.

To je v bistvu radiografija štandreške ekipe, ki se pripravlja na sklepni boj za obstanek v ligi. V naslednjih šestih kolid bo morala potegniti iz sebe vse, kar zna. Boj za obstanek bo postal neizprosno predvsem zaradi dejstva, da bomo v naslednjih kolid prisostvovali neštetim medsebojnim srečanjem. Zato ni rečeno, da današnje izhodišče najboljših od osmerice zagotavlja obstanek. To bodo pokazali rezultati na igrišču in kar zadeva Juventino menimo, da bosta dva zaporedna spopada v Stražicah proti Visinalaju in Cordenoneseju dala jasnejšo sliko o bodočnosti predstavnikov »Radenske«.

Nekateri dobri poznavalci tega prvenstva zagotavljajo, da je rešitev pri 24-25 točkah. Če je to res, potem bi Juventini zadostovale še 4 točke, ki jih lahko zbere prav na zgoraj omenjenih srečanjih ali pa tudi proti Portualeju, Varro ali na zadnjem srečanju doma proti Percotu.

Izhodišče za Juventino Radenska je torej ugodno. Pomembno pa je, da se ga ohrani še v naslednjih srečanjih in da ne pride do kašnih nežaželenih razpletov zaradi prevelikega prepričanja v lastne moči ali zaradi podcenjevanja nasprotnika. RUDI PAVŠIČ

SANGIORGINA (23)	Fiumicello	Cervignano	Lauzacco	San Canzian	Tamai	Costalunga
FIUMICELLO (21)	Sangiorgina	Corno	Porcia	Torviscosa	Cervignano	Visinale
JUVENTINA (20)	Tamai	Visinale	Cordenonese	Portuale	Varmo	Percoto
PERCOTO (20)	Lauzacco	San Canzian	Costalunga	Tamai	Cordenonese	Juventina
CORDENONESE (19)	Costalunga	Tamai	Juventina	Visinale	Percoto	Portuale
CORNO (17)	Torviscosa	Fiumicello	Cervignano	Lauzacco	Costalunga	San Canzian
TORVISCOSA (16)	Corno	Porcia	Visinale	Fiumicello	Lauzacco	Cervignano
VISINALE (14)	Porcia	Juventina	Torviscosa	Cordenonese	Portuale	Fiumicello

Legenda: z mastnimi črkami tekme doma

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 70 - din (700.000 - din), polletno 390 - din (3.900.000 - din), letno 780 - din (7.800.000 - din).
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir; mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijanske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

četrtek, 15. marca 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Prve zahteve, da bi pitno vodo rabili samo za prehrano V Italiji se suša stopnjuje to pa še ne skrbi industrije

RIM — Kmetje širom po Italiji z obupom zrejo v nebo, saj je vsem jasno, da še za teden dni ne morejo pričakovati odrešilnega dežja. Meeteorologi so namreč v svojih dolgoročnih napovedih skrajno pesimistični. Nadaljevalo se bo namreč suho vreme z nadpovprečno visokimi temperaturami. Občasne pooblačitve bodo le v južni Italiji, kjer pa ne bodo povzročile izdatnejših padavin.

Združenja kmetov so že začela ocenjevati škodo, ki jo je kmetijstvu povzročila dve leti trajajoča suša. Po podatkih Confagricolture v Apuliji so lani pridelali kar za 40 odstotkov manj žita, na Sardiniji pa kar 71 odstotkov. Sardinija bi letos potrebovala vsaj 800 milijonov kubičnih metrov vode, v zajetjih pa je le 299 milijonov kubičnih metrov. Na Sardiniji je torej položaj najbolj dramatičen. To potrjujejo tudi statistični podatki meteorološke službe italijanskega vojnega letalstva in včerajšnji sklep Evropske skupnosti, ki je sardinskim kmetom odobrila pomoč.

Poleg Sardinije suša pesti predvsem sredno Italijo. Jug je navsezadnje nanjo že navajen. Na moliških prefekturah so bili včeraj že sestanki, na katerih skušajo odgovorni poskati najprimernejše ukrepe. V prihodnjih dneh bomo temu priča v skoraj vseh italijanskih deželah. Priobalni vodovodi že zajemajo slano vodo, ki je neuporabna. Priobalna podtalnica je namreč tako nizka, da je že pod morsk gladino. V notranjosti pa se vodovodi ubadajo s prvimi primeri

oporečne vode, ker se ob nižjih količinah vode večja koncentracija po zakonu prepovedanih snovi.

Ob takih podatkih se samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj se v Italiji še vedno nesmotrno uporablja dragoceno pitno vodo. Italijanski vodovodi pošiljajo v svoja omrežja letno kar 5.700 milijard litrov pitne vode, od teh se kar 800 milijard litrov izgubi zaradi zastarelih omrežij. Združenja potrošnikov pa navajajo, da kar 85 odstotkov te vode ne služi za prehrano. Italija bi torej že morala pomisliti, da bi z dragoceno pitno vodo varčevala, velikim potrošnikom, bi lahko nudili z nižjimi stroški le »čisto vodo«. Za nobenega ni skrivnost, da so ti porabniki predvsem veliki industrijski obrati. Po podatkih Confindustrie pa sedanja suša tem obratom, predvsem livarnam, papirnicam in kemičnim tovarnam, ne povzroča skrbi. V glavnem se ti obrati nahajajo na območjih, ki so bogata z izviri, če pa se nahajajo v priobalnem pasu, so si že priskrbeli naprave za desanilizacijo morske vode.

Položaj pa ni dramatičen samo v Italiji. Iz Hercegovine že sporočajo, da imajo hidroelektrarne v svojih zajetjih še za 20 dni vode. Na jugu je gladina velikih jezer Skadarskega, Ohridskega, predvsem pa Prespanskega jezera nekaj metrov pod povprečjem. V vseh rekah in jezerih se tudi večja koncentracija strupenih snovi, da se ribiči že bojijo pomorov rib.

Na volilnih listah kar 24 strank Tudi Vzhodni Nemci v nedeljo na volišča

BERLIN — V nedeljo, 18. marca, bodo v Vzhodni Nemčiji prve demokratične politične volitve, na katerih se bo predstavilo 24 strank in gibanj. Volilo bo skoraj 12 milijonov upravičencev. Že sedaj je povsem jasno, da si bodo glasove delile predvsem tri glavne stranke, in sicer socialdemokratska SPD, Zveza na Nemčijo in Stranka demokratičnega socializma (bivša SED). Te tri stranke so deležne tudi podpore zahodnonemških političnih »sister«, podpora pa ni samo moralna, temveč tudi gmotna.

Zahodnonemške stranke so namreč nekakšni sponzorji zahodnonemških političnih formacij. SPD in Zveza za Nemčijo imata med drugim tudi uglednega duhovnega voditelja, Helmuta Kohla in seveda podporo zahodnonemške krščanske demokracije. Tretja politična sila, Stranka demokratičnega socializma, ki sicer stopa za prvima dvema v določeni razdalji, pa lahko zaupa v podporo bivših članov SED in tistih, ki so se od Honeckerja distancirali še pred njegovim padcem.

Priloge na volitve so v Vzhodni Nemčiji potekale v pičlo odmerjenem času, saj so novi volilni zakon odobrili šele 20. februarja letos, zato je negotovost še vedno precejšnja. Opazovalci zato menijo, da je napredovanje manjših grupacij skoraj nemogoče. Le-te pa so se kljub vsemu dobro pripravile na nedeljske volitve. Prvi so se organizirali zeleni, ki jim je uspelo sestaviti precej trdno gibanje s pomočjo feminističnih gibanj, ki so bila v Honeckerjevi Nemčiji močno zastopljena. Vzhodnonemške zelene pa sponzorizirajo zahodnonemški simpatizerji. Tudi liberalci so svoj volilni krog okrepili tako, da so ustvarili zavezniško Ligo svobodnih demokratov. Stranke, ki so nastale po politični prenovi NDR pa zaenkrat nimajo nobene zunanje podpore. Skupaj z gibanji Neues Forum, in Demokratie jetzt (demokracija zdaj) so se strnili v grupacijo Liga 90. Tudi Liga združene levice, ki zagovarja skrajni komunizem, ne pričakuje omembe vrednih rezultatov.

Na sliki (AP): kancler Kohl na obisku pri Lužiških Srbih v NDR

Ženska na čelu haitske vlade

Gospa Ertha Pascal Trullot je nova haitska predsednica. Na čelučasne vlade bo ostala do volitev, ki bodo najbrž pred koncem leta. (Telefoto AP)

Rauti ne priznava več stare evropske desnice

BERLIN — Berlinske zgodovinske palače so vse bolj privlačne za zahodne politične struje. V hotelu Kempinski se je včeraj sestalo tajništvo italijanskih misovcev, ki jih vodi Pino Rauti. Prav Rauti pa je poskrbel za majhno senzacijo, ko je jasno povedal, da ne verjame več v evropsko desnico.

Dejansko je prišlo do razdora med italijansko, francosko in nemško desnico. Rauti namreč odločno odklanja skrajnosti Francoza Le Pena in naraščajoči šovinizem nemških republikanerjev. V potrditev tega je včeraj poudaril, da »desnica teži k zblizjevanju z levico, saj je napočil čas, ko je treba odmisлити rasno nestrpnost in protievropizem«. V svojem posegu je govoril

o nekakšni evropski konfederaciji, do katere bo neizbežno prišlo, čeprav je ta cilj še razmeroma daleč. V taki konfederaciji, meni Rauti, ne bo več prostora za ostro politično ločevanje in zapostavljanje, prav tako bo v njej zagotovljena enakopravnost za vse narode.

Rautijeva stranka bo to, sicer skrajno demagoško stališče, še naprej zagovarjala v bližnji volilni kampanji, sam Rauti pa je že napovedal, da bo tudi po tem in ne glede na volilni uspeh podpiral vse demokratične pobude, katerih cilj je »zgraditi novo Evropo brez šovinizma«. Do takrat pa meni, da bo eden od najodločnejših podpornikov zamisli o združenju Nemčiji.

Pred kongresom PS v Rennesu oster boj med mitterrandisti

PARIZ — S kongresom PS v Rennesu, ki bo trajal do nedelje, se med francoskimi socialisti razvema boj za Mitterrandovo dediščino. Politične okoliščine so vse prej kot ugodne, še posebno zaradi vrste porazov, ki so zdržali francosko opozicijo in jo prisilili, da je strnila svoje vrste.

Sicer pa so tudi znotraj socialistične stranke zavladala razhajanja. Odkar je François Mitterrand na kongresu v Epinayu združil različne tendence francoskih socialistov in jih preoblikoval v trdno strankarsko strukturo, ki je komunistom prevzela vodilno mesto v francoski politični levici, so v stranki prevladovali tri tendence: Mitterrandova, Rocardova in Chevènementova.

Tokrat glavni boj divja med mitterrandisti, saj je perspektiva odhoda prve osebnosti v socialistični stranki sprožila oster dinastični boj med njegovimi dediči, ki si lastijo njegovo nasledstvo

in se skušajo potegovati za stabilen politični položaj na čelu države.

Boj za glasove delegatov socialistične stranke je pripeljal celo do nizkih udarcev, obtožb in volilnih malverzacij, tako da je v prvi stranki francoske levice danes živahno kot malokdaj prej. Štetje glasov v strankarski »bazi« pa je pokazalo, da socialisti prihajajo na kongres v Rennes ob mrtvem teku dveh slavniht pretendentov za stolček tajnika.

Med sedmimi predlogi strankarskega programa sta bila deležna največ glasov doprinosi sedanjega tajnika Pierra Mauroya in predsednika parlamenta Laurenta Fabiusa, ki prav nič ne prikriva želje, da bi se povzpeli na vodstvo stranke in od tod poskusil naskok na Elizejsko palačo. Ministrski predsednik Michel Rocard je s svojim predlogom zasedel le tretje mesto, čeprav je računal, da mu je uspešno vodenje francoske vlade že prineslo sloves glavnega kandidata za predsedniški položaj.

Misovci obdarili Occhetta Kravata pa je neokusen kič

RIM — Na kongresu komunistične partije letos ni bilo misovcev med povabljenici. To ni prav nič motilo udeležencev, nekoliko pa je le žulilo črnuhe, ki so morali ostati doma. Še najbolj pa je stvar zbolela poslanca Carla Tassija, ki je ob zaključku kongresa poskrbel za »zahvalno« darilo Occhetti.

Običajno so taka darila stvar bon tona in jih smemo poklanjati le takrat, ko se želimo oddolžiti za kako še posebno okusno večerjo ali prijeten večer na domu prijateljev. Tassi pa je v spremnem pisemcu napisal, da se želi zahvaliti Occhetti, ker ni povabil misovcev na bolonjsko »stvar«.

Kaj pa darilo? Svilen kravat na kateri piše »perestrojka«. Že tako je dovolj kičasta, da bi jo morali skrivati po predalih, pa kaj, ko je »perestrojka« napisana v cirilici in z zlatimi črkami, osnova na kateri izstopa zapis pa je sestavljenka rjavozelenih listov! Glede na osebo, ki je poskrbela za darilo pa ni to nič čudnega, saj je Tassi znan po monotonih črnih srcaji, brez katere ne gre niti po mleko.

Regije kot življenjski člen sodelovanja v procesu prenove na evropski celini

sveta. Nekak rezultat tega premika, ki sprodira domala v vse politične pore, pa je tudi in zlasti ta, da meje postajajo nekaj drugega, kot so bile, spreminjajo se resnično v »vezi« med državami in narodi. To vez pa bodo v bodoče utrjevale tudi »regije« (in kajpak podregije), ki jih je Delors pred dnevi v Bruslju imenoval najbolj »pristen in izviren člen« medsebojnega povezovanja.

Torej ne več samo sodelovanje, marveč kar povezovanje. Propadla je železna zavesa, odstranili so berlinski zid, meje pridobivajo nov pomen. Umetne ozemeljske rešitve dialektično ne morejo trajati. »Skupni evropski dom« je vizija tako Zahodne, kakor Vzhodne Evrope. Evropa »zaupanja«, tudi z dvema Nemčijama skupaj v njej, toda v urejenem varnostnem sistemu, je glavni klic pred drugo helsinško konferenco. »Regijske« podobe so tudi plod tega korenito spremenje-

nega pojma o mejah, vizija želje, da bi se bolj sproščeno razvili »narodne, narodnostne, kulturne in gospodarske vezi« v Evropi, kakor je bilo slišati pred dnevi na srečanju nevtralnih in nevvrščenih Evrope na Malti.

Regijam so dali takorekoč zakonsko podlago na prvi skupščini evropskih regij, ki je bila lani oktobra na Dunaju; v Svetu Evrope so že poudarili, da so regije tudi »politični dosežek kot izraz novih, pluralističnih teženj« naše celine; regionalna podoba ima že svoj statut, ki je sicer še grob in nepopoln, toda obstaja. Vrata so odprta. Evropskih regij in podregij je že kar 27. Priznali so jih tudi na evropskem vrhu dvanajsterice decembra lani v Strasbourgu.

Ena najpomembnejših med njimi je skupnost Alpe-Adria, ki spada prav tako med najstarejše regije v Evropi. Ugotavljajo, da je zmeraj bolj »delovna«, zmeraj bolj domala za vzor (čep-

rav, v bistvu, še pri prvih korakih), še posebno pomembno pa je, ker se razprostira v delu srednje Evrope, v katerem so premiki najbolj opazni. Kajpak tudi pri tej Skupnosti pripravljajo nov, posodobljen statut, pri čemer gre do dela h koncu. Pomemben drobec v zvezi z dejavnostjo te in drugih skupnosti je v tem, da bo, kakor vse kaže, letos v Portorožu tudi tretja konferenca »sredozemskih regij«.

Prvo konferenco so imeli v Marseillu, druga je bila v Malagi. Tretjo nameravajo posvetiti, poleg ekoloških problemov, ki imajo že nekako domovinsko pravico na teh srečanjih, problemom prometa in prevoza, ki so v sredozemskem bazenu še kako žgoči, saj se tu že danes živahno prepletajo in razvijajo prometne panoge.

Regijske obrise pa začenja dobivati tudi znana »Jadranska iniciativa«, ki so jo italijanski in jugoslovanski predstavniki sprejeli avgusta lani na

sestanku v Umagu. Italija je zainteresirana pri premikih in razvoju Juga, Jugoslavija prav tako pri urejanju razmer na Balkanu. Sliši se, da »raste zanimanje« za sodelovanje v jadranskem prostoru tudi pri Albaniji in Grčiji. Čeprav latenten je sila zanimiv obris podregije Avstrija, Madžarska, Italija in Jugoslavija.

Regionalni procesi se širijo. Izredno uspevajo v severni Evropi, kjer so Švedska, Norveška, Danska in Finska že pred 30 leti bile dejansko kašipote vrste povezovanja. Toda pričeli so nastajati tudi v Vzhodni Evropi z izrazitimi naporji za sodelovanje s sosednimi zahodno-evropskimi deželami. Prav te dni je pobudo za ustanovitev regije dala Češkoslovaška, ki pri podobnih iniciativah sploh prednjači, v njej pa naj bi bili še Poljska in Madžarska poleg, kakor se zdi, Avstrije, ki je naklonjeno pozorna na to potezo.

Tudi za Slovenijo se sliši, da razmišlja o nekakšni podregiji skupaj z zahodno Avstrijo in Bavarsko. Regionalna vizija prehaja marsikje že v zanimivo in pestro stvarnost; seveda ne le v korist udeleženk v regiji, pač pa vsega procesa zblizjevanja in povezovanja v Evropi.

MIRO KOČJAN